

Pla d'Acció Cultural

Cornellà

CORNELLÀ CREA CULTURA

Pla d'Acció Cultural de Cornellà
Una proposta oberta al debat

Eduard Miralles i Ventimilla (1961-2018)

En homenatge a l'Eduard Miralles i Ventimilla (1961-2018), amic i excel·lent persona, impulsor de nombrosos projectes i xarxes culturals, entre els que es troben els primers plans estratègics de cultura dels nostres municipis. Director del CERC entre els anys 1996-2004.

Taula de Continguts

Presentació

1. ELS PERQUÈS	4
2. COM S'HA FET AQUEST PLA?	6
3. D'ON VENIM?	8
4. COM SOM?	10
4.1. Cornellà és una ciutat...	11
4.2. La gent de Cornellà és...	15
5. ON SOM?	18
5.1. La visió global de la política cultural	19
5.2. Una visió des dels sectors	42
5.3. El diagnòstic: La política cultural a Cornellà en síntesis	56
6. ON VOLEM ANAR?	59
6.1. Els objectius	60
6.2. Les propostes, quadre de síntesi	61
Cultura + Ciutat, les seves polítiques	62
Cultura + Societat, els seus agents	66
Cultura + Talent, els sectors culturals	76
Cultura + Coneixement, la mirada contemporània	81
Qui ha fet possible aquest Pla? els crèdits	88
Annexos	90
Indicadors	99

Presentació

L'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, va valorar la necessitat d'establir plans estratègics que ens ajudessin a analitzar, dissenyar i avaluar les actuacions que, des de l'àmbit públic, exercim de manera pro-activa a la ciutat els diferents agents i aliats implicats en l'esfera de la cultura.

En municipis com el nostre, per la creixent complexitat de la cultura com a matèria, relacionada amb aspectes com ara l'ampliació dels seus límits temàtics, o els nous i heterogenis públics, l'acció pública requereix dotar-se de mecanismes de recolzament a l'elaboració i gestió de les polítiques culturals com són els plans estratègics de cultura.

Per aquest motiu es va acordar l'elaboració del Pla d'Acció Cultural de Cornellà, que ha de servir com a estratègia per potenciar l'accés de la ciutadania a les diferents manifestacions culturals de la ciutat, per analitzar les mancances, fortaleeses i debilitats que ens ajudaran a dissenyar noves polítiques de cultura, a projectar nous equipaments i repensar i consolidar els existents,

tirar endavant noves polítiques de cultura de proximitat, mediació i gestió comunitària i potenciar les cultures populars i tradicionals.

D'unes primeres fases de treball de diagnosi, radiografia i debat amb diferents grups de persones procedents de diferents àmbits de la ciutat (associacionisme, creació i difusió cultural, empresa i innovació) s'ha elaborat aquest primer document tècnic del Pla d'Acció Cultural, obert i en contínua construcció a partir d'un debat ciutadà conjunt.

Rocío García Pérez

Tinenta d'Alcalde i Regidora Delegada de l'àrea de Cultura i Igualtat

1. ELS PERQUÈS

Sis grans objectius han estat el motor d'aquest Pla d'Acció Cultural:

En primer lloc, obeint un acord dels grups polítics municipals, mitjançant un acord de Ple, **s'acorda elaborar el Pla Estratègic de Cultura de Cornellà**, per potenciar l'accés de la ciutadania a les manifestacions culturals de la ciutat, per analitzar les fortaleeses i debilitats que ajudaran a dissenyar noves polítiques de cultura, a projectar nous equipaments i repensar els existents, tirar endavant noves polítiques de cultura de proximitat, mediació i gestió comunitària i potenciar la cultura popular i tradicional.

En segon lloc, pretén **adaptar les polítiques culturals** municipals al model de ciutat que impulsa l'Ajuntament. Cal comptar amb un relat coherent, coordinat, concordant, sostenible i atractiu per a la ciutadania. Ja no n'hi ha prou en posar en marxa serveis culturals; la ciutadania demana formar-ne part activa.

En tercer lloc, el Pla es proposa l'objectiu d'**esdevenir un nou detonant per a la vida cultural de Cornellà**. Les ciutats avancen sempre, però ho fan millor si es fa un exercici d'anàlisi i d'elaboració de propostes culturals ordenades, sensates i viables. Aquest Pla vol conformar un nou impuls ciutadà i institucional a la cultura.

En quart lloc, aquest Pla respon a una necessitat de **millorar tot allò que ja es fa**. La feina ben feta, si no es revisa periòdicament, pot perdre qualitat i entrar en una fase de continuïtat, generalment degradant. El Pla busca sacsejar la realitat actual i millorar el futur a mig i llarg termini.

En cinquè lloc, manté el propòsit d'**estimular les dinàmiques culturals locals**, des de les més creatives (cal més i noves propostes sobretot artístiques, però també patrimonials, de la cultura tradicional i popular, i de les noves àrees de la ciència i les humanitats) fins a les més aplicades (cal fomentar la pràctica cultural *amateur*), les més participatives (cal incrementar la implicació de la ciutadania en la vida associativa local) així com, finalment, les basades en el consum de l'extensa oferta cultural de la ciutat (cal aconseguir incrementar els índexs d'assistència a les propostes culturals tant municipals com associatives).

En sisè, i últim lloc, pel que fa a aspectes més interns, té l'objectiu de **motivar i inspirar els equips professionals de l'Ajuntament involucrats**: fomentar una manera de treballar més planificada, ordenada, rigorosa, avaluada, amb més recursos, etc.

2. COM S'HA FET AQUEST PLA?

El Pla d'Acció Cultural de Cornellà (2019-2023) respon a la sol·licitud de l'Ajuntament de Cornellà per tal de rebre suport tècnic per part del programa d'assessorament cultural als municipis de l'Àrea de Cultura, Educació i Esport de la Diputació de Barcelona.

Ha volgut integrar les eines metodològiques pròpies de la investigació aplicada a una realitat social que combinen el rigor i la riquesa d'aportacions.

S'ha llegit tota la documentació disponible, s'ha escoltat a tothom que ha volgut implicar-se en el procés, i s'ha recollit i ordenat totes les aportacions rebudes.

1 Recerca documental i recollida de dades

S'ha analitzat les dades estadístiques que l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya) i l'Ajuntament de Cornellà disposen sobre la ciutat. Aquestes, ens han permès conèixer la **realitat sociodemogràfica** i territorial de Cornellà, un fet necessari per perquè les propostes en matèria de política cultural s'ajustin al context de la població.

Així mateix, s'ha treballat en profunditat la documentació existent sobre l'acció cultural del municipi (estadístiques, projectes, memòries, etc.), que ha estat facilitada per l'Ajuntament de Cornellà i la Diputació de Barcelona. Aquesta cerca ha ajudat a conèixer amb el màxim de detall possible la realitat de les xifres sobre **la cultura a la ciutat**.

2 Entrevistes i reunions de treball intern

S'ha realitzat una entrevista en profunditat a la Tinenta d'Alcaldia de Cultura i Igualtat, que ens ha aportat la **visió i la valoració política** de la ciutat i de la cultura.

Paral·lelament, s'han dut a terme diverses sessions de treball intern amb l'equip tècnic dels departaments de Cultura i de Patrimoni Cultural i Biblioteques i els respectius responsables actuals i, en algun cas, anteriors. Aquestes sessions de treball intern han transmès la **visió i la valoració tècnica** de la ciutat i de la cultura, podent aprofundir més en cadascun dels sectors culturals i els seus programes.

3 Processos de participació ciutadana

S'ha convocat una cinquantena de persones dels agents socials i culturals de Cornellà. En 3 sessions de treball diferents s'ha pogut escoltar la veu de les associacions de la cultura tradicional i popular, de les entitats que apleguen artistes, dels creadors/es de la ciutat, dels programador/es, etc. Al llarg d'aquestes trobades, s'ha extret el punt de vista, divers, ric i crític del teixit cultural (voluntari i professional) d'una bona part dels **agents socials i culturals** més significatius de la ciutat, convidant al món associatiu a fer aportacions al Pla d'Acció Cultural.

Tot el procés ha comptat amb més de 60 persones implicades en 10 mesos de treball (febrer-novembre de 2018).

NOTA:

A fi d'alleugerir la lectura d'aquest document, s'ha simplificat en el text les denominacions oficials del municipi de Cornellà de Llobregat, l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, i el de tantes entitats que són de Cornellà de Llobregat, i s'ha utilitzat sempre el genèric "Cornellà". Els indicadors sociodemogràfics i culturals amb els que s'ha treballat estan als annexos del document.

“ Tot el procés ha comptat amb més de 60 persones implicades en 10 mesos de treball (febrer-novembre de 2018) ”

3. D'ON VENIM?

Cornellà de Llobregat ha experimentat una gran transformació com a ciutat. El seu desenvolupament urbanístic dignificant els barris i relligant-los amb el centre i entre ells, la gran connectivitat en matèria de transport públic amb la resta del territori, la nova edificació que atrau població d'altres municipis, i els equipaments emblemàtics com el Citilab són, entre d'altres, testimonis d'aquest ressorgiment de la ciutat. I això s'ha vist reflectit també en les seves polítiques culturals; ha passat de ser un municipi perifèric de Barcelona, amb un urbanisme precari i una societat d'arribada poc estabilitzada, a ser una ciutat de referència en l'àmbit comarcal i en l'esfera metropolitana. La ciutat juga *de facto* un rol de capital cultural del Baix Llobregat. Els diferents equips municipals han aconseguit crear un model de ciutat urbà, metropolitana, modern i amable amb la ciutadania.

Paral·lelament, el sentit de pertinença de la població envers la seva ciutat ha anat evolucionant i construint-se. Pel camí han passat les etapes de l'orgull pioner, de la revolta ciutadana, d'un cert anonimat, fins i tot de rebuig de l'origen, per arribar actualment a recuperar l'orgull de la "normalitat": Cornellà és una ciutat amb tots els atributs metropolitans contemporanis plenament reconeguts.

Els nous projectes culturals de ciutat ja confirmats (biblioteques a Almeda i Font Santa i Fatjó, can Maragall com espai de memòria, trasllat i ampliació de l'Escola de Música, etc.) acabaran de donar aquesta embranzida cultural a Cornellà.

L'arribada de persones de totes les procedències (Àrea Metropolitana de Barcelona, Catalunya interior, altres Comunitats Autònomes de l'Estat espanyol, estranger) ha anat configurant el Cornellà actual. Cadascú ha aportat les seves tradicions, cultures i llengües que, amb el temps, es van compartint amb tota la comunitat. Actualment, Cornellà és una suma rica i diversa de cultures que han sabut interrelacionar-se i intercanviar experiències i valors humans: un exemple de convivència.

En matèria de política cultural també hi ha hagut una trajectòria paral·lela. Es va començar amb les polítiques de "normalització" dels anys 80 amb el desenvolupament de la democràcia local i les polítiques públiques culturals; la creació de les primeres regidories, equips de tècnics de cultura i dels primers pressupostos que anaven més enllà de les festes locals; la recuperació i dignificació de l'espai públic com a espai de vida cultural; la construcció dels primers equipaments cívics i comunitaris; els programes de difusió de les arts; l'explosió cultural que representaven algunes propostes, sobretot les més festives; la gran presència de

l'associacionisme veïnal, social i cultural al carrer; etc.

Després varen venir èpoques més estables, als anys 90 i la primera dècada del segle XXI, amb la consolidació dels equips professionals; l'afermament dels pressupostos de cultura; la construcció dels grans equipaments culturals; la posada en marxa de programes de difusió cultural més amplis i diversos; l'aplicació d'un enfocament més estructurat del territori amb una nova visió dels barris com a subjectes actius de la vida cultural, però també una visió més àmplia de la intervenció cultural, tenint en compte l'àrea metropolitana; la recuperació de la memòria local i compartida de la ciutat; l'aparició de nous models de gestió; etc.

Actualment, la ciutat està virant cap a orientacions encara més avançades, amb nous horitzons amb equipaments i programes més tecnològics (però també més humanistes); unes demandes ciutadanes més exigents de serveis culturals; un reconeixement creixent de la importància de la cultura com a factor d'estructuració d'una metròpolis; una nova relació més transparent entre el moviment associatiu i l'Ajuntament; el reconeixement del teixit micro-empresarial cultural; etc.

En definitiva, Cornellà ha sabut integrar totes aquestes aportacions i erigir-se en una cruïlla cultural destacada tant cap a les seves veïnes i veïns com més enllà del territori metropolità.

“ La ciutadania de Cornellà ha passat d'un orgull de pertinença explosiu i emocional a un més serè i consolidat envers a una ciutat que ha entrat en el segle XXI des de la “normalitat” ”

4.COM SOM?

4.1. Cornellà és una ciutat...

METROPOLITANA

Cornellà es troba estratègicament ubicada en relació amb el Baix Llobregat i Barcelona, formant part de l'àrea metropolitana de la capital. Estabilitzat demogràficament des de fa 10 anys al voltant dels 86.000 habitants (86.610 l'any 2017), és un municipi totalment urbà (no disposa de superfície agrícola), petit en extensió (6,99km², el quart més petit dels 30 municipis del Baix Llobregat) i dens en població (12.390 Hab./Km², de llarg el més dens de la comarca que té una mitjana de 1.674,9 Hab./Km² i seguit de lluny per Esplugues amb 9.976,1 Hab./Km²). Cornellà és la ciutat més poblada del Baix Llobregat (seguida de prop per Sant Boi); està envoltada de 5 grans ciutats (L'Hospitalet, el Prat, Sant Boi, Sant Joan Despí i Esplugues) i és viscuda en gran mesura com la capital *de facto* de la comarca.

BEN CONNECTADA AMB BARCELONA

Com a ciutat metropolitana, Cornellà manté una estreta connexió amb Barcelona pel que fa als aspectes laborals, culturals, comercials, etc. Cal destacar que el municipi té una bona xarxa de transports (tren, tramvia, metro, bus i carretera) que facilita que la gent es desplaci fàcilment a Barcelona (16,2 Km, 20 minuts en tren fins a la Plaça de Catalunya), entre altres motius, pel consum cultural i per motius laborals. De manera inversa, no succeeix el mateix, la gent de Barcelona no tendeix a anar a Cornellà per atendre les seves propostes culturals. Així mateix, existeix una reduïda xarxa de transports amb els municipis del voltant. Només en destaca la que uneix la ciutat amb els altres municipis de l'eix del riu Llobregat a través de tren i carretera. Internament, la ciutat gaudeix de les estacions i parades dels transports generals que comuniquen alguns barris entre ells. A més, Cornellà és prou compacte per arribar pràcticament a tot arreu a peu.

MOLT ESTRUCTURADA EN BARRIS

Els barris de Cornellà estan profundament delimitats en el mapa, el carrer i l'imaginari col·lectiu. La via del tren divideix la ciutat en dos àmbits sociodemogràfics. Alguns barris, com Centre i Sant Ildefons (aprobat l'any 1959 i començat a construir l'any 1960) tenen un gran pes simbòlic i demogràfic en la ciutat. En general hi ha un fort sentiment històric de pertinença al propi barri i, més recentment, existeix un orgull de ciutat. Aquesta, en ser compacta, facilita els vincles i el sentiment de pertànyer a una única ciutat.

Població dels barris de Cornellà. 2016

Barri	Superf. (%)	Dones (Total)	(%)	Homes (Total)	(%)	Total	%
Almeda	36,6	2962	7,0	3028	6,2	5990	6,8
Centre	7,2	7338	17,3	7976	17,7	15314	17,5
Fontsanta	12,8	3191	7,5	3330	7,4	6521	7,4
Gavarra	8,6	10486	24,7	11360	25,2	21846	25,0
Pedró	8,2	3496	8,2	3742	8,3	7238	8,3
Riera	18,0	2880	6,8	2974	6,6	5854	6,7
Sant Ildefons	8,6	12167	28,6	12602	28	24769	28,3
TOTAL	100	42520	100	45012	100	87532	100

Font: Ajuntament de Cornellà (2016)

SUMA INTEGRADA DE PROCEDÈNCIES

Al llarg dels anys Cornellà s'ha configurat a partir de persones procedents de contextos molt diversos: el poble/barri Centre (11.000 hab. l'any 1950), les migracions dels 60-70's (91.000 hab. l'any 1975), la nova migració estrangera dels 90's (86.000 hab. l'any 1990) i la nova població metropolitana dels últims anys.

Com tantes ciutats metropolitanes, Cornellà va créixer amb grans salts durant els anys 60 i 70 del segle passat. Només l'any 1965, varen arribar 15.961 nous habitants.

Tot i que la població de Cornellà parteix de realitats socials i inquietuds culturals diferents, poc a poc s'ha anat cohesionant en una sola comunitat.

ATRACTIVA PER A LA NOVA CIUTADANIA

Cornellà atrau nous residents metropolitans per la seva qualitat de vida, els serveis generals, la relativa accessibilitat de l'habitatge, la bona xarxa de transports i la proximitat amb Barcelona. Destaca el programa Cornellà Natura que inclou una nova formulació dels eixos verds de la ciutat que volen mostrar l'aposta per una ciutat verda, biodiversa, resilient i sostenible. Aquesta nova empenta de Cornellà té un doble efecte: incrementa el sentiment de pertinença, però encareix l'habitatge especialment per a la gent més jove.

“ Hereva de la ciutat
treballadora, solidària
i orgullosa de ser com és ”

4.2. La gent de Cornellà és...

SOCIALMENT INTEGRADORA

La societat de Cornellà manté un equilibri força rellevant en quant als orígens de la seva població: persones nascudes al Baix Llobregat (26,6%, menys que a les altres magnituds territorials de referència: comarca, província i país), a la resta de Catalunya (27,6%, similar a les altres magnituds territorials), a la resta de l'Estat (27,2%, més que a les altres magnituds territorials) i a l'estranger (18,6%, més que a les altres magnituds territorials). De la població espanyola nascuda fora de Catalunya, els principals orígens són Andalusia (14,2%), Extremadura (3,8%), Castella - La Mancha (2,4%), Galícia (1,2%) i Aragó (1,2%). En el cas de la població nascuda a l'estranger¹, predominen les persones del Marroc (18% de la població estrangera), i, en menor presència, d'Equador, Perú, Xina i Romania. La ciutat ha sabut integrar totes aquestes procedències en un teixit social cohesionat i acollidor.

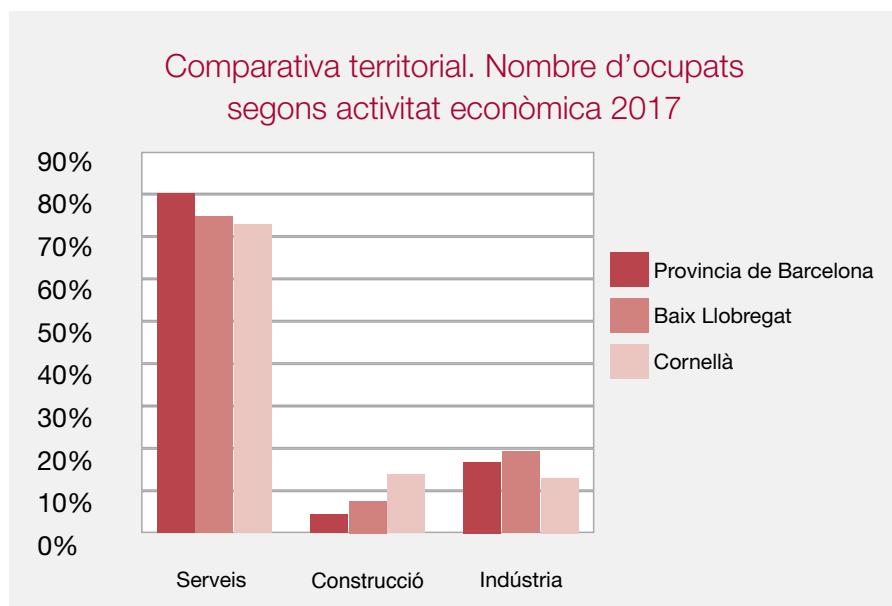
LLEUGERAMENT ENVELLIDA

A Cornellà hi ha un nombre lleugerament menor d'infants (15,2% <15 anys) i lleugerament superior de gent gran (20,1% >65 anys) en comparació amb l'entorn (que pels infants varia entre el 15,4% de la província de Barcelona i 16,9% de la comarca del Baix Llobregat; i per a la gent gran varia entre el 17,1% de la comarca i el 18,6% de la província). Tanmateix la presència de joves i adults és similar als altres territoris de referència. Aquest fet succeeix a causa del progressiu l'envelliment de la població arribada al municipi als anys 70's i 80's. L'índex d'envelliment, entès com el quocient entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de joves menors de 15 anys és elevat (131,7 a Cornellà, quan a la comarca és de 101,2 i al país és de 117,5). Probablement l'arribada de nova població metropolitana, sovint amb infants petits, rejuveneixi Cornellà en els propers anys.

1. Dades provinents de l'Ajuntament de Cornellà, 2018.

TREBALLANT EN ELS SERVEIS

Cornellà havia estat una ciutat de perfil obrer, però ara s'està transformant en una societat de serveis. La majoria de la població ocupada treballa actualment en el sector dels serveis (73,2%, tot i que menys que a les altres magnituds territorials), i també en el de la indústria (13,9%, menys que a les altres magnituds territorials) i la construcció (12,9%, més que a les altres magnituds territorials).

Font: elaboració del CERC a partir del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona.

AMB CREIXENTS NIVELLS EDUCATIUS

Els nivells educatius de la ciutat estan augmentant a mesura que un major nombre de joves cursa estudis universitaris i que arriben persones de l'àrea metropolitana més formades. Tot i així, els nivells generals encara són baixos. D'acord amb les dades de 2011, les últimes disponibles i comparables, a Cornellà hi havia un 15,8% de les persones de 16 anys i més sense estudis (11,3% a la comarca i 10% al país) i un 14,1% de persones amb estudis superiors (17% a la comarca i 20,3% al país).

Actualment, la majoria (77,8%) de les i dels estudiants no universitaris residents a Cornellà estudien a la ciutat. La resta (22,2%), estudia fora de la ciutat (3.084 estudiants), una xifra superior respecte a la que ve d'altres ciutats a estudiar a Cornellà (1.539 estudiants).

A nivell d'estudis universitaris, a Cornellà no hi ha cap oferta, la qual cosa fa que les 1.549 persones (curs 2015-2016) que cursen estudis d'aquest tipus hagin de marxar cada dia fora del municipi. Cal remarcar que aquesta xifra no para de créixer en els últims cinc cursos. Això indica que el nivell d'estudis universitaris creix al conjunt del municipi.

AMB UNS ELEMENTS IDENTITARIS MARCATS

Cornellà va ser un referent de la lluita social, les protestes veïnals i les vagues obreres durant la dictadura. De la mateixa manera, va ser socialment molt combativa en els orígens de l'expansió de la ciutat.

Actualment, és hereva de la ciutat treballadora (amb grans indústries metal·lúrgiques, com la Siemens fins fa relativament poc), solidària i orgullosa de ser com és. Ha generat també personalitats que han destacat més enllà de la ciutat (José Montilla, Jordi Évole, Joan Tardà o Manuel Campo Vidal i, en el pla cultural, el grup Estopa, Juan Gómez "Chicuelo", Ginesa Ortega o Ramon Muntaner).

5.ON SOM?

5.1. La visió global de la política cultural

EQUILIBRI QUANT A SECTORS

L'Ajuntament ha impulsat l'equilibri de tots els sectors de la cultura en la seva programació (arts, patrimoni, cultura tradicional i popular, biblioteques, etc.). A nivell intern dóna resposta a totes les inquietuds i les necessitats culturals. Tanmateix no té cap sector que sobresurti, culturalment parlant, de cara enfora.

La ciutat té dues propostes (el Festival de Pallassos i el Concurs de Còmic) que destaquen com a activitat tant dins com a fora la ciutat però que no comporten un aprofundiment com a sector: es desenvolupen puntualment, no tenen acompanyament ni seguiment al llarg de l'any.

MODEL DUAL: GESTIÓ DIRECTA I FOMENT DELS AGENTS CULTURALS

Durant molts anys, l'Ajuntament de Cornellà va basar gran part del model de gestió de la seva política cultural en la gestió directa dels serveis municipals. És a dir, era l'Ajuntament qui organitzava la gran majoria de les activitats culturals. Aquesta opció es complementava amb un fort suport a les associacions que fomentaven la cultura, mitjançant subvencions, cessions d'espais i altres recursos, presència en les agendes culturals, etc.

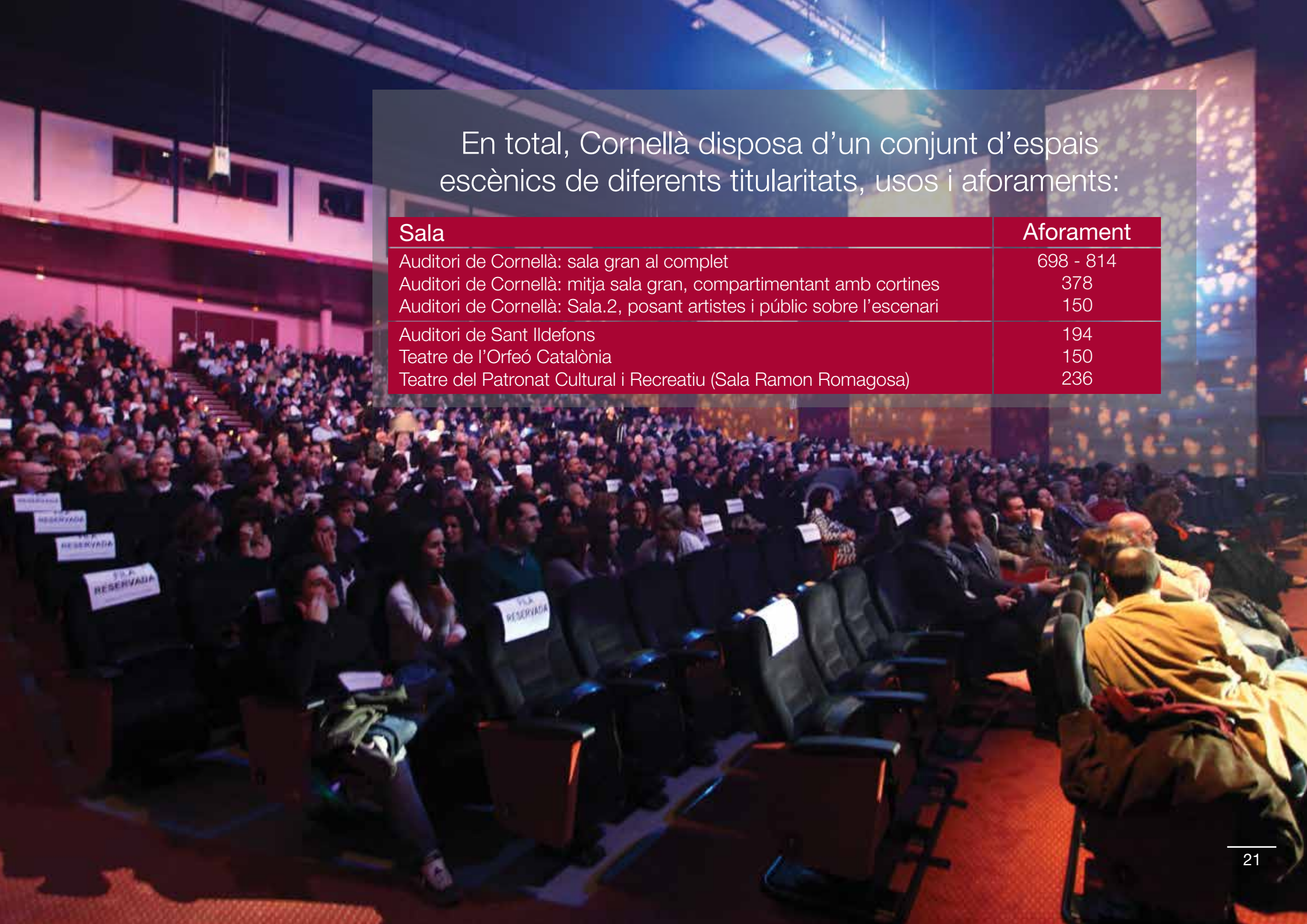
Actualment l'Ajuntament està integrant més la societat civil en la co-gestió d'algunes de les activitats culturals municipals. Tot i que s'ha incrementat la sensibilitat cap a delegar la gestió d'algunes propostes municipals en els agents socials i econòmics de la ciutat, hi ha encara poca presència d'aquest model de gestió per part d'empreses especialitzades en el sector, sobretot locals. Alguns casos són la gestió dels espectacles infantils i familiars per l'empresa Tutatis o la gestió del festival de Jazz & Beer a càrrec de l'associació homònima.

UNA XARXA ADEQUADA D'EQUIPAMENTS CULTURALS MUNICIPALS

Cornellà compta amb una xarxa adequada d'equipaments culturals pel que fa a les seves instal·lacions². Destaquen:

Auditori de Cornellà	Un espai que reuneix a la vegada les condicions d'un teatre, un auditori i un saló de congressos o de grans actes socials, culturals o d'empresa. Es troba molt ben equipat tècnicament, i està concebut per espectacles de gran format amb molt públic. Sobrepassa en dimensions, dotació i costos les necessitats i possibilitats de la majoria d'agents socials i culturals locals. Té 3 configuracions: la sala gran al complet, mitja sala i la Sala 2 sobre l'escenari.
Auditori de Sant Ildefons	Forma part del Centre Cultural i es troba molt ben situat al barri homònim. El centre és més accessible als agents socials i culturals locals, però presenta alguna dificultat tècnica i de mida de l'espai.
Les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques Municipals	Biblioteca Central de Cornellà, 2400 m² Biblioteca Marta Mata, 1600 m² Biblioteca de Sant Ildefons, 1739 m² } Compleixen els estàndards.
Biblioteca Joan Salvat Papasseit	Està integrada dins l'IES Esteve Terrades, es considera com una biblioteca de centre educatiu, no com un equipament de ciutat homologable a les altres biblioteques.
Castell	Espai noble, situat en ple centre i molt reconegut com a icona de la ciutat. Està totalment rehabilitat i inclou oficines de patrimoni, sala d'exposicions i espais de treball i reunió.
Palau Mercader	Espai que destaca pel seu parc (molt freqüentat, sobretot els caps de setmana) i per l'edifici històric que allotja diferents espais culturals: • El Palau/museu de can Mercader que conserva i mostra la vida d'una família molt benestant del segle passat • El Museu de les Matemàtiques de Catalunya • Una Sala d'Exposicions
Escola Municipal de Música Roser Cabanas	Situada al Centre Cultural Joan N. Garcia-Nieto, té l'objectiu de difondre la música i l'aprenentatge a través de diferents nivells i àmbits (sensibilització, iniciació, etc.).
Citilab	Segurament l'equipament més singular de Cornellà, tot i que poc reconegut per part de la seva població. De fet, no està considerat un equipament pròpiament cultural, donat que va néixer bàsicament com a espai tecnològic al servei del món de l'empresa.
Centres cívics	Centres cívics La Gavarra, Sant Ildefons i PELL (Parc Esportiu del Llobregat).
Espais escènics associatius	Cal afegir la Sala Ramon Romagosa del Patronat Cultural i Recreatiu, el teatre de l'Orfeó Catalònia així com els espais de la Societat Coral La Unió, tots ells de titularitat associativa.

2. Per a més informació veure les fitxes dels equipaments culturals a l'Annex.

En total, Cornellà disposa d'un conjunt d'espais escènics de diferents titularitats, usos i aforaments:

Sala	Aforament
Auditori de Cornellà: sala gran al complet	698 - 814
Auditori de Cornellà: mitja sala gran, compartimentant amb cortines	378
Auditori de Cornellà: Sala.2, posant artistes i públic sobre l'escenari	150
Auditori de Sant Ildefons	194
Teatre de l'Orfeó Catalònia	150
Teatre del Patronat Cultural i Recreatiu (Sala Ramon Romagosa)	236

Cal tenir en compte que alguns equipaments necessiten una millora de l'espai (la Biblioteca Central, per envellida) o un trasllat (l'Escola de Música, per petita).

Les associacions Orfeó Catalònia i Patronat Cultural i Recreatiu tenen un conveni d'ús amb l'Ajuntament a partir del qual aquest fa ús dels seus teatres per programar-hi arts escèniques.

La ciutat disposa de grans naus industrials en desús de diferents èpoques, susceptibles d'acollir serveis culturals en un futur. Bàsicament es tracta del recinte fabril modernista de Can Bagaria (actualment en desús) o les naus de la Siemens (en desús des dels anys 2000-2002), totes elles de propietat municipal. Actualment una d'elles acull provisionalment el taller d'un artista plàstic.

Per valorar millor la realitat dels espais culturals de Cornellà val la pena consultar el PECCat, Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya³, elaborat per la Generalitat l'any 2009. En ell s'estableixen estàndards de dotacions bàsiques per trams de municipis. També es pot consultar el Mapa de Lectura Pública de Catalunya⁴, elaborat per la Generalitat de Catalunya. Així, es pot comparar les recomanacions del PECCat i del Mapa de Lectura Pública de Catalunya amb la realitat de cada municipi. Agafant els estàndards d'un municipi de 100.000 habitants, el que

més s'acosta a la realitat de Cornellà, amb 86.000 habitants, els resultats esperat i real són:

	PECCat/Mapa (100.000 Hab)	Cornellà (86.000 Hab)	Observacions
Equipament escènicomusical	6.400 m ² - 7.350 m ² 700 places	Auditori: 698-814 pl. Audit. S Ildef: 194 pl.	S'acompleixen els estàndards
Centre d'arts visuals	715 m ²	Moritz, Castell i Palau Mercader	S'acompleixen els estàndards
Centres culturals polivalents	4 bàsics	3 bàsics + espais entitats	S'acompleixen els estàndards
Biblioteques	Total de 5.512 m ²	Total de 5.739 m ²	S'acompleixen els estàndards

Es pot concloure que Cornellà té, globalment, una xarxa d'equipaments per a la difusió cultural força adequada. La seva distribució pel municipi és equilibrada: les biblioteques, inclosa la central, i els centres cívics estan als barris, l'Auditori al sud de la ciutat, l'auditori de Sant Ildefons al barri homònim, el museu Palau Mercader a l'est, el Museu de les Aigües a l'oest, l'Espai d'Art Moritz al barri Gavarrà, etc. Només el Castell, can Maragall, la Biblioteca Marta Mata i el teatre del Patronat Cultural recreatiu estan al barri Centre. Els altres dos espais associatius grans (l'Orfeó i la Unió) estan més allunyats del centre. Generalment i de manera global, la seva dotació en equips humans i tècnics és adequada.

3. http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgppcc/subdireccio_general_de_promocio_cultural/Equipaments/peccat_2010-2020/

4. <http://biblioteques.gencat.cat/ca/el-servei-de-biblioteques/linies-dactivitat/planificacio-bibliotecaria/mapa-de-la-lectura-publica-de-catalunya/>

Can Bagaria: futura ampliació de l'espai cultural a la ciutat?

La fàbrica modernista de llana i cotó, obra de l'arquitecte Modest Feu i construïda entre els anys 1920 i 1925, es compon de tres naus fabrils i una casa del director. Avui dia el complex està totalment en desús però en bon estat de conservació, tot i que cal dur-hi a terme un procés de rehabilitació, sobretot interior.

Des de finals del 2017 l'Ajuntament ha plantejat la possibilitat de convertir l'espai en un conjunt de serveis lúdics, culturals i socials.

Per dissenyar una proposta d'usos de l'espai de Can Bagaria s'ha iniciat un procés participatiu mitjançant el qual s'han obert diferents canals de participació (reunions amb col·lectius de creadores i

creadors, sessions explicatives dels projectes en diferents barris de la ciutat, invitació a entitats i d'altres col·lectius a fer propostes, s'obre un canal d'aportacions a través del Cornellà Opina i A prop teu, s'informa als 10 consells municipals de participació de la ciutat i una enquesta. D'aquest procés participatiu en sortiran conclusions que conduiran a un projecte d'usos de Can Bagaria.

MOLT CENTRADA EN EL PÚBLIC FAMILIAR I LA FRANJA DE 30 A 50 ANYS

L'Ajuntament ha optat per prioritzar aquesta franja d'edat, que representa el 31,6% de la població, en la seva programació i en els formats de la comunicació.

Segons les enquestes de satisfacció dutes a terme per l'Ajuntament, la gent de 30 a 50 anys valora molt positivament l'oferta cultural municipal, tant per a ella mateixa com per als infants.

La programació infantil és àmplia pel que fa a la forquilla d'edats de 2 a 12 anys; les propostes artístiques (titelles, pallassos, teatre, música, jocs, màgia, circ, tallers, etc.) i espais on es realitzen (places públiques, Auditori, Auditori de Sant Ildefons, Escola de Música, BiblioLab, Palau Mercader, Torre Miranda, etc.).

PERCEPCIÓ DE MOLTA OFERTA D'ACTIVITATS

Tant els estudis fets per l'Ajuntament com les percepcions de l'equip tècnic municipal i de la població consultada indiquen que existeix un nombre força elevat d'activitats culturals a Cornellà, moltes d'elles de caire familiar, a l'aire lliure i gratuït. L'oferta és àmplia, equilibrada, diversa i descentralitzada, tot i que també poc innovadora i arriscada. A vegades hi ha la sensació de saturació de l'agenda cultural i de manca de coordinació entre els agents. Aquesta elevada quantitat de propostes culturals varia segons el dia de la setmana i l'època de l'any.

Hi ha dues possibles explicacions a aquesta sobreabundància d'oferta. La primera, la proximitat amb Barcelona fa que la gent interessada miri més cap a aquesta ciutat pel gaudi cultural i que l'Ajuntament de Cornellà hagi de fer un sobreesforç per atraure o retenir el seu públic local. Una segona explicació és la voluntat expressada per l'Ajuntament d'incrementar l'oferta cultural durant la crisi econòmica, apostant especialment per una àmplia oferta d'entreteniment i esbarjo que fomenti la convivència i la inclusió social, i compensi la negativitat i precarietat global del context.

Les conclusions de l'estudi realitzat per l'Ajuntament de Cornellà (2016) sobre les activitats dutes a terme en cap de setmana (divendres-diumenge) i en esdeveniments especials mostren clarament les prioritats municipals:

- L'estudi es sorpren de “veure com Cornellà és una ciutat amb un volum molt elevat de programació, que pot donar a la ciutadania la sensació del contrari, perquè un bon gruix dels esdeveniments se celebren en espais tancats”.
- Al voltant del 90% de les activitats de la ciutat dutes a terme els caps de setmana són esportives. De la resta, les culturals són les més presents a Cornellà. Val a dir que les competicions esportives es concentren més en aquests 3 dies del final de la setmana i que les culturals es reparteixen més durant la setmana. Per tant, donaria resultats lleugerament més equilibrats si s'analitzessin tots els dies de la setmana.
- Es confirma que la franja adulta és, de llarg, la més atesa, seguida del públic familiar. L'estudi constata “una mancança d'activitats per a famílies amb nadons de 0 a 3 anys” i que “pel que fa al *target* juvenil, l'oferta és inconstant i irregular”. Durant 9 mesos l'any, el nombre de propostes estrictament juvenils no supera la xifra de 3 activitats, essent 0 en 3 dels mesos. Només durant maig, juny i novembre assoleix la xifra de 10 activitats per mes. Certament, la població jove té la sensació de ser poc atesa i, des de l'Ajuntament, es percep què costa molt arribar-hi.

- L'oferta cultural es manté força equilibrada durant tot l'any, amb pics a l'abril i, biennalment, durant el mes d'octubre, amb motiu de la celebració del Festival de Pallassos.
- A nivell d'ubicació per barris, el nombre d'activitats es mostra molt desequilibrat en funció, bàsicament, d'on es troben situats els grans equipaments culturals de la ciutat: Almeda (244), Centre (151), Sant Ildefons (112), Gavarra (88), Pedró (45), Fatjó (41), Riera (33), Fontsa-Fatjó (15), Tota la ciutat (10), Fontsa (7), Fora ciutat (4) i altres (4).
- A nivell de temporalitat, l'estudi revela que "hi ha certa tendència a saturar d'activitats familiars i culturals els diumenges al matí".
- Discriminant per espais, els que, de llarg, concentren més activitat cultural i d'oci són el Parc i el Museu de can Mercader (barri Almeda) amb 103 i 98 actes anuals respectivament, la Biblioteca Central (Gavarra) amb 40 activitats, la sala Ramon Romagosa (Centre) amb 36; l'Auditori de Cornellà (Almeda) amb 28; la biblioteca, centre cívic i auditori de Sant Ildefons amb 21, 20 i 10 respectivament i l'Orfeó Catalònia (Pedró) amb 16 actes anuals. La resta d'equipaments no arriben als 10. Alguns espais de carrer tenen gran activitat sovint concentrada pel Corpus o altres activitats festives puntuals: el Parc del Canal de la Infanta (Fontsa-Fatjó) amb 38 actes anuals, la plaça de l'Església (Centre) amb 32, la plaça de Sant Ildefons amb 29, la plaça de Catalunya (Gavarra) amb 16 i el carrer de Sevilla (Pedró) amb 13. La resta tampoc arriben a les 10 activitats culturals, festives, juvenils, d'oci i altres (sense comptar les esportives), els caps de setmana a Cornellà.

- Finalment l'estudi descriu l'agent organitzador de les activitats culturals. Com era d'esperar l'Ajuntament n'és el principal (493). Distribuïdes per departaments municipals són: Medi Ambient (11), Patrimoni (118), conjunt de tot l'Ajuntament (100), biblioteques (64), Joventut (46), Cultura (43) i altres (3). L'Auditori amb 17 i Procornellà amb 10 són espais vinculats a l'Ajuntament. Quant a les entitats aquestes són: Toc de Corn (20), Orfeó Catalònia (19), Patronat Cultural i Recreatiu (18), AVV Riera (14), Amics de la Sardana (12), Peña Cultural Andaluza y Flamenca Recreativa Los Aficionados (12), Castellars (10). La resta no arriba a les 10 activitats anuals en caps de setmana. El total d'agents organitzadors de les activitats arriba al centenar, molts d'ells amb una sola activitat detectada per l'estudi per any.
- En total són 754 activitats culturals i festives (per tenir una idea comparativa, l'estudi identifica 3.958 activitats esportives en els mateixos paràmetres temporals), sense comptar tot allò que passa a la ciutat de dilluns a dijous inclosos. Comptant els 52 caps de setmana de l'any, cadascun d'ells té una mitjana d'una quinzena de propostes a la ciutadania, aproximadament 5 cada dia del cap de setmana, divendres inclòs. L'estudi ja esmentat permet concloure que, certament, hi ha un gran volum d'activitats a la ciutat. També reconeix que no es disposen dades de públics (edats, barris de procedència, altres tipologies, etc.) i que la recollida de dades no segueix un sistema rigorós.

RESPOSTA DESIGUAL DELS PÚBLICS

Tot i no existir un estudi de públics, els reculls i les percepcions existents demostren que davant aquesta elevada densitat de propostes culturals, la població respon de manera desigual, amb més afluència a les ofertes de caire popular, familiar, a l'aire lliure i gratuït. Contràriament, a les activitats més artístiques o del patrimoni o que es desenvolupen en espais i formats més convencionals, la resposta sol ser més discreta.

Els diferents equipaments i programes culturals no acaben de fer un esforç diferenciat en atraure nous públics. L'actual venda d'entrades online, un dels mecanismes de fidelització de públics, serveix per determinats grups d'espectador/es generalment més afins a les programacions culturals, però també ajuda a atraure o facilitar la incorporació de gent més jove i altres públics a les ofertes de la ciutat. El sistema també permet comprar entrades a espais associatius de la ciutat com la Sala Ramon Romagosa del Patronat Cultural i Recreatiu.

PRESSUPOST EQUILIBRAT

L'Ajuntament de Cornellà ha fet una opció política, i econòmica, per mantenir els pressupostos d'activitat cultural al municipi durant els llargs anys de la crisi. La voluntat municipal ha sigut de mitigar els estralls socials, personals i familiars deguts a la crisi amb una oferta cultural que mantingués, en la mesura del possible, l'estat d'ànim de la ciutadania. Així els pressupostos per activitats de la

Regidoria de Cultura s'han mantingut i fins i tot s'han incrementat de manera significativa a partir de 2016. Totes les grans àrees sectorials de la cultura (arts, cultura tradicional i popular, patrimoni, biblioteques i Ciutat de la lectura) han mantingut bé els nivells pressupostaris. El quadre següent ho escenifica:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cultura (arts i cultura popular)	1.140.335	1.152.233	1.255.758	1.153.842	1.171.496	1.079.017	1.240.797	1.185.477	1.487.279	2.060.262	2.423.934
Patrimoni	606.393	124.500	115.385	115.385	111.195	174.627	189.135	208.635	298.635	407.465	337.465
Biblioteques		161.200	54.689	54.689	58.132						
Ciutat lectura	38.400		58.032	47.872	41.613	41.613	40.781	40.0781	101.970		
Total Regidoria Cultura	1.785.128	1.437.933	1.483.864	1.371.788	1.382.436	1,295.257	1.470.713	1.434.893	1.887.884	2.467.727	2.761.399
Escola Música	32.898	32.113	32.235	32.235	20.322	25.504	22.564	22.264	22.264		
Proj. Lectura Orfeó		17.400	40.030	40.030	42.030	42.030	41.189				
Total Educació per cultura	32.898	49.513	72.265	72.265	62.352	67.534	63.753	22.264	22.264		
Circuit musical	15.631	20.000	18.000	13.000	10.000	13.000	12.700	12.700	13.680		
Bucs d'assaig	37.875	39.752	38.162	35.019	34.019	33.600	32.806	32.514	32.464		
Premi Art Jove	9.604	9.750	11.700	11.750	11.750	13.691	13.385	13.485	13.485		
Total Joventut per cultura	63.110	69.502	67.862	59.769	58.769	60.291	58.891	58.699	59.629		
Total altres culturals	96.008	119.015	140.127	132.034	121.121	127.825	122.644	80.963	81.893		
Total cultura Ajuntament	1.881.136	1.556.948	1.623.991	1.503.822	1.503.557	1.423.082	1.593.357	1.515.856	1.969.777	2.467.727	2.761.399
Societat coneixement	350.000	220.000	220.000	220.000	420.000	670.000	670.000	656.600	860.000	860.000	860.000

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Cornellà

Per entendre millor el quadre, cal tenir en compte que els anys 2017 i 2018, les partides pressupostàries d'Educació destinades a la cultura (Escola de Música) i de Joventut destinades també a la cultura (Circuit musical, bucs d'assaig i Premi Art Jove), s'integren en el genèric de Cultura i Joventut.

El quadre destaca que des d'altres serveis de la mateixa regidoria o bé d'altres àrees municipals, també es programen o sustenten activitats culturals, sobretot des d'Educació (Escola de Música, projecte de foment de la lectura, ...) i Joventut (Circuit musical, bucs d'assaig, Premi Art Jove, ...). Altres àmbits municipals, no contemplats en aquests pressupostos, com l'Auditori de Cornellà, el Citilab, Igualtat, Solidaritat, Centres Cívics, Acció comunitària, Esport, Medi ambient, la ràdio, etc. fan o recolzen, mitjança subvencions o infraestructures, propostes culturals força remarcables que caldria, conceptualment, aportar a la tasca de la Regidoria de Cultura.

A més, si es contempla l'aposta que fa l'Ajuntament per fomentar la societat del coneixement, amb un potencial vessant cultural, el conjunt dels recursos municipals en l'àmbit de la cultura agafa una dimensió important en el municipi, tal i com es posa de manifest en les dades del SIEM (Servei d'Informació Econòmica Municipal)

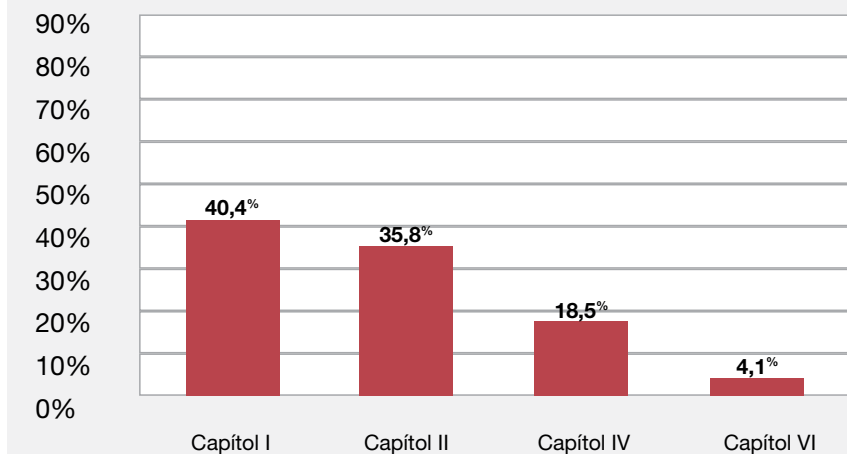
de la Diputació de Barcelona), pel que fa a la despesa mitjana per habitant durant el període 2013-2016: més elevada a Cornellà (49,9 €/habitant) que als municipis de la província del mateix tram de població (42,7 €/habitant).

Seguint amb les dades del SIEM (veure annex) i fent un desglossament pels capítols principals, Cornellà destina un percentatge de mitjana elevat al capítol I - despeses de personal (40,4% del pressupost municipal de cultura contemplant els anys 2013 a 2016), posant de manifest l'acció d'impuls i organització directe dels propis serveis tècnics de la Regidoria. Els ajuntaments del mateix tram de població hi destinen de mitjana 32,3%. Pel que fa al capítol II – béns corrents i serveis propis de l'Ajuntament, Cornellà hi destina 35,8%⁵ de mitjana en aquests 4 anys, mentre que els ajuntaments del mateix tram de població hi destinen 32,6%.

Quant al capítol IV del pressupost municipal per a la cultura -transferències corrents a altres agents-, Cornellà hi destina de mitjana el 18,5% del pressupost, per sota del 25,2% dels municipis de referència. En el capítol VI – les inversions fetes en cultura, el percentatge queda bastant baix, 4,1% en relació al 7,3% dels municipis de referència.

5. L'any 2016, aquest valor va arribar a 41,5%

Pressupost Municipal de Cultura període
2013-2016, desglossat per capítols (%)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades elaborades pel CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Fent una lectura global, l'Ajuntament de Cornellà tendeix a invertir més en activitat cultural programada directament pels departaments municipals i menys en donar suport a iniciatives ciutadanes, si es compara amb altres ajuntaments del mateix tram de població: 70.000-100.000 habitants.

Fent només una lectura dels pressupostos directament imputables a l'acció cultural de l'Ajuntament de Cornellà pel 2018 (sumant els pressupostos de les àrees de gestió de Cultura, i de Patrimoni i Biblioteques), incloent-t'hi les despeses d'inversió (instruments de música i material de cultura) però sense comptar les despeses de personal, aquests pugen a 2.159.688€ anuals dels quals l'Àrea de Gestió de Cultura disposa de 1.823.223€ (84% del total destinat al concepte cultural de la Regidoria de Cultura i Igualtat⁶) i l'Àrea de Gestió de Patrimoni i Biblioteques disposa de 145.911€ (7%) per patrimoni i 190.554€ (9%) per a biblioteques i foment de la lectura.

Particularitzant, les principals despeses de l'activitat cultural són el Corpus (320.000€), la Nit de Reis (153.436€), el Festival de Pallassos (153.000€ però de periodicitat biennal). Altres despeses importants són les subvencions a entitats culturals i les despeses de tipus tècnic, logístic i infraestructural, dos aspectes amb partides pressupostàries força elevades.

6. Dins aquest concepte cal diferenciar algunes partides pressupostàries que fins el 2016 anaven en altres àrees de gestió municipal: l'Escola de Música, 31.253€, projectes culturals de Joventut, 62.179€, l'Escola d'Humanitats, 6.000€ i la proposta cultural del Pla d'Entorn, 2.050€, que sumen un total de 101.482€. La programació escènica de Procornellà a l'Auditori també forma part de les despeses (i ingressos) en el concepte cultural però no ha estat possible diferenciar els costos de l'Auditori destinats a activitats culturals dels costos destinats a altres intervencions no culturals.

PIONERA EN POLÍTQUES DE GÈNERE

L'Ajuntament de Cornellà destaca en aquest àmbit amb algunes realitats avançades a nivell municipal: Consell de la Dona, Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD), Pla Transversal d'Igualtat, publicacions d'igualtat, protocol d'intervenció en casos de violència de gènere, etc. No en va, Cultura i Igualtat estan sota la mateixa regidoria.

El III Pla Transversal de polítiques d'Igualtat, 2016-2020, en la seva avaluació del pla anterior identifica 12 accions desenvolupades en el capítol "Cultura i Patrimoni" com cursos, tallers, sortides culturals, fons especial a la biblioteca Marta Mata, edició de llibres, Universitat d'Estiu de les Dones, etc.

“ El departament de Polítiques d'Igualtat té com a objectiu treballar per a la igualtat efectiva entre dones i homes, fent desaparèixer qualsevol tipus de discriminació en tots els àmbits de la vida quotidiana per raó de gènere o d'orientació sexual ”

ÒRGANICAMENT SEGMENTADA

El conjunt dels afers culturals a Cornellà s'estructura en 3 grans àrees de gestió:

La Regidoria de Cultura i Igualtat incorpora l'**Àrea de gestió de Cultura**, Joventut, Cooperació i Solidaritat, i l'**Àrea de gestió de Patrimoni Cultural i Biblioteques**, cadascuna d'elles amb el seu cap però sense un treball transversal entre els dos equips més enllà les relacions institucionals i de les cooperacions puntuals (Nits d'Estiu, Jordiada, etc.).

L'equip de l'Àrea de gestió de Cultura és força reduït pel gran volum d'activitat que dirigeix o gestiona. Actualment, són 4 persones més el seu cap, i tenen les funcions següents:

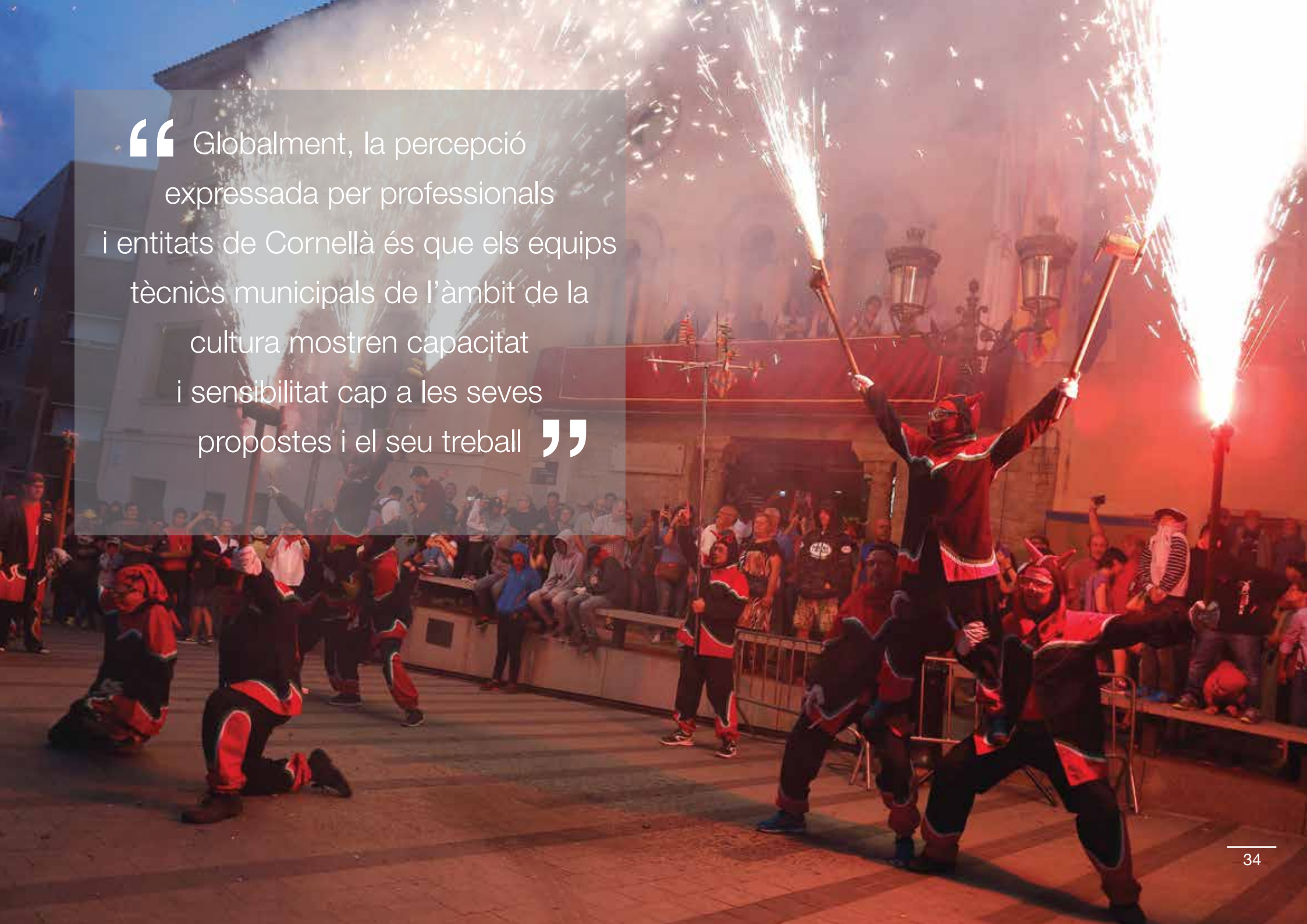
- Suport al teixit associatiu i foment a la participació d'aquest en la vida cultural de la ciutat.
- Suport a inquietuds ciutadanes de creació i/o participació en el desenvolupament de programes i/o activitats culturals.
- Foment a la producció, difusió i consum de productes vinculats a les arts escèniques (teatre, música, dansa,...)
- Foment a la producció, difusió i consum de les arts visuals.
- Organització de grans programes culturals de la Ciutat: Festa Major; Festival Internacional de Pallassos; Reis; Festival Flamenc de Catalunya; Nits d'Estiu; Programacions estables de Teatre, Dansa i Música; Programa d'Exposicions.

També cal comptar el presonal de l'Escola de Música.

L'equip de l'Àrea de gestió de Patrimoni Cultural i Biblioteques desenvolupa les funcions següents:

- Cap de l'Àrea de Gestió de Patrimoni Cultural i Biblioteques: exerceix la direcció de l'Àrea, implementant els objectius a aconseguir i les metodologies per aconseguir-ho, gestiona el pressupost i els recursos humans i materials.
- Coordinadora de Serveis de Patrimoni Cultural: Coordina i implementa els objectius generals de l'Àrea, elabora els calendaris d'activitats i fa les funcions de conservació del Museu Palau Mercader i altres elements patrimonials.
- Regent del Museu Palau Mercader: desenvolupa tasques de vigilància i consergeria al Museu, essent responsable de la seva custòdia.
- Conserge del Castell: desenvolupa tasques de conservació i manteniment bàsic de l'edifici, d'atenció al públic i de muntatge de les sales d'actes i exposicions.
- Coordinador de Biblioteques: Coordina la gestió diària de les biblioteques i els recursos humans, vetlla per la implementació dels objectius marcats i desenvolupa tasques i informes de millora del Servei.
- Auxiliars de biblioteca: desenvolupen tasques d'atenció als usuaris i de suport a la gestió interna de les biblioteques.
- Auxiliars de serveis de biblioteca: Desenvolupen tasques bàsiques de manteniment dels edificis, d'atenció al públic i atenció telefònica, i suport general a la gestió bibliotecària.

Un tercer agent que gestiona cultura és **PROCORNELLÀ**, empresa municipal de promoció social, urbana i econòmica, responsable de l'Auditori de la ciutat, que tot i tenir un rol clarament cultural, té una gestió completament autònoma de la Regidoria de Cultura i Igualtat.

“ Globalment, la percepció expressada per professionals i entitats de Cornellà és que els equips tècnics municipals de l'àmbit de la cultura mostren capacitat i sensibilitat cap a les seves propostes i el seu treball ”

LA CULTURA DES D'ALTRES ÀMBITS MUNICIPALS

Altres àmbits municipals, alguns d'ells de la mateixa regidoria, realitzen activitats culturals dins la seva programació específica o incorporen la cultura com a instrument de treball:

- **Igualtat:** realitza actes culturals enfocats a les dones com el grup de teatre, la Universitat d'Estiu o la campanya per unes festes lliures de sexisme.
- **Joventut:** impulsa alguns dels projectes culturals punters de la ciutat com el Concurs de Còmic; la Factoria Musical com a espai integral de suport a la música amb bucs d'assaig, oferta formativa, suport a la creació, punt d'informació, espais de magatzem, programació de concerts, etc.; el programa Experimenta pensat per acostar les i els joves a la cultura des de la pràctica i la producció, i no des del consum; el servei de promoció al graffiti urbà; el programa Nits Insòmia que versa sobre l'oci saludable i inclou propostes culturals, etc. Globalment, gran part de la promoció de grups musicals locals es fa des de Joventut i no des de Cultura.
- **Educació:** treballa la cultura popular a l'escola, amb edats infantils: visita de la Fada Ondina, publicació i distribució del conte de la Nit de Reis a les escoles, el programa Anem al Teatre de la Diputació de Barcelona que promou la música i el teatre a les escoles amb guies didàctiques per treballar els espectacles amb les i els infants. També impulsa el pla de Ciutat de la Lectura.
- **Família:** duu a terme activitats culturals en format familiar, com els tallers de castellers, de tabals, de pintura, de catifes de flors, teatre a l'escola o de còmics per a la integració.

Acció comunitària: gestiona els centres cívics i la relació amb les

- associacions i festes de barri. En tots ells es duen a terme activitats de caire cultural.

Aquest Pla ha contemplat les propostes relatives a la cultura de:

- PAM – Pla d'Actuació Municipal 2016-2019, amb 115 propostes culturals
- III Pla transversal de polítiques d'igualtat 2016-2020
- Estudi de les activitats dutes a terme en caps de setmana (divendres-diumenge) i en esdeveniments especials durant l'any 2016 a Cornellà de Llobregat
- Pla Cornellà ciutat de la lectura. 2008
- Projectes, memòries i material publicitari d'un gran nombre d'activitats.

En canvi, Cornellà no està adherida a l'Agenda 21 de la Cultura, el primer document amb vocació internacional, aprovat a Barcelona el maig de 2004, que aposta per establir les bases d'un compromís de les ciutats i els governs locals per al desenvolupament cultural. L'Agenda 21 de la Cultura vol esdevenir el document de referència dels governs locals per elaborar polítiques culturals. Es basa en els principis de la diversitat cultural, els drets humans, el diàleg intercultural, la democràcia participativa, la sostenibilitat i la pau.

INFORMACIÓ POC SISTEMATITZADA

Tot ajuntament necessita recollir la informació de manera sistematitzada, ordenar-la, analitzar-la, i contrastar-la per poder conèixer la seva realitat i prendre, així, les decisions més encertades. Cornellà s'ha mantingut relativament desconnectada d'aquestes formes institucionals d'estructuració de la informació. Així ho revela l'estudi de públics ja esmentat pel que fa a la recollida de dades d'assistents. L'Ajuntament de Cornellà no forma part del Cercle de Comparació Intermunicipal de Serveis Culturals de la Diputació de Barcelona, integrat per una vintena de municipis que participen mitjançant la recollida d'una sèrie de dades estandarditzades per part dels seus Serveis de Cultura. Posteriorment la Diputació de Barcelona les transforma en indicadors i en un informe de resultats, que contempla més d'un centenar d'indicadors locals de gestió (l'encàrrec polític, l'entorn, la dimensió usuari-client i els valors organitzatius, i els recursos humans i econòmics), distribuïts en 9 àmbits d'intervenció cultural

(serveis centrals, biblioteques, espais escènics, museus locals, arxius municipals, centres culturals de proximitat, centres d'art, polítiques de creació i cicle festiu i festivals).

La participació als cercles, per tant, representa una “doble” oportunitat pels municipis que hi participen: d'una banda, disposen, anualment, d'un seguit de dades validades sobre l'acció cultural local que a més són comparables amb les d'altres municipis de característiques similars; d'altra banda, els responsables de cultura d'aquests ajuntaments tenen un espai de trobada i de discussió amb persones que estan desenvolupant tasques equivalents a altres ajuntaments de la demarcació de Barcelona.

LA COMUNICACIÓ, UNA NECESSITAT DE CANVI

Actualment l'Ajuntament està elaborant un pla de comunicació que té l'objectiu d'afrontar algunes de les mancances detectades en l'àmbit de la comunicació de les activitats culturals a Cornellà.

La comunicació de les activitats generals de l'Ajuntament, però també dels agents socials i culturals de Cornellà, es focalitza en la revista o butlletí municipal mensual "Cornellà informa", un format imprès que s'embústia a totes les cases i es distribueix per tota la ciutat, i que té el seu equivalent en PDF a la web, però no té format digital. L'enquesta municipal de satisfacció indica que és un mitjà ben valorat, al menys per la franja d'edat de 30 a 50 anys. Aquest butlletí es centra només en les propostes de l'Ajuntament i no contempla les dels altres agents.

L'Ajuntament té previst posar en marxa el web municipal renovat. Tota la comunicació de les àrees de gestió de Cultura i Patrimoni Cultural i Biblioteques estarà inclosa dins aquest web amb més o menys marge d'autonomia segons el cas. Els serveis que depenen d'altres administracions (les biblioteques depenen de la Diputació de Barcelona) o d'altres àrees municipals (Citilab i Auditori) tenen web propi i compten, en el segon cas, amb una persona dedicada a la comunicació de cadascun dels equipaments.

Pel que fa a la via inversa, quan la ciutadania comunica amb l'Ajuntament, aquest ha creat diferents canals com poden ser, entre d'altres, "Aprop teu" o "Cornellà opina", per facilitar la interacció ciutadana amb la institució municipal i invitar a la participació en els afers de la vida pública.

BAIX NIVELL D'ASSOCIACIONISME PERÒ ALT SENTIMENT DE DINAMISME

Contràriament al sentiment ciutadà, les xifres indiquen que a Cornellà hi ha un menor nombre d'associacions culturals i de persones associades que a altres municipis de mateix nombre de població: 2,36 assoc. culturals/1.000 hab. (al Baix Llobregat aquesta xifra és 2,83 i a la província de Barcelona és 3,95). La sensació entre la població, però, és de tenir un moviment associatiu nombrós, divers i dinàmic que abasta sobretot tots els aspectes de la cultura tradicional i popular, tant d'arrel catalana com de les comunitats espanyoles vingudes als anys 60 i 70 del segle passat. Hi ha encara poc impacte social de les associacions de les noves migracions.

Alguns dels problemes que afecten el moviment associatiu són els propis de la societat contemporània: baixa afiliació, envelliment dels càrrecs directius, canvis d'hàbits de la població, etc. Per una altra banda, es constata que les entitats s'ajuden i col·laboren entre elles, sense arribar a coordinar-se formalment de manera estable i continuada.

A Cornellà tres entitats històriques destaquen per disposar de grans espais culturals: el Patronat Cultural i Recreatiu (fundat l'any 1913), l'Orfeó Catalònia (fundat l'any 1932) i la Societat Coral La Unió (fundada l'any 1854). Corresponen al model d'associació àmplia i diversa amb nombrosíssimes seccions culturals i d'altres sectors, espai escènic propi, àmplia oferta de serveis, etc.

La relació entre l'Ajuntament i les associacions culturals és globalment bona, articulant-se bàsicament en plataformes de representació, cessió d'espais i cessió d'infraestructures (tarimes, cadires, etc.) i les subvencions. No hi ha convenis plurianuals ni espais de reflexió i debat. Les entitats senten que el procediment per demanar ajuts econòmics esdevé cada cop més complex i feixuc.

EL TEIXIT ASSOCIATIU, UN AGENT DE COHESIÓ SOCIAL I CULTURAL

L'Ajuntament de Cornellà va posar a l'abast de totes les entitats del municipi un portal web per tal que puguin disposar del seu propi espai a Internet, és el denominat Portal d'entitats.

El teixit associatiu de Cornellà es pot agrupar en quatre grans àmbits d'actuació:

- Les entitats vinculades a la cultura popular i tradicional d'arrel molt diversa (catalana, andalusa, gallega, extremeña, castellana-manxega, extracomunitària, etc.), com serien: Agrupació Sardanista, Comissió Jordiada, Diables, Asociación Andaluza Hijos de Almachar, Asociación Extremeña San Isidro Labrador, Centro Cultural Andaluz Blas Infante, Asociación Cultural Gallega Rosalía de Carto, Associació Cultural Al-Tauba el Islah, etc.
- Les entitats de la creació i la difusió del teatre, la dansa, la música, el cant, el ball i d'altres, com el Patronat Cultural i Recreatiu, Orfeo Catalònia, Societat Coral la Unió, Associació Cultural Vida Ball, Associació Jazz and Beer, Coral Auria, Dansa i Ritme, Microcornellà Teatre, Associació cultural Bacantoh, Associació de teatre musical i dansa, etc.

- Un àmbit d'actuació relacionat amb la promoció de la cultura, les arts, la memòria històrica i l'oci creatiu (lectura, patrimoni, tallers de tota mena, etc.). Destaquen: Corncrenata, Associació de poetes de Cornellà, Associació cultural Art Públic, Associació cultural projecte Loc, Factoria artística, la Fragua de les arts, Associació per a la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat, Centre d'Estudis del Baix Llobregat, Associació per a la creació del Museu de les Matemàtiques, etc.
- Les entitats culturals i festives amb un perfil social i alternatiu, com seria Toc de Corn, Jazz & Beer, Asociación Harmonía e Interculturalidad, Associació Cultural Corncrenata, Associació Cultural Convivència i Diàleg, Associació Une tu creatividad, Xarxa de Dones Emprendedores de Cornellà, etc.

EL CONSELL MUNICIPAL DE CULTURA

El Consell Municipal de Cultura és una plataforma de participació, debat, projecció exterior i coordinació entre l'Ajuntament i les entitats culturals. Formen part del Consell l'alcalde com a president, la regidora de Cultura com a vicepresidenta, una persona proposada per cada grup polític municipal i un/a representant per cadascuna de les entitats culturals membres així com persones de prestigi o reconeixement ciutadà. Actualment, però, cap de les dues parts (Ajuntament i entitats) considera que el Consell de Cultura acabi de funcionar tal com s'espera d'ell. L'Ajuntament detecta poc interès i implicació de les entitats i aquestes consideren que el Consell no acaba de ser prou motivador i participatiu. El fet és que l'assistència i la motivació no és molt alta. El Consell Municipal de Cultura es troba 3 o 4 cops l'any i té una funció molt informativa sense plantejar gaires temes de debat. No obstant, ambdues parts valoren la importància de mantenir aquest espai de diàleg, donant-li, això sí, una nova empenta renovada en format, funcions i dinàmica.

ON ES TROBA ARA LA POLÍTICA CULTURAL

Cornellà és una de les últimes ciutats de l'àrea metropolitana de Barcelona en dur a terme un pla de cultura. A la ciutat li ha faltat fins ara una ordenació estratègica de la seva nombrosa i rica acció cultural. L'oferta cultural ha crescut més en base a l'activisme que a la recerca d'unes polítiques culturals estables. Ara és el moment de dotar d'un relat tot allò que ja es fa i albirar un horitzó de futur amb els elements i les etapes planificades amb temps d'acord amb el model de ciutat que es desitja.

Cornellà ha de tenir una política cultural pròpia, cercant el seu espai com a cap de comarca, sumant i especialitzant-se a nivell metropolità, així com buscant el diàleg amb Barcelona, amb qui no ha de pretendre competir.

“ Ara és el moment de dotar
d'un relat tot allò que ja es fa
i albirar un horitzó de futur amb
els elements i les etapes planificades
amb temps, d'acord amb el model
de ciutat que es desitja ”

5.2. Una visió des dels sectors

LA CULTURA TRADICIONAL I POPULAR

És un sector ric i divers per la procedència de la població de Cornellà i pel dinamisme de la seva gent. La ciutat compta amb colles representatives de la cultura tradicional d'arrel catalana (geganers, diables, sardanes, bastoners, trabucaires, grallers, tabalers, tres tombs, etc.), grups representatius de la cultura dels pobles de l'Estat espanyol (flamenc, germandats, confraries, penyes, etc. d'Andalusia, Extremadura, Galícia, Castella La Manxa, etc.) i entitats que agrupen les noves migracions (Magrib, Venezuela, Perú, Colòmbia, etc.). La gran majoria de les activitats es duen a terme a l'espai públic però també a les seus de les respectives entitats.

Durant tot l'any hi ha activitats de la cultura tradicional i popular a Cornellà, però s'intensifiquen a les festes (Corpus, barris, Jordiada, etc.). Actualment, com a la resta del país, hi ha un auge de part de les expressions de la cultura tradicional catalana com ara dracs, castellers, diables i altres. La cultura del flamenc i altres

expressions dels pobles de l'Estat espanyol estan molt arrelades en les comunitats d'origen però es van difuminant a mida que les segones i terceres generacions viuen completament integrades en el conjunt de la societat cornellanenca i, tot i mantenir les arrels i els vincles amb la terra dels ascendents, les combinen o fusionen amb la cultura de la terra on varen néixer. Les comunitats estrangeres, en haver arribat recentment, senten la necessitat de conservar i expressar la seva cultura d'origen amb més força.

Val a dir que no es coneix pràcticament cap element simbòlic o expressió de la cultura tradicional (un ball, una cançó, una dita, un personatge, etc.) que sigui pròpia i exclusiva del municipi. Amb els anys s'han creat de bell nou alguns elements simbòlics avui en dia ja incardinats en el cicle festiu. El més destacat és el Mag Maginet.

EL CICLE FESTIU

En el cicle festiu destaca favorablement el **Mag Maginet** (des de 1981 a l'imaginari col·lectiu i des de 2017 com a gegantó), personatge molt propi de Cornellà que representa un patge i emissari dels Reis Mags que, des de 1983, instal·la un campament oriental a la vil·la per rebre les cartes dels infants els dies previs a la **Nit de Reis**, una de les activitats del cicle festiu més viscuda a la ciutat, amb gran participació de la població.

El **Corpus** o Festa Major és el moment central del cicle festiu a la ciutat. Com a espai inclusiu i participatiu, contempla un gran nombre de propostes culturals de tipus popular per a tots els públics, tot i que preval la gent gran i el públic familiar. Darrerament la gent busca espais més participatius a la festa i valora més la seva descentralització. Dins la Festa Major destaca una activitat pròpia de Cornellà, el **Toc de Corn**, una festa, nascuda amb vocació alternativa però ara ja estructuralment integrada, que busca la cohesió i la participació ciutadana. La **Festa Galega** coincideix amb el Corpus.

Globalment, les propostes del Corpus són d'arrel catalana i dels pobles d'Espanya majoritaris a Cornellà. Hi ha poques propostes de les noves migracions. Actualment la Festa Major o Festa del Corpus ha esdevingut més participativa en la seva organització i més descentralitzada en la seva programació.

La **Jordiada** (26ª edició) és un programa festiu al voltant de Sant Jordi, amb algunes propostes de promoció de la lectura i altres de tipus festiu, artístic, lúdic i esportiu a diferents espais culturals de la ciutat durant unes dues setmanes i que culminen amb una gran diada de la cultura popular al Parc de Can Mercader. L'organització corre a càrrec d'una comissió ciutadana (unes 24 entitats en formen part i unes 10 més hi col·laboren) i és una activitat que atrau molt públic.

El cicle festiu es completa amb altres celebracions habituals com el Carnaval, l'Aplec de la Sardana, la Flama del Canigó, la Romeria del Rocío, les Nits d'Estiu, la Diada Nacional, el Concurs de Colles Sardanístiques, la Castanyada a les escoles, la Diada Castellera o de la Fira de Santa Llúcia per Nadal entre d'altres.

Les **Festes de barri** (Fontsa-Fatjó, Riera, Almeda, Gavarra, Pedró, Centre i Sant Ildefons per ordre de celebració) es duen a terme entre el maig i l'octubre. Les organitzen les Comissions de les Festes (conjunt d'entitats del barri). En aquestes festes es treballa sobre tot la proximitat amb les veïnes i els veïns amb activitats lúdiques, musicals i gastronòmiques molt arrelades als barris.

EL PATRIMONI

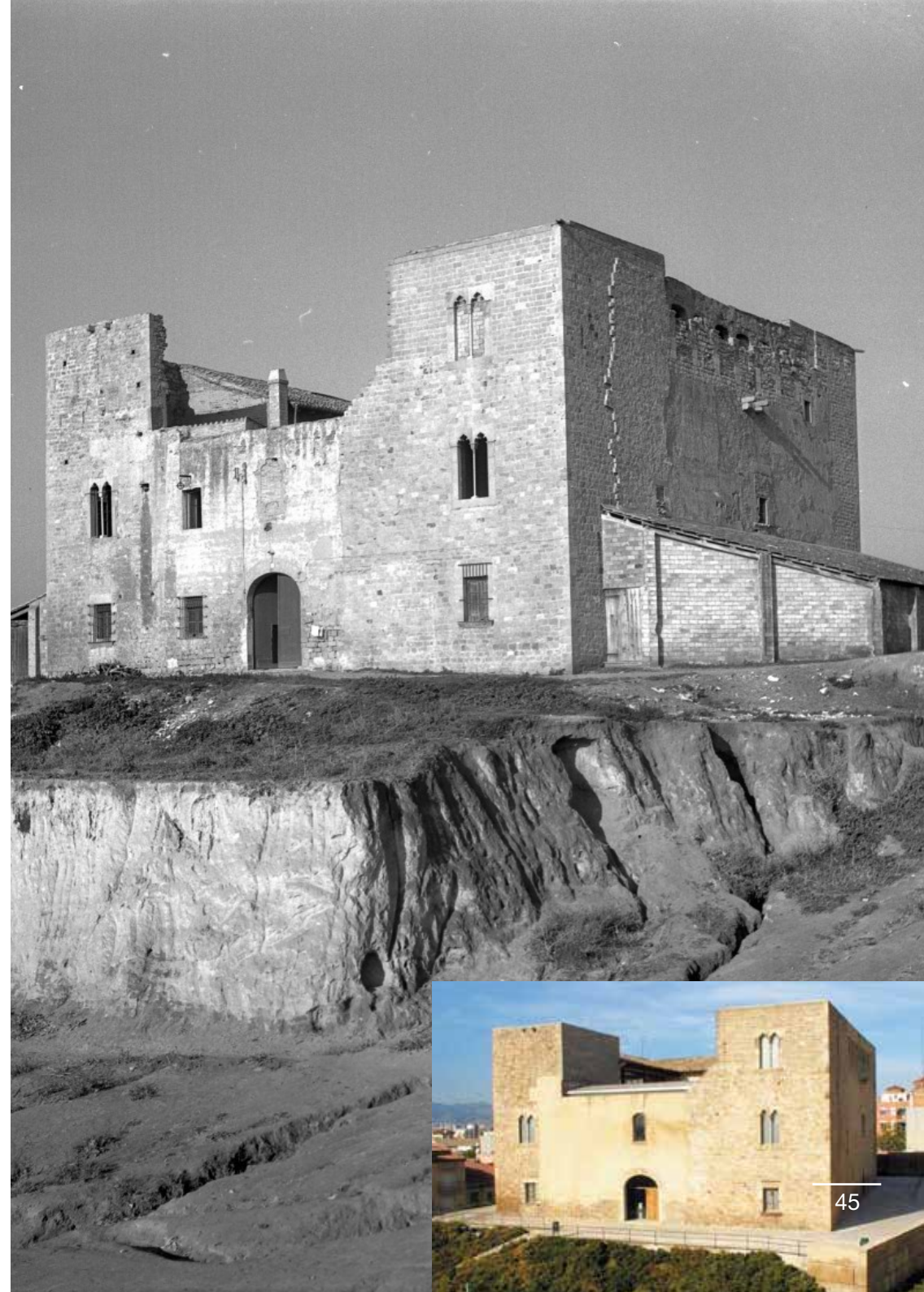
Actualment no hi ha un Pla de Patrimoni de Cornellà però el nou projecte de **Can Maragall**⁷ ha fet la funció d'ordenar tots els projectes patrimonials de la ciutat. Està previst que sigui un espai de difusió de la memòria ciutadana.

Els principals elements municipals del patrimoni a Cornellà són quatre espais musealitzats i l'arxiu municipal:

El **Castell de Cornellà** (segles XI – XVII) és un dels edificis emblemàtics de la ciutat. Es tracta d'un gran casal gòtic, construït i reformat en diverses èpoques. Està estratègicament situat al capdamunt d'un petit turó, dominant el barri Centre, des del qual es té una bona visió del Llobregat en el seu tram final, de Sant Boi a l'altra ribera del riu, i antigament, una de les principals vies d'accés a la ciutat. Programa exposicions històriques i artístiques així com visites a l'espai.

El **Museu Palau Mercader**, espai que mostra, amb una museografia molt convencional, la forma de vida i les afinitats culturals i artístiques d'un llinatge aristocràtic del segle passat. Realitza activitats de difusió de la memòria i les arts tant a la seva seu com al parc on està ubicat.

7. <http://stoa.es/ca/2017/07/20/can-maragall-historia-identidad-memoria-cornella/>

L'oferta museològica s'enriqueix amb dos museus especialitzats:

El **Museu Agbar de les Aigües**, espai privat, que ocupa els edificis modernistes de la Central Cornellà, la planta que Aigües de Barcelona va inaugurar el 1909 per extreure aigua de l'aqüífer del Baix Llobregat i abastir així Barcelona. Té una gran activitat sobretot entre el públic escolar per difondre el coneixement de l'aigua com a substància i els valors ambientals i culturals associats, en pro d'una sensibilització per a un desenvolupament sostenible.

El **Museu de les Matemàtiques de Catalunya** és de titularitat municipal (està al segon pis del Palau Mercader) i està gestionat per l'Associació per Promoure i crear un Museu de

Matemàtiques a Catalunya (MMACA), i exposa permanentment la col·lecció 'Experiències matemàtiques' que, de manera molt lúdica i pedagògica, confronta les i els visitants, majoritàriament escolars, a jocs, construccions i elements diversos agrupats en sales dedicades a la geometria, els miralls, el càlcul i l'estadística, la combinatòria i l'estratègia, i la cartografia.

El patrimoni de Cornellà es complementa amb un bon nombre de masies, cases modernistes, edificis noucentistes, fàbriques modernistes i modernes, etc. (can Bagaria, can Cuixart, antiga rectoria, Torre Gelabert, can Trabal, can Serra i altres).

L'Arxiu municipal depèn de la Secretaria General de l'Ajuntament, és només administratiu i no té funcions de difusió cultural.

LES ARTS ESCÈNIQUES I LA MÚSICA

Cornellà Escènica és el gran programa que concentra les propostes de teatre, música i dansa, tant per a públic familiar com adult de la ciutat a l'Auditori-Teatre, l'Auditori de Sant Ildefons i la Sala Ramon Romagosa del Patronat Cultural i recreatiu. Globalment són una trentena d'espectacles, la majoria de gran qualitat i a preus molt assequibles.

Les arts escèniques i la música tenen, un gran aparador (l'Auditori-teatre) i un gran Festival (el de Pallassos que es fa cada dos anys), però ambdós no acaben de desenvolupar, per diferents raons, tot el seu potencial, sobretot en el marc de la ciutat.

L'**Auditori-Teatre de Cornellà** programa tot l'any companyies del panorama escènic català i d'arreu que giren en els circuits metropolitans i catalans, i que és ben rebuda per la ciutadania de Cornellà. Presenta una programació escènica de qualitat a preus força assequibles: la venda anticipada de qualsevol espectacle de programació pròpia està en 10€ o en 18€, excepcionalment arribant als 22€. Els espectacles d'altres agents que lloguen l'espai poden tenir altres preus.

Amb un aforament màxim de 814 butaques, la seva dotació tècnica és de primer nivell. L'equipament és gestionat per l'Empresa Municipal de Promoció Social, Urbana i Econòmica de Cornellà, S.A. (PROCORNELLA) amb una vocació de sostenibilitat financera, la qual cosa fa que, moltes vegades, queda inaccessible a les entitats o petits agents privats de la

cultura. L'espai genera algunes reserves per les dificultats que presenta: es fa difícil disposar-ne a les entitats i a artistes de Cornellà pels elevats costos de lloguer que comporta. Un altre punt feble és la seva ubicació en un extrem sud de la ciutat, allunyat de pràcticament tots els barris de Cornellà.

El **Festival Internacional de Pallassos de Cornellà** (18ª edició biennal) és tot un referent en el sector i és reconegut com un dels millors festivals del sector a nivell europeu i internacional. Nascut l'any 1984 per homenatjar Charlie Rivel que acabava de morir, reuneix, els anys parells, espectacles de gran qualitat, tant tradicionals com més innovadors. Els molts anys del festival, la seva qualitat i gran prestigi, així com l'impacte en la ciutat i el sector, no han portat a una continuïtat en el temps entre dues edicions del festival.

La ciutat disposa d'altres espais, tots ells més cèntrics, que poden acollir i programar espectacles tant professionals com amateurs de tipus escènic (teatre, música, dansa, ...). Aquests són l'**Auditori de Sant Ildefons**, un espai municipal modest en quant a instal·lacions i accessible en quant a costos de lloguer pel teixit social i cultural de la ciutat així com els **teatres del Patronat Cultural i Recreatiu (Sala Ramon Romagosa)** i de l'**Orfeó Catalònia**, tots dos de titularitat associativa, amb forta implantació a la ciutat i amb convenis de col·laboració amb l'Ajuntament per a la programació d'arts escèniques.

Les programacions estables de música i arts escèniques de tots els espais esmentats es condensen a **Cornellà Escènica**, programa de mà i web⁸ que les agrupa totes i les fa més visibles i atractives a la ciutadania.

En quant a les altres programacions més puntuals durant l'any, destaquen:

- El **Festival de Arte Flamenco de Catalunya** (35ª edició) organitzat per la Coordinadora de Entidades Flamencas y Andaluzas de Cornellà que ressalta per ser una mostra multidisciplinària, que al llarg de tota la seva història ha donat

8. <http://www.cornella.cat/ca/CornellaEscena.asp>

cabuda a totes les expressions, disciplines i estètiques de l'Art Flamenc, respectuós i defensor tant de les formes més clàssiques com les més avantguardistes i innovadores.

- El **Concurs de Teatre Amateur Ciutat de Cornellà** - Memorial Joaquim Vilà i Folch (9ª edició), que organitzen els grups Triangle Teatre del Patronat Cultural i Recreatiu, i Catalunya Teatre, de l'Orfeó Catalònia.
- El **Festival de Microteatre de Cornellà** (3ª edició) que es duu a terme l'octubre de cada any, organitzat per l'entitat Micro Cornellà Teatre.
- El **Concurs La Veu de Cornellà**, de recent creació, amb l'objectiu de donar suport als cantants locals i contribuir al seu desenvolupament artístic i personal tot gaudint de l'experiència.
- La **Quinzena metropolitana de la dansa**, projecte que vol donar un impuls a aquesta art escènica programant en espais no teatrals (museus, biblioteques, mercats o vagons de metro) per acostar-la a un públic no necessàriament atret d'entrada.
- **Santa Cecília**, festa de la patrona dels músics que dura uns quants dies sempre al voltant del 22 de novembre.

- Les **Nits d'Estiu**, durant el mes de juliol, ofereixen música de tots els estils, cinema i activitats culturals a l'aire lliure per gaudir de l'espai públic de la ciutat.
- **Factoria SI**, projecte impulsat al llarg de 2017, que integra, a l'Auditori de Sant Ildefons, diversos serveis al voltant de la creació escènica i musical jove. La base són unes residències tècniques artístiques gratuïtes que, sota la premissa del retorn social, cedeixen espais i bucs d'assaig ofereixen informació i suport a projectes creatius a companyies professionals a canvi d'assajos oberts, passis o actuacions, tallers, etc. Actualment, des de Factoria SI s'està plantejant la necessitat d'ampliar espais i serveis a curt termini.
- **La Factoria Musical** és un espai municipal destinat a l'assaig i la formació musical a partir de bucs d'assaig amb sis sales insonoritzades (cinc de 26 m² i una de 45 m²) equipades amb un punt d'informació musical, material professional, estudi d'enregistrament, cursos, magatzems, etc.

Aquests dos últims projectes són els únics que donen suport a la creació escènica i musical. Altrament, l'Ajuntament atorga subvencions per a projectes de creació o producció artística (arts escèniques i música però també per a les arts visuals, la literatura,

les arts audiovisuals, etc.).

En l'aspecte formatiu, l'única oferta formal és l'**Escola de Música Roser Cabanes** que estructura la seva oferta de sensibilització i expressió musical adreçades als més petits (4 a 7 anys), iniciació a la música (de 8 a 15 anys), aprofundiment musical (de 16 a 17 anys), cursos de música per a joves (a partir de 12 anys) i adults (a partir de 18 anys) que no posseeixen coneixements previs. Aborda una desena d'instruments així com la realització de grups orquestrals, corals, però també activitats de dinamització musical (audicions, masterclass, tallers, cursos de composició, etc.) per la ciutat, especialment per Santa Cecília, patrona de la música, Nadal i altres.

No existeix cap centre formatiu en arts escèniques.

Tot i la importància de conèixer bé els públics a l'hora de programar, a Cornellà no existeixen estudis ni dades fiables que permetin prendre decisions estratègiques o, simplement, operatives en el dia a dia. Sí que els diferents agents constaten una disminució de l'assistència al teatre per part de la gent jove de Cornellà, un fet preocupant donat que això pot anar envellint els públics.

LES ARTS VISUALS

Cornellà té, bàsicament tres sales d'exposicions ben condicionades:

- El **Castell**, situat al bell mig del barri Centre amb una sala apropiada per a les exposicions de patrimoni i les d'art més convencionals.
- L'**Espai d'Art Moritz**, situat al Centre Cultural Joan N. García-Nieto, pensat per a les mostres artístiques més contemporànies que poden requerir espais menys convencionals, més modulables o transgressors.
- El **Palau Mercader**, situat al parc de can Mercader, acull exposicions de tipus divulgatiu general, exposicions itinerants informatives i altres de producció pròpia, sobre temes diversos com ara la història, la ciència, la fotografia, el patrimoni etc.

A més s'utilitzen diversos espais de la ciutat (biblioteques, centres cívics, ...) però no sempre tenen les instal·lacions necessàries o són només un passadís condicionat com Paret taronja, situat a les oficines de la Regidoria de Cultura i Igualtat.

La principal demanda dels col·lectius de joves creador/es és disposar d'un espai de creació i producció artística, ubicat en un espai que permeti i faciliti la llibertat de creació. Cornellà no té cap escola d'arts visuals o plàstiques.

“ La principal demanda dels col·lectius de joves creador/es és disposar d'un espai de creació i producció artística ”

LA LITERATURA

Les biblioteques són la principal xarxa de difusió de la literatura a totes les franges d'edat. Fora d'aquestes, a la ciutat destaca el **Concurs de Còmics “Ciutat de Cornellà”**, organitzat des del Departament de Joventut, que ja va per la 34ª edició però que no té gaire continuïtat ni presència d'aquest art durant la resta de l'any a la ciutat. Igualment, hi ha programacions literàries com la **Jordiada** i les **8 hores de contes** a l'Orfeó Catalònia, ambdues al voltant de Sant Jordi.

La ciutat té dues llibreries generals: Abacus i la Casa del Libro i algunes altres especialitzades en còmic (4° Milenio) o en llibres llibertaris (El Grillo Libertario). Globalment sembla una oferta reduïda per a una població de 86.000 habitants.

LA XARXA DE BIBLIOTEQUES

Les biblioteques són una de les grans apostes de l'Ajuntament de Cornellà. Actualment hi ha 3 biblioteques: la **Biblioteca Central**, inaugurada l'any 1995 i integrada en el Centre Cultural Joan N. García-Nieto; la **Biblioteca Marta Mata**, inaugurada

l'any 2009 i ubicada en el Centre Social Titan, dóna servei als barris Centre i Riera i la **Biblioteca Sant Ildefons**, inaugurada l'any 2013 i situada al barri homònim. Se'n preveuen dues més (als barris Almeda i Can Fatjó). Aquests equipaments estan vivint els canvis contemporanis en els que els llibres i el silenci estan essent substituïts pels mitjans digitals i l'acció experimental. Les biblioteques del futur són més laboratoris de coneixement social que dipòsit de saber escrit. La ciutadania ja no es contenta en anar i llegir o escoltar les seves activitats programades sinó que busca tenir un paper més proactiu. La Biblioteca de Sant Ildefons, essent molt més actual, ja incorpora algunes de les tendències actuals de les biblioteques.

Les biblioteques de Cornellà participen, amb diferents intensitats, en el programa BiblioLab, impulsat per la Xarxa de Biblioteques Municipals, desenvolupant tot tipus d'activitat de foment del coneixement i la lectura tant per adults com per a infants (hora de conte i altres), donen suport continuat a les biblioteques escolars i un impuls a la creació literària.

La ciutat no compta amb un Pla de Biblioteques, però sí amb el pla **“Cornellà Ciutat de la Lectura”** de foment de la lectura, de 2009, que ha servit de guia durant aquests anys però que caldria actualitzar.

“ Les biblioteques són una de les grans apostes de l'Ajuntament de Cornellà, posant en valor uns equipaments pròxims a la ciutadania i arrelats al territori ”

L'AUDIOVISUAL

Cornellà va perdre el seu cinema històric, el PISA, el novembre de 2012 i va ser enderrocat l'agost de 2017.

Avui Cornellà disposa de dos cinemes multi-sales de programació comercial ubicats en sengles centres comercials.

L'únic programa de promoció del cinema i l'audiovisual és Concèntrica, un projecte comunitari que aglutina creador/es, teixit associatiu, comunitat educativa, espais d'exhibició, etc. De caràcter multifuncional (suport a la creació i la producció, formació i difusió) de les arts audiovisuals més creatives, busca ajudar a les persones que volen fer el pas cap a la professionalització en la imatge i les seves tecnologies.

LA DIFUSIÓ DEL CONEIXEMENT

Es sustenta en dues grans propostes, la Xarxa de Biblioteques de Cornellà ja esmentada i l'Escola d'Humanitats de Cornellà, una de les noves iniciatives de l'Ajuntament creada l'abril de 2018, amb la que es vol promoure valors com la igualtat, la perspectiva de gènere, el pensament crític i l'accés universal a les arts i pensament. Realitza activitats de formació i difusió per crear un model d'educació basat en la universalitat del coneixement.

EL CITILAB, UN EQUIPAMENT AMB POTENCIAL

Més versàtil en la seva classificació, el **Citilab**, laboratori ciutadà per a la innovació social i digital, és un espai que va néixer a l'antiga fàbrica de can Suris l'any 2007 com a centre tecnològic lligat bàsicament al sector empresarial⁹. Amb una dimensió d'equipament metropolità, la gent de Cornellà li costa molt sentir-lo com un servei o un recurs a la seva disposició. En general, els projectes del Citilab tracten la innovació social i la tecnologia des de temàtiques molt diverses (ex. emprenedoria, recerca, música, ciutats intel·ligents, gènere, etc.), seguint un enfocament multinivell (local, nacional, internacional). A la vegada, els seus projectes es dirigeixen a col·lectius heterogenis (gent gran, infants, estudiants, empresaris, etc.).

Alguns dels seus programes en l'òrbita de la cultura són Futur DiverCities, Suport a la Comunitat, Edulab, SeniorLab, MusicLab o els Clubs, tots ells encaminats a democratitzar la innovació al territori i que promouen la societat del coneixement.

Amb el temps el Citilab ha descobert el seu potencial com a espai socialment i tecnològicament innovador i creatiu en el camp cultural. Es configura com a laboratori ciutadà, una dimensió

que fins ara no tenia. Pot abastar moltes àrees del coneixement i l'experimentació com el pensament creatiu, el disseny i la innovació que sorgeixen de la cultura digital així com la difusió i el foment de la Societat del Coneixement. Els seus mètodes de treball bàsics són els dels living labs: el pensament de disseny, el pensament computacional i la cocreació centrada en l'usuari.

9. Els membres fundadors d'aquesta institució són: l'Ajuntament de Cornellà del Llobregat, la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, el WTC Almeda Park SA, la Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació, la Universitat Politècnica de Catalunya, Siemens SA, en Lluís Bayó Ortonoves i l'Antonio Morales Albarracín.

5.3. El diagnòstic:

La política cultural en síntesis

Cornellà és una ciutat metropolitana gran, ben comunicada i connectada amb Barcelona, amb un nivell creixent de qualitat de vida social i urbanística i d'atracció de nova ciutadania. La ciutat té alguns barris (Sant Ildefons, sobretot) amb una presència i personalitat molt marcades. El sentiment de pertinença i d'orgull de la ciutadania és cada cop més accentuat.

La societat cornellanenca ha estat històricament molt activa i socialment reivindicativa i amb menys intensitat pel que fa a l'àmbit cultural i creatiu. La resposta ciutadana a les iniciatives culturals locals és desigual i discreta en alguns àmbits.

La composició social de la població és molt diversa. La ciutat ha anat configurant-se amb l'arribada de nous grups de població. Tots ells han format el Cornellà d'avui. La seva diversitat d'origens és la seva riquesa. Les propostes culturals, les de la cultura tradicional i popular en particular, poden jugar un rol en l'efecte cohesionador de la ciutat.

El moviment associatiu de Cornellà és nombrós i dinàmic però, aparentment, la percepció ciutadana supera la realitat associativa

que indiquen els xifres. El Consell Municipal de Cultura, espai de relació entre l'Ajuntament i les entitats culturals necessita d'un nou impuls per fer efectiva la seva voluntat d'esdevenir un nexe de relació i debat al voltant de les polítiques culturals.

La iniciativa cultural privada es circumscriu a microempreses i a iniciatives emprenedores de petit format.

La política cultural ha estat definida fins ara sense un pla integral que l'estructuri. Les nombroses actuacions s'han fet més com a intervencions aïllades que per una planificació ordenada.

La programació cultural es situa en gran mesura en una zona de confort al voltant de la població familiar i adulta (30 a 50 anys). La gent jove sobretot, però també la gent gran, en queden més al marge.

Actualment hi ha un gran volum d'oferta cultural, sobretot en propostes infantils, a l'espai públic i de caire gratuït. Aquests són els 3 grans trets que identifiquen la realitat del conjunt de la política cultural de l'Ajuntament de Cornellà.

Cornellà presenta una oferta cultural globalment força equilibrada, sense cap sector de les arts, del patrimoni o de la cultura tradicional i popular que destaquï especialment, però amb tots ells força ben coberts. Només el suport al talent creatiu i a la formació artística resten manifestament per sota del que seria desitjable.

La ciutat està força ben dotada d'equipaments culturals per a la difusió que programen regularment, tot i que alguns d'ells han quedat envellits tant en la funció com en el manteniment dels edificis. El gran repte de present i de futur és la sensibilització de nous públics. Dos equipaments, l'Auditori i el Citilab, han de millorar el seu encaix en la definició de les polítiques i els programes culturals de la ciutat. Un dels reptes de la ciutat és millorar en programes i espais de suport a la creació i a la formació artística.

Tot i que l'Ajuntament és el principal promotor de la cultura, també està delegant, de manera creixent, la gestió d'alguns programes

i activitats culturals i socioculturals en el teixit associatiu i en les poques empreses del sector presents a la ciutat..

La comunicació de les activitats culturals, en fase de renovació, funciona pel públic ja esmentat (30-50 anys), però té dificultats per ser efectiva per als nous públics, sobretot els més joves.

El pressupost municipal dedicat a la cultura està en línia amb el d'altres ciutats similars en habitants (al voltant del 5,5% del pressupost municipal pels anys 2013-2016 segons dades del SIEM). Des de l'Ajuntament s'ha volgut que la cultura no patís tant els efectes de la crisi econòmica, donada la importància que se li ha donat com a factor compensatori del mal moment que estava vivint molta gent.

L'equip de gestió de l'Àrea de Cultura és quantitativament força limitat a nivell de personal tècnic. El de l'Àrea de Patrimoni i Biblioteques està més normalitzat. El treball transversal entre ambdós equips i amb altres agents culturals municipals, té recorregut de millora.

Aquest Pla d'Acció Cultural vol donar una resposta constructiva a aquesta situació de la cultura a la ciutat.

ELS PROJECTES A L'HORIZÓ

En aquests moments hi ha, en diferents fases de concreció, alguns projectes culturals de futur a la ciutat:

- Creació a can Maragall d'un espai de memòria històrica ciutadana.
- Creació de dues biblioteques, als barris Almeda i Can Fatjó.
- Trasllat de l'Escola de Música a can Bagaria, complexe fabril modernista actualment en desús, o a un altre espai disponible.
- Possible espai de suport a la creació artística sense emplaçament definit.

6. ON VOLEM ANAR?

LES PROPOSTES

6.1. Els objectius

OBJECTIUS DEL PLA

El Pla d'Acció Cultural de Cornellà es planteja contribuir a millorar el conjunt de la ciutat des del seu potencial de política pública, i per això es proposa:

- 1) Reafirmar el paper de **la cultura com un dels pilars bàsics de la política municipal** de Cornellà, posant-la al centre de les prioritats de l'Ajuntament com element de desenvolupament de la societat, fent una proposta global, integradora, sostenible i accessible.
- 2) Enfortir les polítiques culturals com a **factor de cohesió de la comunitat**, de sentiment de pertinença a la ciutat i de generació de referents identitaris compartits.
- 3) Assentar la **dimensió territorial i el rol metropolità** de la política cultura de Cornellà com a pol de creació, producció i formació en el sector cultural, tant en la seva capacitat d'irradiar com d'atraure els actors culturals de l'entorn.
- 4) Ampliar els **públics de la cultura**, en diversitat i en quantitat, tant en la creació com en el consum i la participació, molt especialment entre aquells col·lectius que actualment se senten menys atrets per les dinàmiques culturals institucionals.
- 5) Fer de **la formació i el coneixement**, en un sentit ampli, un dels eixos estratègics de la política cultural de Cornellà, en tots els seus vessants: cultural, social, econòmic, etc.
- 6) Millorar els **recursos i els sistemes interns de treball** en el si de l'Ajuntament i de col·laboració amb la societat civil, per tal d'incrementar l'eficiència de les intervencions públiques i d'impulsar l'energia del teixit associatiu.

6.2. Les propostes, quadre de síntesi

El Pla d'Acció Cultural de Cornellà
s'estructura en:

- 4 grans àmbits
- 8 línies estratègiques
- 11 projectes
- 74 accions

4 àmbits	8 línies + 12 projectes estratègics
A - CORNELLÀ + CIUTAT: LES SEVES POLÍTIQUES	
	L1: Nou impuls a les polítiques culturals
	Projecte 1: <i>El desenvolupament de les orientacions de l'Agenda 21 de la Cultura que es presenten en aquest pla</i>
B - CORNELLÀ + SOCIETAT: ELS SEUS AGENTS	
	L2: Més cultura, més cohesió social
	Projecte 2: <i>La cultura ens uneix, projecte de ciutat</i>
	Projecte 3: <i>El cycle festiu, nexa d'unió de la comunitat</i>
	L3: Incrementar els hàbits culturals i els nous públics
	Projecte 4: <i>A Cornellà, la cultura per a tot/es</i>
	L4: Una nova mirada als joves
	Projecte 5: <i>Programa Cultura jove</i>
	L5: Consolidar la igualtat de gènere al cor de les polítiques culturals
	Projecte 6: <i>La mirada de gènere, un enriquiment social i cultural</i>
C - CORNELLÀ + TALENT: ELS SECTORS CULTURALS	
	L6: Prioritzar el suport a la creació i la producció artística innovadores
	Projecte 7: <i>Un espai al servei del talent i de les arts</i>
	L7: El foment de la memòria
	Projecte 8: <i>Can Maragall, espai de la memòria urbana</i>
D - CORNELLÀ + CONEIXEMENT: LA MIRADA CONTEMPORÀNIA	
	L8: El pensament i el coneixement, eines per abordar els reptes d'avui
	Projecte 9: <i>Les biblioteques, laboratoris de coneixement</i>
	Projecte 10: <i>L'Escola d'Humanitats, l'espai del pensament</i>
	Projecte 11: <i>El Cítilab, un nou impuls de les arts digitals</i>

CULTURA + CIUTAT

Les seves polítiques

Línia 1: NOU IMPULS A LES POLÍTIQUES CULTURALS

Cornellà vol aprofundir en la definició de les seves polítiques culturals, estructurant un nou relat de la cultura que vertebrí i doni nou sentit i una nova forma a tot allò que culturalment es fa a la ciutat. Cal marcar-se objectius, estratègies, projectes destacats i accions. Cal marcar-se un calendari d'implementació. Cal treballar de manera transversal i donar continuïtat a les iniciatives. I cal avaluar sistemàticament la feina feta.

Aquest Pla d'Acció Cultural és un pas endavant molt important en la línia de configurar les noves polítiques culturals de Cornellà.

★ Projecte 1:

El desenvolupament de les orientacions de l'Agenda 21 de la Cultura que es presenten en aquest pla

El maig de 2004, el Fòrum d'Autoritats Locals aprovava a Barcelona una declaració en la que destacava el paper capdavanter de la cultura en el creixement i el funcionament de les ciutats a escala mundial. En aquesta Agenda 21 de la Cultura es fa un seguit de recomanacions pel bon govern cultural de les ciutats. Posteriorment, el 2015, l'Organització Mundial de Ciutats i Governans Locals Units (CGLU) va adoptar el document "Cultura 21: Accions" que aspira a promoure la integralitat de la relació entre ciutadania, cultura i desenvolupament sostenible.

L'Ajuntament de Cornellà vol promoure la seva adhesió a l'Agenda 21 de la Cultura a través del desplegament de les accions a nivell local, i de la Cultura: Accions i assegurar-ne la seva implementació en el context de les polítiques culturals municipals. L'Agenda 21 de la Cultura desenvolupa la seva acció en 9 àmbits:

1. Drets culturals
2. Patrimoni, diversitat, i creativitat
3. Cultura i educació
4. Cultura i medi ambient
5. Cultura i economia
6. Cultura, equitat, i inclusió social
7. Cultura, planificació urbana, i espai públic
8. Cultura, informació, i coneixement
9. Governança de la cultura

⇒ Altres propostes d'acció:

- 1) Difondre, distribuir i presentar el Pla d'Acció Cultural als agents culturals de Cornellà.
- 2) Utilitzar el Pla d'Acció Cultural com a guia de treball i instrument de coordinació de les diferents àrees de gestió que configuren la Regidoria de Cultura, assegurant una comunicació fluïda basada sobretot en el desenvolupament de projectes conjunts.

- 3) Generar un espai de reflexió, debat, informació i coordinació, tipus taula d'enllaç, més funcional que formal, sobre l'acció cultural municipal que inclogui tots els agents de l'Ajuntament que estan implicats, d'una manera o una altra, en el desenvolupament de l'acció cultural a la ciutat: àrees de gestió de Cultura i Patrimoni i biblioteques, Auditori de Cornellà, Citilab, Escola de Música, Joventut, centres cívics i comunicació.
- 4) Establir mecanismes d'articulació transversal del Pla d'Acció Cultural amb altres plans que promou l'Ajuntament (Pla d'Igualtat, Pla de Joventut, etc.). Això pot comportar l'establiment de comissions bilaterals, més efectivistes que formalistes, entre àrees municipals per ajustar els termes de la col·laboració, o sessions de treball multi-sectorials per abordar conjuntament certs aspectes, programes i activitats de l'àmbit cultural.
- 5) Prioritzar l'aplicació del conjunt de les 115 accions recomanades a l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà . Moltes d'elles es reprenen, consegüentment, en aquest Pla.
- 6) Establir mecanismes d'observació i seguiment permanent de l'estat de la cultura a Cornellà que contempli una avaluació periòdica de l'estat i l'aplicació del Pla d'Acció Cultural. Pot emanar del Consell Municipal de Cultura, amb l'autonomia i els recursos suficients per garantir-ne l'eficàcia en els resultats.
- 7) Implementar el nou pla de comunicació tot assegurant guanyar autonomia a l'hora de dissenyar i posar en marxa les campanyes de difusió i contemplant la incorporació de les eines digitals i les xarxes socials per facilitar arribar a nous públics, els més joves entre ells.
- 8) Fomentar la informació dels recursos culturals a la ciutadania, mitjançant un apartat a la web municipal on hi hagi un directori d'espais culturals i de recursos infraestructurals disponibles (banc de recursos), uns directoris d'artistes (banc del talent) i de persones expertes (banc del coneixement) i d'associacions i grups que creen o fomenten la cultura en tots els seus vessants (actual portal d'entitats).

- 9) Analitzar i adequar les estructures professionals de les àrees de gestió de Cultura i de Patrimoni i Biblioteques a les exigències i al volum de treball actual i del Pla. Això afecta no només el nombre de persones sinó que pot comportar una redefinició de perfils i de funcions.
- 10) Adequar els equipaments culturals assegurant que es fan més atractius, acollidors, funcionals, pràctics i segurs per a la ciutadania. Això comporta també fer un pla de necessitats de manteniment, i millora dels espais en els propers anys que els adequi a les finalitats culturals.
- 11) Adequar millor els processos administratius en benefici de l'eficiència en els resultats de les polítiques culturals. Cal simplificar procediments, escurçar terminis, agilitzar tràmits, etc., sobretot quan s'adrecen al teixit associatiu, més mancat d'especialistes en la gestió o la tramitació de documents.
- 12) Recuperar progressivament en els anys d'aplicació del Pla el nivell d'inversió municipal en cultura previ a la crisi,

al voltant del 8%, consegüentment amb la voluntat de fer de la cultura un dels pilars de les noves polítiques culturals que ajuden a promoure la qualitat de vida dels barris i de la ciutat.

- 13) Delegar i contractar actuacions municipals en associacions i empreses del teixit cultural de la ciutat o d'arreu per a la gestió de programes, equipaments i activitats culturals. Es tracta d'afavorir l'emprenedoria local i el desenvolupament d'un micro-sector professional al voltant del disseny de programes, de la gestió i de la producció cultural.

CULTURA + SOCIETAT

Els seus agents

Línia 2: MÉS CULTURA, MÉS COHESIÓ SOCIAL

En una societat cada cop més canviant, més diversa, més urbana, més cosmopolita i més contemporània la cultura ha de saber respondre a la demanda que li fa la comunitat de contribuir a la cohesió social aplegant tots els col·lectius humans de la ciutat, independentment del seu origen, edat, gènere, nivell socioeconòmic, etc.

★ Projecte 2:

La cultura ens uneix, projecte de ciutat

Crear un projecte cultural (pot ser puntual i excepcional però millor de periodicitat anual o biennal) de caràcter transversal a tota la societat per involucrar-hi tots els agents socials i culturals de Cornellà. Es tracta de fer un gran projecte cultural de ciutat

que impliqui diferents àrees municipals, en particular Cultura, Patrimoni, Biblioteques, Joventut, Educació, Igualtat, Acció comunitària, Territori, etc. És un programa que dura uns dies, setmanes o pocs mesos i que commemora algun esdeveniment propi de la ciutat o cada any va canviant (l'any d'un personatge, d'un tema, d'una efemèride, ...). El tema hauria de ser molt consensuat per aconseguir la implicació de les àrees municipals. És primordial implicar també les entitats que vulguin afegir-s'hi. Caldria fer una convocatòria pública per presentar propostes de temes a desenvolupar cada edició. Es podria crear una comissió ciutadana *ad hoc* per tal de gestionar-lo.

Es pot fer aquest programa transversal pilot en un barri que necessiti particularment una renovació d'entorns mitjança l'activitat i les propostes culturals. En aquest cas, hauria de contemplar també l'àrea d'urbanisme. Pot aprofitar-se la creació de les noves biblioteques, el trasllat de l'Escola de Música o la creació d'un nou espai de creació i producció.

★ Projecte 3:

El cycle festiu, nexa d'unió de la comunitat

Si bé les festes populars són espais de comunicació i d'intercanvi d'una comunitat, sovint cada festa queda circumscrita als membres de l'entorn immediat i difonen poc més enllà. Caldria treballar molt especialment el cycle festiu i el conjunt de les diverses expressions de la cultura tradicional i popular que hi ha a Cornellà perquè passin de la cohabitació a la convivència, perquè siguin, encara més, espais d'intercanvi entre persones, comunitats i cultures.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 14) Convertir el sistema actual de subvencions a les entitats culturals en un nou sistema de suport al teixit associatiu basat en l'exigència del projecte, la valoració de l'esforç, la contribució als objectius i accions d'aquest Pla, a la qualitat del treball ben fet, etc. Caldrà pensar en fer convenis plurianuals per a projectes que ho requereixin (acció derivada de l'objectiu 4.4.5 de l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà).

- 15) Incentivar la figura de l'associació invitada o acollida: a cada festa i activitat d'una determinada d'una determinada comunitat o barri de Cornellà s'invita molt especialment alguna entitat d'altres comunitats culturals o barris de la ciutat, se l'acull, se l'invita a seguir les festes, es fan activitats conjuntes, s'escenifica formalment l'encontre, etc. Aquesta proposta s'adreça molt particularment a les entitats culturals ja més assentades a la ciutat envers les associacions de més recent arribada.
- 16) Incentivar les associacions culturals a incorporar nous residents a les seves entitats i a les seves activitats. Aquesta iniciativa es dissenya, s'implementa i s'avalua al final. En aquesta línia, les subvencions municipals valoren especialment la vocació cohesionadora i integradora de les demandes de les entitats.
- 17) Promoure el caràcter integrador del mateix Consell Municipal de Cultura, a la seva composició, els seus debats, les seves decisions i la seva pròpia dinàmica: més trobades, més debats en petits grups, més intercanvi

entre membres, etc. l'Ajuntament i el Consell de Cultura treballaran particularment la inclusió, l'assistència i la participació dels col·lectius que solen quedar-ne més al marge.

- 18) Posar en valor el component cultural dels col·lectius immigrants per mostrar la cara més compartida (tothom té una cultura) amb la comunitat.
- 19) Canalitzar a través de l'escola (infants i adolescents) i l'institut (joves) aquest intercanvi de la dimensió cultural dels col·lectius de persones immigrades, amb activitats tant dintre com fora les aules en les quals l'alumnat entri en contacte directe amb les altres cultures, veient el potencial que tenen i mostrant la seva proximitat (mares i pares d'estudiants, per exemple).
- 20) Fomentar la normalització l'ús de la llengua catalana com a vehicle d'integració de les persones i de cohesió de les comunitats (acció derivada de l'objectiu 4.6 de l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà).

Línia 3: INCREMENTAR ELS HÀBITS CULTURALS I ELS NOUS PÚBLICS

Un cop les polítiques culturals a Cornellà han assentat els equipaments i els programes de difusió cultural, ara és el moment dels públics. Cal enfocar els esforços encaminats a incrementar i diversificar els hàbits i les pràctiques culturals de la població de Cornellà, tant les creatives com les de consum, de participació i de pràctica tant amateur com professional. Evidentment aquest és un treball que cal fer col·lectivament entre tots els agents socials i culturals i que es desenvolupa a mig i llarg termini.

La base del treball de nous públics és la sensibilització i l'educació. Les iniciatives més lligades al màrqueting poden ajudar a curt termini i amb el públic ja més entregat a la cultura, però desvetllar les inquietuds cap al fet cultural en aquella població que en resta més distant requereix ineludiblement d'eines pedagògiques.

Aquesta nova orientació enfocada a crear nous públics ha d'estar especialment present de manera transversal en tots els programes i equipaments culturals de la ciutat, en les propostes de les associacions, en les escoles d'art, en les escoles i instituts, en els mitjans de comunicació, en les famílies, etc.

★ Projecte 4:

A Cornellà, la cultura per a tot/es

Es tracta de definir un programa transversal a tots els serveis culturals (arts, cultura tradicional i popular, patrimoni i biblioteques) al qual caldria incorporar les entitats culturals de la ciutat, que contempli l'increment i la diversificació dels públics, arribant sobretot a públics que fins ara no se senten atrets per les propostes municipals. És important destacar que el programa vol promoure tant la creació com el consum, la participació i la pràctica amateur. Cal saber actuar de manera complementària tant des de la visió educativa/social com de la promocional/màrqueting.

Caldrà crear una dinàmica en la qual cada programa i cada equipament cultural municipal de Cornellà hauran de definir quins esforços concrets estan fent per atraure nous públics, els traslladaran a accions específiques i n'avaluaran els resultats cada cop. Les dues àrees de gestió implicades (Cultura, i Patrimoni i Biblioteques) faran un seguiment de quins resultats i quins avenços ha assolit cada proposta municipal. No es tracta tant de fer més activitats o de fer que el públic habitual intensifiqui la seva pràctica, sinó de treballar específicament l'accés o la incorporació de nous perfils de públic a les ofertes culturals. Caldrà focalitzar-

se en el públic infantil que ha d'adquirir nous hàbits culturals, en adolescents i joves que han de sentir-se atret/es per les noves formes de fer cultura, en adults que han de trobar el temps per pensar en la dimensió cultural, en la gent gran que potser descobreix per primer cop una esfera cultural que fins aleshores els era llunyana, etc. A més d'aquesta mirada als grups d'edat es pot contemplar altres visions: territoris, nova ciutadania, gènere, etc.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 21) Fer un estudi de públics i no públics de la cultura (igual que es va fer un estudi de les activitats culturals i altres durant els caps de setmana) per conèixer millor els hàbits, les necessitats, les demandes i els comportaments de les persones i els diferents grups socials en quant a pràctiques culturals. Així se sabrà millor a qui cal adreçar-se i com fer-ho.
- 22) Crear un sistema sistematitzat de recollida dels indicadors culturals bàsics (nombre i perfil d'assistents, procedència, costos de les activitats, nivell de satisfacció,

comunicació, etc.), amb l'objectiu que es pugui fer un seguiment i avaluació dels serveis i equipaments culturals. Els indicadors hauran de ser fiables, homologables, comparables i poder romandre en el temps per fer un seguiment temporal d'aquests i incardinar-se en els Cercles de comparació de la Diputació de Barcelona per poder-los contextualitzar en relació a altres ciutats similars.

- 23) Seguir treballant la franja infantil i familiar amb una oferta rica, diversa i ben comunicada. Cal assegurar que tots els programes i equipaments culturals tenen aquesta franja d'edat com a destacada.
- 24) Mantenir l'oferta cultural dels caps de setmana a la ciutat, tot millorant-ne la coordinació per evitar solapaments estèrils. Els programes principals són Cultura en Família i Cornellà Escènica (acció derivada de l'objectiu 4.5.1 de l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà).

- 25) Seguir treballant molt particularment i conjuntament amb les escoles i altres centres educatius de la ciutat per tal d'apropar infants i adolescents a la cultura (especialment, però no només, en els sectors de les arts, la cultura tradicional i popular, el patrimoni i les biblioteques). En aquest sentit, "Anem al teatre", programa de l'Oficina de Difusió Artística (ODA) de la Diputació de Barcelona, és una proposta a considerar.
- 26) Programar especialment amb i per a la gent gran per apropar-la a la cultura. Cal fer-ho de la mà de les institucions públiques, privades i associatives que ja treballen amb aquest públic.
- 27) Vetllar per l'accessibilitat a l'oferta cultural de les persones amb dificultats motrius, sensorials o intel·lectuals. Caldria assegurar que tots els equipaments i programes s'adeqüen a la normativa vigent en aquest triple sentit fixant-se sobre les barreres arquitectòniques, l'accés als continguts, l'ús de llenguatges de signes i altres, etc. Aquest programa s'ha de fer en coordinació amb les

entitats locals o nacionals especialitzades en el treball des de i amb aquests col·lectius. La Diputació de Barcelona proposa integrar-se en el programa Apropa Cultura que facilita a les persones amb alguna discapacitat accedir més fàcilment a les propostes culturals.

- 28) Vetllar igualment per facilitar l'accessibilitat a les persones amb risc d'exclusió social a les programacions culturals de les que, sovint, resten absents degut a problemes econòmics, d'interès general, de distància mental, etc. També es pot fer a través del programa Apropa Cultura.
- 29) Enfortir els vincles i la coordinació amb els centres cívics atenent a la seva funció de dinamització de la cultural de proximitat, fent-ne espais de formació, creació, producció i difusió a escala social i micro-local. Cal recordar que els centres cívics són sovint un dels primers esglaons en el recorregut de la immersió social en l'entorn més immediat. També poden ser el primer pas en l'expressió del talent creatiu, amb recorreguts posteriors més ambiciosos. Per això caldrà incrementar el treball transversal de les àrees de gestió de Cultura i de Patrimoni i Biblioteques amb les

altres àrees municipals així com d'altres organitzacions de la societat civil. Caldrà també millorar les dotacions humanes i tècniques per facilitar el desenvolupament de les accions culturals.

- 30) Complementar les dues xarxes d'equipaments propers a la ciutadania de Cornellà: la xarxa de biblioteques i la xarxa de centres cívics, per assegurar el treball conjunt, la presència en tots els barris de la ciutat, la polivalència d'alguns dels seus serveis, la connexió positiva de les seves accions, etc.
- 31) Fer acords de col·laboració entre cultura, equipaments socials i entitats de Cornellà per fer de pont entre les seves usuàries i els seus usuaris, i les propostes culturals de la ciutat, amb un treball de motivació previ que estimuli aquestes persones a interessar-se per l'oferta cultural.

Línia 4: UNA NOVA MIRADA ALS JOVES

La política cultural de Cornellà ha de recuperar les franges joves (16-25 anys) com a protagonistes i destinatàries de noves propostes culturals. Aquestes hauran d'adequar-se a les inquietuds i les necessitats d'aquestes edats, pensant en una oferta innovadora, tecnològica i participativa, tres dels nous valors de la joventut d'avui. Aquesta nova orientació haurà de comptar amb les i els joves com a subjectes actius: fer amb ell/es i no només per a ell/es.

★ Projecte 5:

Programa Cultura jove

Els equips de Cultura i els de Joventut han de generar un programa concertat i transversal vàlid per a tot l'any que posi en relació els dos sectors. Cal pensar en cultura des de les polítiques de joventut i cal pensar en clau jove des de les polítiques culturals. No és tant generar nous projectes sinó coordinar-se més en els actuals. Aquesta línia de treball interpel·la els programes i espais culturals (biblioteques, auditoris, etc.) i els espais i programes de joventut (CRAJ, Trailer, Paret taronja, etc.). L'objectiu final és

acompanyar les i els joves en la transició generacional i la seva incorporació a les pràctiques culturals, creatives, de participació i de consum. També serà una bona oportunitat per “rejovenir” l’oferta cultural de la ciutat. Aquest programa podrà incorporar les propostes en matèria cultural que emanin del Pla director de Joventut que s’està elaborant actualment.

⇒ Altres propostes d’acció:

32) Crear un Consell Jove de Cultura, o una comissió específica de joves en el Consell de Cultura i potenciar els consells de joves en els sectors culturals, comissions específiques, etc., per tal de facilitar més interlocució, més cogestió, més coordinació i més participació de les i dels joves en la cultura de Cornellà.

33) Incrementar la presència de joves en les comissions, convocatòries, activitats, comunicació i altres aspectes de la cultura a la ciutat.

34) Fer que cada programa i equipament cultural de la ciutat tingui una mirada jove especial i destacada, proposant

un conjunt específic de propostes originades des dels joves i orientades a ell/es.

35) Generar espais culturals festius joves autogestionats al Corpus que estimulin la creació i la difusió de les seves propostes i inquietuds culturals.

36) Crear un Consell d’Infants per a la Cultura, no només com espai de sondeig, debat i intercanvi, sinó com a espai d’aprenentatge del fet participatiu ja en edats primerenques.

37) Afavorir aquelles entitats culturals i propostes emprenedores que contemplin un paper destacat de les persones joves.

Línia 5: CONSOLIDAR LA IGUALTAT DE GÈNERE AL COR DE LES POLÍTIQUES CULTURALS

La nova orientació en matèria cultural haurà de ser especialment sensible a abordar les noves polítiques culturals amb perspectiva de gènere per assegurar que es respecten els fonaments de la igualtat d'oportunitats, en consonància amb l'objectiu 4.7 de l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà i amb el III Pla transversal de polítiques d'igualtat 2016-2020 i per tant, es recullen aquí. Això haurà de ser especialment veritat en les convocatòries d'ajudes (composició dels tribunals i en la tria de candidates), les exposicions, les conferències, les obres de teatre, els encàrrecs artístics municipals, les adquisicions bibliotecàries, el suport associatiu, etc. Es tracta, en definitiva de la implementació d'un programa transversal que afecta totes les accions de la cultura.

Aquest Pla fa seves la majoria de les propostes en matèria cultural del III Pla transversal de polítiques d'igualtat 2016-2020. És una mostra de la transversalitat que s'ha volgut donar a l'actuació concertada de les polítiques cultural i d'igualtat a Cornellà.

★ Projecte 6:

La mirada de gènere, un enriquiment social i cultural

La perspectiva de gènere ha de permeabilitzar totes les accions del Pla d'Acció Cultural, buscant l'equilibri entre la transversalitat i la centralitat. Es tracta de fer una proposta de treball en tots els àmbits de la cultura: òrgans de decisió i de participació, equips de treball municipals, programacions, comunicació, llenguatge, accions, etc. que s'implementi permanentment i s'avalui periòdicament. L'objectiu principal és evidenciar més la presència de la dona en el món cultural.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 38) Incorporar en els esdeveniments culturals de la ciutat programes i accions que facin visible la feina que duen a terme institucions i entitats respecte a la igualtat de gènere.
- 39) Vetllar i assegurar la presència paritària de la dona en les decisions de la vida cultural a Cornellà. Això és especialment cert en les contractacions laborals, els

encàrrecs professionals, les programacions, etc.

- 40) Potenciar la participació de les dones en els consells de la ciutat: Consell Municipal de Cultura, comissions específiques i altres òrgans de consulta, debat i decisió.
- 41) Revisar i normalitzar el paper de la dona en el nomenclàtor urbà. Caldrà fer propostes i treballar transversalment amb l'igualtat i amb el Nomenclàtor. Es destacarà especialment aquelles dones que hagin excel·lit en el camp cultural.
- 42) Actualitzar i editar de nou la guia de contes no sexistes, tot fent-ne cicles permanents a les biblioteques públiques.
- 43) Dotar el fons de les biblioteques, confeccionar guies de lectura i fomentar la presentació de novel·les o altres llibres i suports que incideixin en els valors d'igualtat de gènere i la coeducació.
- 44) Col·laborar, des de l'àmbit cultural, en la Universitat d'Estiu de les Dones.

- 45) Fomentar sortides culturals i acadèmiques sense estereotips de gènere.
- 46) Incentivar, mitjançant el programa de subvencions i convenis, les associacions culturals que mostren una sensibilitat especial vers els valors de la igualtat de gènere i posen en valor el lideratge femení.
- 47) Afavorir les propostes emprenedores que contemplen un paper destacat de les dones en els seus òrgans de direcció.

CULTURA + TALENT

Els sectors culturals

Línia 6: PRIORITZAR EL SUPORT A LA CREACIÓ I LA PRODUCCIÓ ARTÍSTICA INNOVADORES

Les ciutats són el punt de partida de l'art més contemporani. Però ja no n'hi ha prou amb destinar recursos i esforços a fer grans exposicions d'art o grans concerts de música. Una urbs moderna ha de generar art i artistes i no caure en el consum o consumisme complaent. La ciutat ha de ser una fàbrica de creació i producció en les arts de tota mena, donat que cada cop es desdibuixen els límits entre sectors o disciplines.

Així, Cornellà s'ha de plantejar fer el pas a esdevenir un pol de creació artística en el marc de l'àmbit metropolità barceloní.

★ Projecte 7:

Un espai al servei del talent i de les arts

Cornellà necessita clarament un espai per afavorir l'eclosió del talent creatiu contemporani a nivell local. Ha de ser un entorn que afavoreixi l'intercanvi d'idees, estimuli la creació, potencii l'experimentació, accepti l'error, promogui la formació, incentivi la producció i permeti la mostra dels treballs i la difusió dels resultats, tot plegat una necessitat llargament reclamada tant per joves com per creador/es.

Ha de ser un espai en brut, que no pre-condicioni ni limiti l'expressió del talent, que sigui prou gran, amb altura, modulable i resistent per permetre la diversitat d'expressions. És un espai per a totes les arts però, sobretot, per a les més experimentals. S'hi ha de poder desenvolupar activitats escèniques, musicals, d'arts visuals o plàstiques, etc. i tant de creació/producció (espais de treball, tallers de creació, bucs d'assaig, etc.) com de formació (Escola de Música, Escola d'Art, futura Escola de Pallassos/ Clown, ...).

Aquest espai podria ser can Bagaria o un altre espai disponible a la ciutat, segons quin sigui el resultat del procés participatiu sobre els usos de can Bagari.

Aprofitant les experiències i en consonància amb iniciatives que ja s'estan duent a terme, com Factoria SI i les fàbriques de creació de l'entorn metropolità (Fàbriques de Creació-Barcelona, Estruch-Sabadell, Roca Umbert-Granollers, etc.), la seva gestió ha de ser compartida amb els agents artístics implicats en l'espai, potenciant la co-responsabilitat i la co-gestió.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 48) Introduir propostes formatives de totes les arts a escoles i IES, ja sigui en els espais curriculars o en els extraescolars, per fomentar el talent i la creativitat.
- 49) Preveure, com a ciutat promotora i amiga dels pallassos, una formació professionalitzadora i/o amateur durant tot l'any que, en part, desemboqui en el Festival Internacional de Pallassos. Es podria mirar de ser una antena de l'Institut del Teatre o d'algun altre centre de formació de les arts circenses, però especialitzada en el pallasso o clown.

50) Fer arribar aquesta formació de clown/pallasso a les escoles de Cornellà, amb un format més lúdic i amateur.

51) Posar en marxa una escola de dibuix de còmic com a proposta vinculada al Concurs i a la Mostra de Còmic. Aquesta hauria de ser d'àmbit comarcal (Escola de Còmic del Baix Llobregat) i metropolitana i rebre el suport de les institucions supramunicipals catalanes.

52) Ampliar la formació artística a les disciplines menys formalitzades en arts escèniques, dansa, arts visuals o plàstiques, etc. Això es pot fer donant suport a les iniciatives privades o associatives ja en marxa, establint convenis de col·laboració i incloent-ho en una difusió conjunta.

53) Enfortir les propostes actuals de l'Escola d'Humanitats de formació d'escriptura creativa per a persones que volen dedicar-se tant a la literatura de ficció a la no-ficció. Aquest programa es pot vincular amb les biblioteques, les llibreries i altres agents de la creació literària de Cornellà.

54) Incrementar la contractació d'artistes locals professionals,

semi-professionals i amateurs en els programes culturals de la ciutat.

55) Vetllar per rebatre la precarietat laboral, contractual i econòmica de part del sector artístic. L'Ajuntament ha de ser un exemple de bona pràctica contractual. Definir, amb l'aliança de les plataformes professionals existents, un codi de bones pràctiques en la contractació artística.

56) Assegurar la continuïtat dels encàrrecs artístics, formatius i divulgatius al voltant de les arts per evitar intervencions que no arriben a mostrar tot el seu potencial de resultats per no disposar del temps necessari.

57) Sondejar en un futur més llunyà la possibilitat d'instal·lar a alguna de les naus de la Siemens en desús un espai d'assaig i de producció per a necessitats de grans volums. Dos àmbits culturals són particularment demandants: les especialitats aèries del circ (caldrà parlar amb l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya que ja gestiona la Central del Circ a Barcelona) i l'escultura de grans volums (es podria contactar l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya que ja gestiona Hangar, Centre de Producció i Recerca en Arts Visual).

Línia 7: EL FOMENT DE LA MEMÒRIA

La societat contemporània necessita, per configurar el present, tenir una visió sobre el seu passat i una previsió sobre el seu futur. A les ciutats, espai de convivència per excel·lència, aquesta triple dimensió temporal és especialment notòria. Però el dia a dia de les persones no necessàriament porta a reflexionar sobre els temes que, en el fons més ens afecten. Calen accions molt clares, directes i obertes per abordar aspectes del patrimoni en favor de la identitat i la memòria de Cornellà.

Vol ser un programa i, alhora, una actitud permanent que afavoreix reflexionar sobre la memòria i el patrimoni compartit, sobre el sentit de la nostra vida en les societats contemporànies i sobre les expectatives que tenim envers un futur millor.

Per això cal potenciar espais de pensament que permetin reflexionar, debatre, intercanviar i conèixer en un entorn on la superficialitat, la immediatesa, l'espectacularitat i l'aparença regnen cada cop més.

★ Projecte 8:

Can Maragall, espai de la memòria urbana

L'antiga masia can Maragall vol dotar Cornellà d'un equipament cultural de referència per a tot allò que tingui relació amb la memòria històrica i el patrimoni cultural de la ciutat, donant resposta a necessitats d'identificació interna (habitants de Cornellà de Llobregat) i de projecció externa (habitants de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i Baix Llobregat), amb una oferta cultural i educativa atractiva.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 58) Fer una gran exposició del tipus "Made in Cornellà" que pot presentar-se simultàniament a diferents espais de la ciutat (Castell, can Maragall, Palau Mercader, però també a altres espais als barris) que mostri a la pròpia població tot el potencial de la trajectòria històrica que ha configurat la ciutat. La mostra haurà de ser participativa en la seva gènesi per incorporar les vivències de la ciutat, els records, la seva gent, etc. Ha de buscar la transversalitat de procedències i orígens, les aportacions de cadascú,

la realitat actual i les visions de futur. En clau de “Banc de memòria”, la ciutadania ha de poder aportar fotos, objectes, vivències, relats propis o dels avantpassats, etc. El resultat ha d’acabar enriquint l’arxiu, les bases de dades, el propi museu, etc.

59) Realitzar el Mapa de Patrimoni Cultural de Cornellà.

60) Potenciar el caracter de difusor de la cultural del Arxiu Municipal.

61) Enfortir el projecte d’educació, patrimoni i treball intergeneracional, incentivant la realització de projectes d’investigació històrica local,

62) Promoure la recerca històrica mitjançant encàrrecs, beques, premis i altres.

63) Promocionar el patrimoni urbà i natural, mitjança passejades comentades als barris, els espais públics i naturals, etc.

64) Promoure el projecte Testimonis de Cornellà, com a eina per recuperar els vestigis gràfics del passat de Cornellà, fent un apropament humà a les vivències dels seus veïns i veïnes a través d’un ús intensiu de les noves tecnologies.

65) Aprofitar les intervencions a can Bagaria per impulsar un projecte de recuperació de la memòria històrica fabril de Cornellà, vinculant-se amb iniciatives i xarxes existents (nacional i internacionals) sobre aquest àmbit del patrimoni.

CULTURA + CONEIXEMENT

La mirada contemporània

Línia 8: EL PENSAMENT I EL CONEIXEMENT, EINES PER ABORDAR ELS REPTES D'AVUI

En una societat cada cop més complexa i diversa, la ciutadania es planteja nous reptes a escala local i global, que requereixen de nous instruments pel seu abordatge. Estem per tant, en la societat del coneixement i del pensament, i cal que cadascú de nosaltres s'apoderi d'aquestes eines si vol entendre l'entorn i contribuir a millorar-lo.

★ Projecte 9:

Les biblioteques, laboratoris de coneixement

Les biblioteques estan entrant amb força en el camp de la creació de coneixement amb una òptica molt experimental. En concret, BiblioLab és un programa de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) que desenvolupa i dona suport a accions que tenen com a finalitat l'accés al coneixement a través de l'experimentació i metodologies innovadores i creatives en un entorn col·laboratiu obert a la ciutadania.

BiblioLab promou projectes d'innovació participativa que no només desitja impulsar la creativitat i l'aprenentatge a partir de l'experimentació sinó que també aspira a potenciar la participació ciutadana.

En aquesta cruïlla entre espais culturals i coneixement, les biblioteques aporten trajectòria, prestigi, punt de referència ciutadana, espais, professionals i públics.

★ Projecte 10:

L'Escola d'Humanitats, l'espai del pensament

L'Escola d'Humanitats de Cornellà ha de ser un dels pilars de la política cultural municipal, com a espai d'encontre, de reflexió, de debat i d'aprenentatge d'aquelles persones que comparteixen inquietuds sobre el món contemporani que les envolta. Es tracta d'una proposta innovadora que s'ha d'incardinar dins la voluntat de fer de Cornellà un pol d'innovació en el pensament i coneixement.

L'Escola d'Humanitats s'ha de coordinar i complementar molt bé amb la Xarxa de Biblioteques de Cornellà, l'altre element essencial d'aquesta aposta per la generació i la difusió del coneixement contemporani, creant vincles i projectes compartits però també adreçant-se cadascú als seus públics, una manera d'arribar a més gent.

★ Projecte estratègic 11:

El Citilab, un nou impuls de les arts digitals

El Citilab, és actualment un laboratori ciutadà implicat en la democratització de la innovació al territori. I per això, promou la societat del coneixement i l'aprenentatge col·laboratiu, tan necessaris per donar un nou impuls a la innovació educativa i l'enfortiment dels vincles comunitaris. També crea sinergies entre el teixit empresarial i emprenedor, la ciutadania i les administracions. Ara se li demana que amplii la seva intervenció en el vessant cultural i en concret en la difusió de les arts digitals i altres instruments tecnològics adaptats a la cultura.

En consonància amb els seus objectius socials, culturals, tecnològics i formatius, i d'acord amb el PAM (2016-2019), es farà anualment un programa conjunt de foment de les arts digitals en el que haurien de col·laborar l'Àrea de Cultura, el Citilab, el món educatiu i els entorns digitals professionals de Cornellà i arreu. Aquesta dimensió tecnològica s'estén a altres espais i propostes com el BiblioLab i altres, etc. en el fons es tracta de reprendre i ampliar el projecte de destinar una part del Citilab

(espai, professionals, activitats, públic i pressupost) a propostes relacionades amb els llenguatges audiovisuals contemporanis (TV, imatge, videojocs, ...), les tècniques dels entorns digitals (3D, infografia, robòtica, etc.), etc.

Les propostes culturals han de ser, d'acord amb la manera de ser i de fer del Citilab, innovadores en els continguts però també en les formes, buscant entorns d'aprenentatge i creació col·laboratius, metodologies de laboratoris ciutadans, orientació a l'usuari, etc. Es tracta, per tant, d'aprofitar l'enorme potencial creatiu del Citilab per orientar-lo més cap al vessant cultural.

La seva acció, ha d'anar més enllà de l'equipament i arribar al conjunt dels equipaments culturals, als seus programes i al seus públics, però també als centres educatius i altres espais públics, privats i associatius per connectar millor amb tot tipus de públic, sobretot aquell que per edat, desconeixement, distància geogràfica o mental, no s'atansa actualment al Citilab.

A la llarga pot acabar generant algun festival metropolità de les arts digitals.

⇒ Altres propostes d'acció:

- 66) Acompanyar la creació de les dues noves biblioteques (Almeda, i Font Santa i Fatjó) del redactat d'un projecte aglutinador del sistema bibliotecari de la ciutat, tot aprofitant-lo per pensar els nous equipaments en clau contemporània: la o les noves biblioteques han de ser un model de biblioteca moderna en la línia de les incipients iniciatives en marxa al voltant del BiblioLab i altres propostes innovadores.
- 67) Realitzar activitats que promoguin la cultura i la llengua catalana: clubs de lectura en català, activitats de coneixement de l'entorn, cicles de difusió de la cultura catalana: exposicions sobre llengua, presentació de llibres en català, etc. (acció derivada de l'objectiu 4.6.2 de l'Eix 4 – Enfortir el teixit cultural i l'associatiu, del PAM - Pla d'Actuació Municipal 2016-2019 de l'Ajuntament de Cornellà).
- 68) Realitzar activitats a les biblioteques amb llengües diverses pròpies de les minories culturals i lingüístiques de Cornellà, com l'àrab o el xinès, entre d'altres.

- 69) Establir una difusió unificada a partir d'un programa ampli, ambiciós i transversal (biblioteques, Escola d'Humanitats, CitiLab i altres agents públics i del teixit social) de difusió del pensament i el coneixement a partir de conferències, debats, presentacions de llibres, pel·lícules i curtmetratges, exposicions, itineraris, visites a equipaments de fora de la ciutat, etc.
- 70) Incorporar la ciència com un sector més de la cultura tant en els seus aspectes més divulgatius com en els artístics o generadors de debats ètics i socials. La ciència ciutadana i col·laborativa ha de ser un dels vessants actius d'aquest programa.
- 71) Promoure el programa *Ciència ciutadana en acció*, un dels tres projectes d'innovació participativa promogut per BiblioLab, que vol fer de la biblioteca i del seu ecosistema local un indret ideal per a la generació d'un nou coneixement científic que tingui un impacte social en el conjunt de la ciutadania.

- 72) Incorporar els coneixements i les reflexions sobre el medi ambient per fer més entenedora la situació actual i els reptes de futur que afecten la nostra societat.
- 73) Incorporar l'economia com a ciència social, buscant adaptar els seus continguts i reflexions als interessos i capacitats de la població, desenvolupant un programa de difusió i reflexió que ajudi a entendre el món contemporani.
- 74) Establir un ampli programa de formació en les arts digitals i anàlogues tant pel públic jove com pels altres públics menys avesats a aquestes eines digitals.

Temporalització de la implementació del Pla d'Acció Cultural i els seus 11 projectes

El conjunt del Pla ha volgut ser una proposta assequible en temps i costos pressupostaris per a l'Ajuntament de Cornellà. Avui en dia no es tracta tant de fer més sinó de fer millor allò que es fa. Tret de can Maragall i can Bagaria, dos nous espais ja previstos, la resta del Pla insisteix més en el treball transversal, en la innovació de les propostes, en el treball de proximitat, en l'escala territorial, etc. La majoria dels projectes estratègics tenen la capacitat de ser posats en marxa al llarg de 2019.

Seguiment i avaluació de la implementació del Pla d'Acció Cultural i els seus 11 projectes

D'acord amb l'acció nº 6 d'aquest Pla, el Consell de Cultura de Cornellà, a través d'una comissió amb participació de personal municipal, ciutadania, entitats i la col·laboració tècnica i metodològica d'un agent extern, realitzarà cada any un informe del seguiment i l'avaluació de la implementació del Pla, que elevarà al Consell pel seu debat i aprovació.

La primera tasca a desenvolupar és la definició d'indicadors de l'assoliment dels objectius i del desenvolupament dels projectes estratègics i de la resta de les propostes d'acció.

Qui ha fet possible aquest Pla? els crèdits

El Pla d'Acció Cultural de Cornellà de Llobregat 2019-2023 és una iniciativa de l'Ajuntament de Cornellà que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de l'Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona i que ha estat conduït i desenvolupat en totes les seves etapes per Nexe Cultural SL, consultoria-formació-gestió cultural.

En aquest Pla hi ha participat:

Ajuntament de Cornellà

- Regidora de Cultura i Igualtat
- Equips tècnics dels departaments de cultura, patrimoni cultural, biblioteques, joventut, igualtat, educació, acció social i innovació social, innovació social i premsa i comunicació.

Ciudadanes, ciudadanos i entitats de Cornellà

Grups de discussió:

CIUTADANIA I CULTURA, LA BASE DE LA COMUNITAT

Eugeni Tamarit (Orfeó Catalònia); Gemma Gallofré (Patronat Cultural i Recreatiu); Emilio Gómez (Societat Coral La Unió); Salvador Montell (Diablers de Cornellà); Oriol Anguera (Agrupació Sardanista de Cornellà); Nuria Celma (Castellers de Cornellà); Juan Antonio Ruiz (Coordinadora d'Entitats Flamenques); Eduardo Martinez (Foment de la Cultura Popular); Oliver Fernández (Asociación Cultural Galega. Rosalia de Castro); Larbi Cherki (Comunidad Cultural Islàmica Al Tauba); Elisenda Boix (Centre d'Esplai Infantil i Juvenil Mowgli); Antonia López (Club Infantil i Juvenil Sanfeliu - Sant Ildefons); Juan Antonio Flores (Associació Crear Cornellà).

LA CIUTAT, LA CREACIÓ I LA INNOVACIÓ AMB ULLS JOVES

Lluís Torrens; Àlícia del Hoyo; Víctor Garrido; Jordi Rocosa; Abdó Martí; Joel Vaccaro; Ángel Amazares; Ignasi Guasch; Carol Rodríguez; Aina Puig; Xavier Hernández; Eva Gris; Amparo Ruiz; Lola de Fez; Isaac Cañizares; Marta Cárdenas; Sònia Berenguer; Juan Carlos Calvo; Laia Sánchez.

EL DINAMISME I ELS RECURSOS CULTURALS

Pura Fornals (Associació Museu de les Matemàtiques de Catalunya); Montse Orozco (Festival de Microteatre); Francisca Moreno (Festival de cine B-Retina); Patxi Medina (Festival Jazz & Beer); Montse Torras (Toc de Corn); Maria Rascón (Xarxa de Dones Emprenedores de Cornellà); Lluís Rovira (Tutatis); Pau Quesada (Artistalia); Pep Ruiz (La Fragua).

Diputació de Barcelona:

Laia Gargallo, cap del CERC

Eugènia Argimón i Aina Roig, equip del programa d'assessorament cultural CERC

Inés Crosas, becària

La coordinació i redacció d'aquest Pla ha estat duta a terme per:

Nexe Cultural SL - Director David Roselló i Cerezuela, coordinador, conductor metodològic i redactor del Pla

CERC – Xavier Coca, coordinació i gestió

Maquetació:

Inés Crosas

Les fotos d'aquest document són propietat de l'Ajuntament de Cornellà.

Annexos

Equipaments culturals

Dades de referència								
Nom de l'equipament que acull el servei: AUDITORI & TEATRE DE CORNELLÀ								
Nom del servei (si difereix de l'anterior): AUDITORI DE CORNELLÀ								
Dependència orgànica: PROCORNELLA SA								
Adreça: c/ Albert Einstein, 51								
Persona de referència i càrrec: Laureà Palmer – Director de l'Auditori de Cornellà								
Dades de l'edifici								
Any de construcció: 1994			Any de la darrera reforma: 2014					
Any d'inici de l'activitat: 1994			Superfície total: 1730 m²					
Estat de l'edifici: 24			Edifici catalogat:					
Barreres arquitectòniques		Inexistents			Salvables	x	Impracticables	
Dades de l'activitat								
Sector d'actuació: Música; Teatre, dansa, Circ, Jornades, festivals, Ponències				Funció: Culturals i econòmiques				
Públic majoritari: Tots els públics								
Horari general: De dilluns a divendres de 9 a 14h								
Model de gestió: Empresa Pública								
Recursos humans: 6 Persones								
Espais								
Denominació		m²		Funcions – serveis - activitats				
Auditori & Teatre		646m2		Teatre, Musica, dansa, festivals				
Sala2.cat		330m2		Petit format de teatre, musica				
Sala Annexa		152m2		Jornades, Ponències				
Necessitats de canvi o millora més urgents:								
Accessos públic (voreres), indicacions senyalitzacions, maquinària escènica, sonorització sala annexa. Problemes d'accés entrada artistes i pujada a l'escenari								

Dades de referència					
Nom de l'equipament que acull el servei: AUDITORI SANT ILDEFONS					
Nom del servei (si difereix de l'anterior):					
Dependència orgànica: Departament Cultura (Ajuntament)					
Adreça: Pl. Carles Navales s/n					
Persona de referència i càrrec: Òscar Mestre Cabistany – Cap de l'Àrea de Gestió de Cultura, Joventut, Cooperació i Solidaritat.					
Dades de l'edifici					
Any de construcció: 2013			Any de la darrera reforma:		
Any d'inici de l'activitat: 2014			Superfície total: m²		
Estat de l'edifici: Bo			Edifici catalogat: No		
Barreres arquitectòniques	Inexistents	X	Salvables		Impracticables
Dades de l'activitat					
Sector d'actuació: Teatre, Música, actes programats per entitats, conferències, cinema...			Funció: Funció pública sense ànim lucratiu.		
Públic majoritari: Adult / Infantil					
Horari general: 09.00h a 21.00h/22.00h tots els dies (depenent de l'activitat) dies laborables i festius.					
Tancat en cas de que no hi hagi activitat programada.					
Model de gestió:					
Recursos humans: Personal departament de cultura (gestió i programació)- consergeria de l'Ajuntament (personal de control durant obertura) – Tècnics de sò (personal extern)					
Espais					
Denominació		m²	Funcions – serveis - activitats		
Sala amb possibilitat de retirada grada de butaques i transformar en espai diàfan			Teatre, música, cinema, conferències, i altres actes i activitats programades per entitats usuàries.		
Cabina de control			Tècnics sò i il·luminació		
Vestíbul i lavabos (compartits amb biblioteca)			Venda entrades		
camerinos			Espai atenció a les companyies		
Habitacle exclusiu dep. cultura			Magatzem departament cultura		
Altres característiques de l'equipament:					
Dins aquest equipament es porta a terme el projecte Factoria SI, consistent en donar residència a companyies que necessiten espai per assajar, a canvi d'un retorn a la ciutadania amb l'exhibició d'assajos oberts o el que es convingui en cada moment. Aquestes companyies podran fer ús de l'Auditori, les seves instal·lacions i serveis tècnics de forma gratuïta.					
Necessitats de canvi o millora més urgents:					
Aconseguir donar a conèixer l'equipament i les activitats que s'hi programen d'una manera més contundent, i que els ciutadans de Cornellà l'integrin definitivament dins del panorama cultural de Cornellà, no només d'un determinat barri. Que sigui un centre de referència de programació cultural per Cornellà.					

Dades de referència					
Nom de l'equipament que acull el servei: CENTRE CULTURAL SANT ILDEFONS					
Nom del servei (si difereix de l'anterior): Biblioteca Sant Ildefons					
Dependència orgànica: Departament de Patrimoni i Biblioteques					
Adreça: Pl. Carles Navales, s/n					
Persona de referència i càrrec: Nati Calvo Buil –direcció-					
Dades de l'edifici					
Any de construcció: 2013		Any de la darrera reforma: ---			
Any d'inici de l'activitat: 2013		Superfície total: 1660 m²			
Estat de l'edifici: bo, excepte sistema d'aïres		Edifici catalogat: No			
Barreres arquitectòniques	Inexistents		X Salvables		Impracticables
Dades de l'activitat					
Sector d'actuació: Cultura	Funció: Com a servei públic de biblioteca té la missió de facilitar i promoure l'accés lliure i gratuït a la informació, el coneixement, la cultura, el lleure i les tecnologies de la informació i la comunicació, així com oferir suport a l'aprenentatge i al desenvolupament de tots els ciutadans i ciutadanes, sense limitació de creences, nivell social o econòmic i origen, facilitant en tot moment la convivència, la cohesió social i el sentiment de pertinença al municipi.				
Públic majoritari: Totes les edats					
Horari general: Dilluns a divendres, de 15.30 h a 20.30 h i dimarts i dissabtes, de 10 h a 14 h –Horari d'estiu: Dilluns a divendres, de de 15.30 h a 20.30 h					
Model de gestió: La Biblioteca Sant Ildefons forma part de la Xarxa de Biblioteques de Cornellà, gestionada a través de conveni entre l'Ajuntament de Cornellà i la Diputació de BCN.					
Recursos humans: 7 treballadors					
Pressupost: Global per a la Xarxa de Biblioteques de Cornellà					
Espais					
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats			
Àrea Préstec		Gestionar la primera informació, carnets, préstec i reserva de documents			
Àrea música, cinema, novel·la		Gestió terminals d'internet i informació			
Àrea revistes i diaris		Zona de lectura de revistes i diaris i altres documents			
Àrea adults		Gestionar informació especialitzada, reserves i atenció als usuaris i servei d'internet			
Àrea familiar		Atenció als usuaris infantils i famílies, informació, gestió internet, activitats			
Sala polivalent		Activitats de la Biblioteca			
Serveis Tècnics i magatzem		Treball intern			
Espai de suport		Espai d'estudi en silenci i activitats			
Espai Multimèdia		Formació TIC –en procés-			
Necessitats de canvi o millora més urgents: Sistema d'aïres i aïllament acústic, de gestió i control d'entrades i sortides amb Auditori					

Dades de referència					
Nom de l'equipament que acull el servei: CENTRE CÍVIC SANT ILDEFONS					
Nom del servei (si difereix de l'anterior):					
Dependència orgànica: Ajuntament de Cornellà de Llobregat – Dept. Acció Comunit.					
Adreça: Gerdera s/núm.					
Persona de referència i càrrec: Bartolomé Muñoz Morales - Direcció					
Dades de l'edifici					
Any de construcció: 1986		Any de la darrera reforma: voltants del 2002 (escala accés planta superior i ascensor)			
Any d'inici de l'activitat: 1986		Superfície total: 1.166 m²			
Estat de l'edifici: òptim, però millorable		Edifici catalogat:			
Barreres arquitectòniques	Inexistents		Salvables	x	Impracticables
En el cas de lavabos (no adaptats) i accés a planta inferior per a persones amb mobilitat reduïda					
Dades de l'activitat (Només faré referència als serveis gestionats a través de l'Àrea d'Acció Comunitària i RR al món assoc., ja que també acollim el projecte socio-laboral "Treball als barris" que depèn de Polítiques d'Ocupació)					
Sector d'actuació: Sociocomunitari		Funció: Dinamització comunitària mitjançant la cultura, la participació i les relacions socials. Contribuir a la cohesió social.			
Públic majoritari: entre 40 i 65 anys					
Horari general: 8:30h – 14h i 16h – 21:30h					
Model de gestió: directa					
Recursos humans: 3 persones (2 conserges i un tècnic de centre cívica)					
Espais					
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats			
Sala d'actes	121,20	Xerrades, conferències, tertúlies artístiques, assemblees veïnals i d'entitats, activitats familiars (Música i Infància), teatre, etc.			
Sala polivalent superior gran	145,70	Acollir activitats pròpies i d'entitats: dansa oriental, zumba, sevillanes, gimnàstica, ball en línia, flamenc, tai xí, etc			
Sala polivalent superior petita	83,00	Acollir activitats pròpies i d'entitats: teatre jove, defensa personal, flamenc, ball en línia, flamenc, etc			
Aula de pintura	29,85	Taller de pintura de l'associació <i>Cornell'Art Traços</i>			
Aula de cuina	23,45	Activitats gastronòmiques i tallers d'alimentació i hàbits saludables.			
Aula polivalent	28,55	Acollir activitats pròpies i d'entitats: memòria i estimulació cognitiva, joieria de metalls, tallers de sostenibilitat, etc.			
Aula d'informàtica	19,05	Recerca de feina, informàtica bàsica i puntualment per a que qualsevol entitat pugui fer ús en cas necessari.			

Altres característiques de l'equipament: ▪ Satèl·lit'Art - Espai expositiu lineal de 15m, ampliable amb plafons ▪ Laboratori de revelat fotogràfic ▪ Cessió d'espais a la ciutadania i al teixit associatiu ▪ Seu de quatre entitats: Centro Cultural Andaluz Blas Infante, Cornellà per les Dones, Cornell'Art Traços i Coordinadora de entidades flamencas y andaluzas de Cornellà.
Necessitats de canvi o millora més urgents: - Retolació per millorar la visibilitat de l'equipament (caracterització, informació, horaris, etc.). - Adaptació de lavabos per a persones amb mobilitat reduïda. - Accessibilitat mitjançant ascensor o sistema alternatiu a la planta inferior on es troba l'aula i el laboratori fotogràfic. - Canvi de finestres de la planta superior. - Neteja de la pedra de les façanes. - Dotar l'aula d'informàtica de maquinari actualitzat. - Xarxa WIFI potent i oberta a la ciutadania. - Dotar d'ordinador portàtil i canó de projecció (sala d'actes i aula de fotografia). - Dotar la cuina amb dels estris essencials per a portar a terme activitats gastronòmiques. - Servei de neteja de la cuina. - Millorar la salubritat del laboratori fotogràfic. - Distribució i ordenació de l'espai de la zona de despatxos. - Distribució i ordenació de l'espai de l'ala superior dreta (zona de la cuina).

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: CENTRE CULTURAL GARCÍA NIETO						
Nom del servei (si difereix de l'anterior): Biblioteca Central						
Dependència orgànica: Dept. Patrimoni i biblioteques						
Adreça: C/ Mossèn Andreu, 15						
Persona de referència i càrrec: Mario Aguilera (Director)						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: 23/04/1996			Any de la darrera reforma: 2013			
Any d'inici de l'activitat: 1996			Superfície total: 2456 m²			
Estat de l'edifici: ???			Edifici catalogat: No			
Barreres arquitectòniques		Inexistents		Salvables	x	Impracticables
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Cultural			Funció: Biblioteca Pública			
Públic majoritari: Adults de 40 a 64 anys						
Horari general: Tardes de dil. a div. 15:30 a 20:30. Matins de dic. a dis. 10:00 a 14:00						
Model de gestió: Pública. Conveni entre Ajuntament i Diputació de Barcelona.						
Recursos humans: 16 persones (8 d'elles en reducció de jornada)						
Pressupost: 52.581€ (municipal any 2016)						
Espais						
Denominació		m²	Funcions – serveis - activitats			
Planta Baixa		210	Prèstec de documents. Realització de carnets. Obtenció del certificat d'empadronament. Servei d'informació. Consulta de diaris i revistes. Wifi			
Sala infantil		448	Informació. Consulta de documents. Internet. Wifi			
Sala Maginet (s'inclou als m2 de la sala infantil)			Realització d'activitats de petit format. Treballs en grup. Wifi			
Espai Jove		300	Accés d'Internet i ofimàtica. Consulta de documents. Servei d'informació. Wifi			
Sala d'adults		1041	Consulta de documents. Servei d'informació. Servei d'informació local. Wifi.			
Sala Raimon Lloret		92	Exposicions. Contacontes. Tallers. Conferències. Concerts de petit format. Presentacions de llibres de discs.			
Magatzem (s'inclou a sala adults)			Magatzem de documents.			
Altres característiques de l'equipament:						
Necessitats de canvi o millora més urgents:						
Instal·lació de la Radio Freqüència. Servei autopréstec de documents.						
Manca lavabo a la planta baixa.						
Avaries freqüents amb la climatització.						
Necessitat d'adaptar els espais a nous usos.						

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: BIBIOTECA CENTRAL						
Nom del servei (si difereix de l'anterior):						
Dependència orgànica: AJUNTAMENT DE CORNELLA						
Adreça: MOSSEN ANDREU, 15						
Persona de referència i càrrec: IRENE GÁLVEZ - DIRECTORA						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: 1995		Any de la darrera reforma: 2006				
Any d'inici de l'activitat: 1996		Superfície total: 2.400 m²				
Estat de l'edifici: Bon estat amb necessitat de reformes		Edifici catalogat: NO				
Barreres arquitectòniques	Inexistents		Salvables	X	Impracticables	
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Biblioteques/Lectura		Funció: BIBLIOTECA PÚBLICA				
Públic majoritari: PÚBLIC EN GENERAL						
Horari general: Matins de dimecres a dissabte de 10h a 14h Tardes de dilluns a divendres de 15:30h a 20:30h						
Model de gestió: Municipal amb suport de la Diputació						
Recursos humans: 16						
Espais						
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats				
VESTÍBUL		Préstec, revistes, sala d'actes, magatzem				
1ª PLANTA		Sala de Música, Internet i +, Sala infantil, magatzem, lavabos				
2ª PLANTA		Sala d'adults, Informació, devedeteca, despatx direcció i magatzem, lavabos				
Altres característiques de l'equipament:						
Necessitats de canvi o millora més urgents: - Adequació del vestíbul per la implementació de la RFID. - Canvi de la paret de la sala d'actes per vidres semi-transparentes. - Falta lavabos al vestíbul. - Creació de sales o box per estudi en grup a primera planta. - Ampliació d'espais a la segona planta (m2) cap a l'antiga escola de música incorporant els actuals espais de despatxos, magatzem i lavabo com a espais de sala de consulta. - Creació de sala de "silenci absolut" - Renovació de tot el sistema de climatització.						

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: BIBLIOTECA MARTA MATA						
Nom del servei (si difereix de l'anterior):						
Dependència orgànica: AJUNTAMENT DE CORNELLA DE LLOBREGAT						
Adreça: RUBIO I ORS, 184						
Persona de referència i càrrec: ANNA SALVIA - DIRECTORA						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: 1926		Any de la darrera reforma: 2009				
Any d'inici de l'activitat: 2009		Superfície total: 1.600 m²				
Estat de l'edifici: Bon estat amb necessitat de reformes		Edifici catalogat: SI - FAÇANA				
Barreres arquitectòniques	Inexistents		Salvables	X	Impracticables	
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Biblioteques/Lectura		Funció: BIBLIOTECA PÚBLICA				
Públic majoritari: PÚBLIC EN GENERAL						
Horari general: Dimarts i dissabtes de 10h a 14h Tardes de dilluns a divendres de 15:30h a 20:30h						
Model de gestió: Municipal amb suport de la Diputació						
Recursos humans: 7						
Espais						
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats				
PLANTA BAIXA		Préstec, internet i +, novel·les i diaris, accés a la sala polivalent (Planta -1), lavabos.				
1ª PLANTA		Sala infantil, magatzem, lavabos				
2ª PLANTA		Sala adults i informació, despatx direcció, lavabos				
ALTELL		Sala d'estudi, magatzem				
Altres característiques de l'equipament:						
Necessitats de canvi o millora més urgents: - Canvi i millora de la il·luminació de la sala polivalent.						

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: BIBLIOTECA SANT ILDEFONS						
Nom del servei (si difereix de l'anterior):						
Dependència orgànica: AJUNTAMENT DE CORNELLA DE LLOBREGAT						
Adreça: PL. CARLES NAVALES S/N						
Persona de referència i càrrec: NATI CALVO - DIRECTORA						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: 2012			Any de la darrera reforma:			
Any d'inici de l'activitat: 2013			Superfície total: 1.660 m²			
Estat de l'edifici: Bon estat			Edifici catalogat: NO			
Barreres arquitectòniques		Inexistents		Salvables	X	Impracticables
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Biblioteques/Lectura			Funció: BIBLIOTECA PÚBLICA			
Públic majoritari: PÚBLIC EN GENERAL						
Horari general:						
Dimarts i dissabtes de 10h a 14h						
Tardes de dilluns a divendres de 15:30h a 20:30h						
Model de gestió: Municipal amb suport Diputació						
Recursos humans: 7						
Espais						
Denominació		m²	Funcions – serveis - activitats			
PLANTA BAIXA			Préstec, internet i +, novel·les i diaris, sala polivalent, lavabos, sala infantil, despatx de direcció, accés a Planta -1.			
PLANTA -1			Sala adults, informació, sales d'estudi en grup, sala multimèdia, lavabos, magatzem.			
Altres característiques de l'equipament:						
Necessitats de canvi o millora més urgents:						
- Implementació de la sala multimèdia.						

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: CASTELL DE CORNELLÀ						
Nom del servei (si difereix de l'anterior):						
Dependència orgànica: Ajuntament de Cornellà de Llobregat						
Adreça: Carrer mossèn Jacint Verdaguer s/n						
Persona de referència i càrrec: Joan Fernández Trabal, cap de Patrimoni Cultural i Biblioteques						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: segle XIII			Any de la darrera reforma: 2000			
Any d'inici de l'activitat: 2000			Superfície total: 1.000 metres quadrats			
Estat de l'edifici: Rehabilitat			Edifici catalogat: BCIL			
Barreres arquitectòniques		Inexistents		Salvables	x	Impracticables
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Patrimoni cultural i exposicions			Funció: Espais de reunions, activitats culturals, literàries i exposicions			
Públic majoritari: General i escolar						
Horari general: De dilluns a divendres de 10 a 14 i de 17 a 20 h. Diumenges i festius de 10 a 14 h.						
Model de gestió: Públic municipal						
Recursos humans: Propis i Servei de monitoratge						
Pressupost: Castell 37.417,00€. Total Dept. Patrimoni Cultural 145.911,00 €						
Espais						
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats				
Planta -1	170,63	Dipòsit de l'Arxiu Històric Municipal				
Planta baixa	494,95	Exposició permanent de les restes arqueològiques; sala d'exposicions temporals; activitats pedagògiques; sala d'actes: - Sant Jordi al Castell de Cornellà (Educació infantil) - Adriana i el malefici (CI d'EP) - Descobrim l'arqueologia (CM d'EP) - La troballa dels tres castells (CS d'EP)				
Planta 1	166,43	Direcció i oficines del Dept. Patrimoni cultural; Direcció i sala de consulta de l'AHCL.				
Planta 2	242,67	Fundació Utopia; Oficina de L'Avenç; sala polivalent.				
Altres característiques de l'equipament:						
El Castell de Cornellà, any de construcció segle XIII, última reforma a l'any 2000. És un gran casal gòtic. Actualment el Castell és la seu de l'Arxiu Històric de Cornellà i acull els Departaments de Patrimoni Cultural, la Fundació Utopia i l'associació L'Avenç de Cornellà.						
A la planta baixa del Castell s'hi troba una exposició permanent d'una part de les restes arqueològiques trobades en les excavacions de l'any 2009, que es van condicionar per quedar descobertes i visibles al públic, juntament amb una plafons explicatius que ajuden a interpretar i entendre les restes.						
Actualment, el públic general pot visitar lliurement la planta baixa del castell tant per veure les restes arqueològiques com per veure les exposicions temporals. A més, s'organitzen activitats culturals puntuals com concerts al pati, presentacions de llibres, conferències, etc. També s'ofereixen activitats pedagògiques: http://ajuntament.cornella.cat/PropostesEducatives/Llistat.aspx?c=3&id=3						

Necessitats de canvi o millora més urgents:
 Millora al sistema de recollida d'aigües del terrat.
 Millores al tancament de finestres.
 Instal·lació de filtres UV a les finestres.
 Pintura portes i finestres
 Millora de la climatització.

Dades de referència					
Nom de l'equipament que acull el servei: MUSEU PALAU MERCADER					
Nom del servei (si difereix de l'anterior): Museu Palau Mercader, sala d'exposicions temporals del Museu, i Museu de les Matemàtiques					
Dependència orgànica: Departament de Patrimoni Cultural					
Adreça: ctra. de l'Hospitalet, sn. (Parc de Can Mercader)					
Persona de referència i càrrec: Joan Fernández Trabal. Cap de Patrimoni Cultural					
Dades de l'edifici					
Any de construcció: 1864			Any de la darrera reforma: 2004		
Any d'inici de l'activitat: 1995			Superfície total: 2.429,36 m²		
Estat de l'edifici: regular			Edifici catalogat: si		
Barreres arquitectòniques		Inexistents		Salvables	x Impracticables
Dades de l'activitat					
Sector d'actuació: Patrimoni Cultural			Funció: 1. Visites, activitats i exposicions temporals. 2. Conservació- restauració del conjunt patrimonial 3. Documentació i recerca del conjunt patrimonial		
Públic majoritari: Adult, familiar i escolar					
Horari general: Per a públic lliure: diumenges i festius, de 10h a 14h Per a públic concertat, incloses escoles, horari a convenir, habitualment dins la franja de 9h a 14h, de dilluns a divendres.					
Model de gestió: directa, pel personal del Departament de Patrimoni Cultural, amb el suport de tasques externalitzades en professionals i empreses especialitzades.					
Recursos humans: 1 persona destinada a l'equipament (Regent) + 1 persona de plans d'ocupació, quan n'hi ha + part de la dedicació del personal del Departament de Patrimoni Cultural, format per: 1 Cap (318 h de dedicació anual) 1 Coordinadora (1.660,55 h de dedicació anual) 1 tècnica (1.2712 h de dedicació anual) 1 tècnica (de recent incorporació) 1 administrativa (318 h de dedicació anual) 3 conserges de reforç per als dies d'obertura al públic (3 x 128,8 h de dedicació anual)					
Pressupost: 70.828,00 €					
Espais					
Denominació		m²	Funcions – serveis - activitats		
PLANTA BAIXA:		978,62			
Torre S-O		30,12	Exposició permanent- visita lliure		
sala annexa gabinet C Natu		28,35	Exposició permanent- visita lliure		
Gabinet C Naturals		32,90	Exposició permanent- visita lliure		
cancell		46,80	Accés a l'edifici		
espai botiga		60,25	Vestíbul a la sala d'exposicions temporals		
de torre a torre		126,65	Exposicions temporals		

inter-sales	18,40	Exposicions temporals
magatzem llums	10,65	Intern
sala expos Nord	105,60	Exposicions temporals. Des de 2016, cedit provisionalment al mmaca
espai accés magatzem posterior i torre	39,50	Intern
torre N-O	30,40	Reserva
despatx	13,45	Exposicions temporals
sala gravats	41,25	Exposicions temporals
billar	30,20	Accés a la 2a planta i audiovisual de presentació
escala	19,00	Accés 2a planta
pati	129,65	Vestíbul, rebuda, casaments, activitats, audicions, xerrades
serveis	18,35	serveis
escala	34,75	Accés 1a planta. Exposició permanent, visita guiada, activitats
magatzem posterior	162,35	Intern, 25m2 compartits amb mmaca
PLANTA 1a:	752,60	
Torre S-O (Lluís XV)	29,73	Exposició permanent, visita guiada, activitats
Saló àrab	61,54	Exposició permanent, visita guiada, activitats, concerts
Sala balcó (Lluís XIV)	45,01	Exposició permanent, visita guiada, activitats
Sala retrats	32,17	Exposició permanent, visita guiada, activitats
despatx	27,84	Exposició permanent, no visitable. Reserva
Torre S-E (sala lectura)	29,73	Exposició permanent, no visitable. Taller de tractament
Biblioteca	29,73	Exposició permanent, no visitable. en curs de condicionament. Puntualment usat per a una activitat dramatitzada.
boudoir	23,69	Exposició permanent, no visitable. Reserva
bany japonès	11,58	Exposició permanent, no visitable.
dormitori comtessa	29,73	Exposició permanent, no visitable.
rebedor	16,00	Exposició permanent, no visitable. Accés del personal.
espai auxiliar	10,41	Intern
menjador	39,28	Exposició permanent, visita guiada, activitats
sala pianos	30,99	Exposició permanent, visita guiada, activitats
sala Àustries	37,64	Exposició permanent, visita guiada, activitats
saló de pas	4,37	Exposició permanent, visita guiada, activitats
torre N-O (sala isabelina)	29,71	Exposició permanent, visita guiada, activitats
vestidor	11,35	Exposició permanent, visita guiada, activitats
recambró	4,63	Exposició permanent, no visitable.
dormitori rosa	39,10	Exposició permanent, visita guiada, activitats
bany	13,86	Exposició permanent, visita guiada, activitats

capella	19,67	Exposició permanent, visita guiada, activitats
sagristia	4,90	Exposició permanent, no visitable.
passadís accés dormitori rosa	12,25	Exposició permanent, visita guiada, activitats
galeria (aprox 2 tercers parts pati?)	86,43	Exposició permanent, visita guiada, activitats
escala servei N-E (similar capella)	19,67	Intern. Accés 2a planta
escala servei S-o (similar capella)	19,67	Accés PB i 2a planta
escala principal (similar suma escala S-O i passadís)	31,92	Exposició permanent, visita guiada, activitats
2a PLANTA	698,14	
Administració MPM	34,85	Mmaca. Despatx
Administració MPM 2	10,00	Reserva
Despatx gerència administració MPM	15,72	despatx doc
Sala de reunions administració MPM	28,62	taller, compartit amb mmaca
Sales de treball. Taller de restauració	88,16	reserva + taller conservació
Aula	96,80	Mmaca. Exposició permanent
Espais polivalents	116,78	Mmaca. Exposició permanent
Distribudors	123,16	Mmaca. Exposició permanent
Distribuidor serveis	10,00	distribuidor
Nova escala de planta primera a segona	18,57	intern
Serveis	15,55	serveis
Cambra instal·lacions	10,11	instal·lacions
Altres característiques de l'equipament: L'equipament forma part d'un conjunt històric juntament amb el Parc de Can Mercader, especialment el jardí romàntic de la part posterior, la Torre de la Miranda, la casa dels Masovers, i la caseta de màquines. Cada un d'aquests elements s'explica en relació amb el conjunt. Actualment aquest equipament acusa la manca d'espai per a l'òptim desenvolupament de totes les activitats i tasques que s'hi duen a terme. Necessitats de canvi o millora més urgents: - Pla d'emergència - Instal·lació vidres de seguretat a la part posterior i condicionament persianes venecianes per poder obrir aquells porticons - Solució instal·lació aire condicionat - Condicionament d'alguns espais històrics - Condicionament espais per a reserva - Condicionament i obertura dels espais històrics actualment no visitables - Instal·lació petita museografia de presentació		

Dades de referència						
Nom de l'equipament que acull el servei: ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA ROSER CABANES						
Nom del servei (si difereix de l'anterior):						
Dependència orgànica: Departament de Cultura						
Adreça: Mossèn Andreu,19						
Persona de referència i càrrec: Albert Andreu (director)						
Dades de l'edifici						
Any de construcció: 1995			Any de la darrera reforma:			
Any d'inici de l'activitat: 1984			Superfície total: 850 m²			
Estat de l'edifici: En bones condicions			Edifici catalogat:			
Barreres arquitectòniques	Inexistents		Salvables	X	Impracticables	
Dades de l'activitat						
Sector d'actuació: Infantil / Familiar			Funció: Formació i divulgació			
Públic majoritari: 3-18 anys						
Horari general: 15 a 21 h						
Model de gestió: Públic						
Recursos humans: 24 (22 professors, 1 administrativa i 1 conserge)						
Pressupost: 459.000 €						
Espais						
Denominació	m²	Funcions – serveis - activitats				
Altres característiques de l'equipament: S'organitzen un conjunt d'activitats importants (al voltant de 17) per la resta de la ciutat, per apropar i mostrar l'activitat de l'escola. Moltes d'elles, en col·laboració amb entitats i d'altres departaments. Necessitats de canvi o millora més urgents: En els propers dos anys canviarem d'edifici, ja que aquest se'ns ha quedat petit. Al nou edifici tindrem 1.200 m2						

Indicadors

DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES

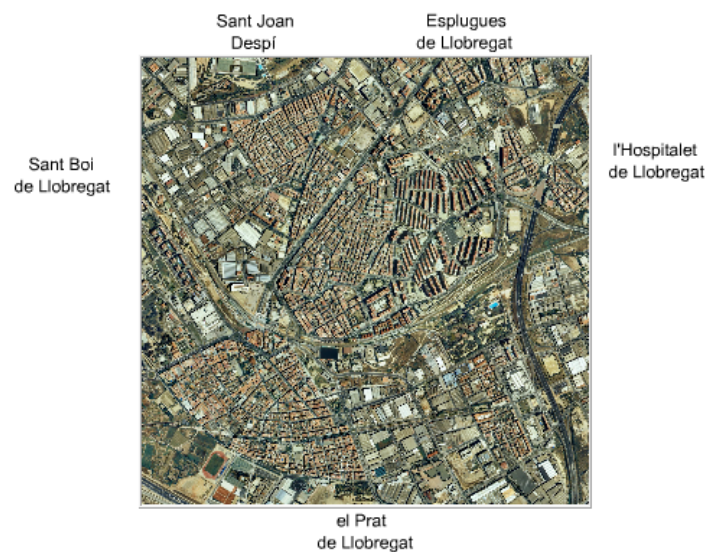
1. Territori

Font: Ajuntament de Cornella de Llobregat
<http://www.openstreetmap.org/#map=15/41.3667/2.0728>

Font: SITMUN, Sistemes d'Informació Territorial Municipal, Diputació de Barcelona
<http://sitmun.diba.cat/sitmun2/visor.jsp?app=1&ter=93>

Font: Visor de Mapes Flash
<http://www.diba.cat/ortofotos/index.htm>

Font: Mapa Urbanístic de Catalunya
<http://ptop.gencat.cat/muc-visor/AppJava/home.do?municipi=08073>

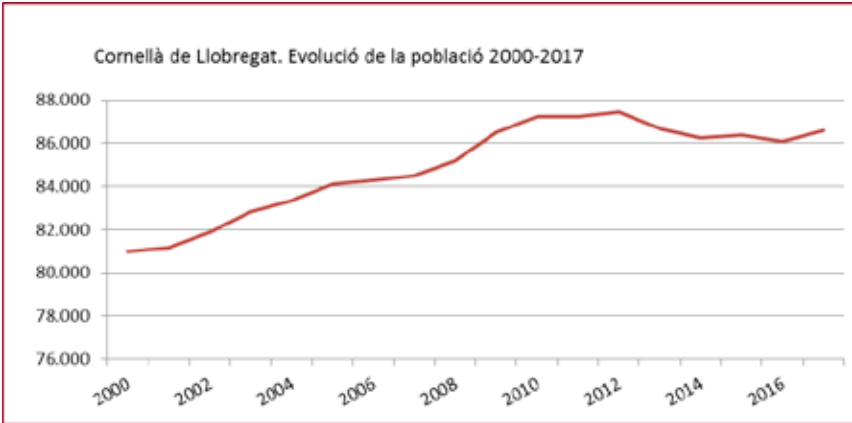
2. Població

Taula 2.1. Cornellà de Llobregat. Evolució de la població 2000-2017

Cornellà	Població
2000	80.998
2001	81.145
2002	81.881
2003	82.817
2004	83.327
2005	84.131
2006	84.289
2007	84.477
2008	85.180
2009	86.519
2010	87.240
2011	87.243
2012	87.458
2013	86.687
2014	86.234
2015	86.376
2016	86.072
2017	86.610

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.1. Cornellà de Llobregat. Evolució de la població 2000-2017

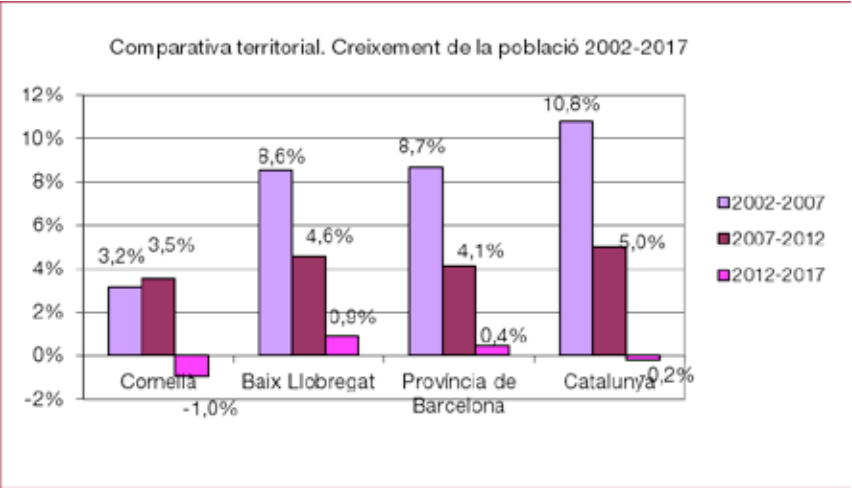
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Taula 2.2. Comparativa territorial. Evolució de la població 2002-2017

	2002	2007	2012	2017
Cornellà	81.881	84.477	87.458	86.610
Baix Llobregat	710.612	771.516	806.799	813.996
Província de Barcelona	4.906.117	5.332.513	5.552.050	5.576.037
Catalunya	6.506.440	7.210.508	7.570.908	7.555.830

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.2. Comparativa territorial. Evolució de la població 2002-2017

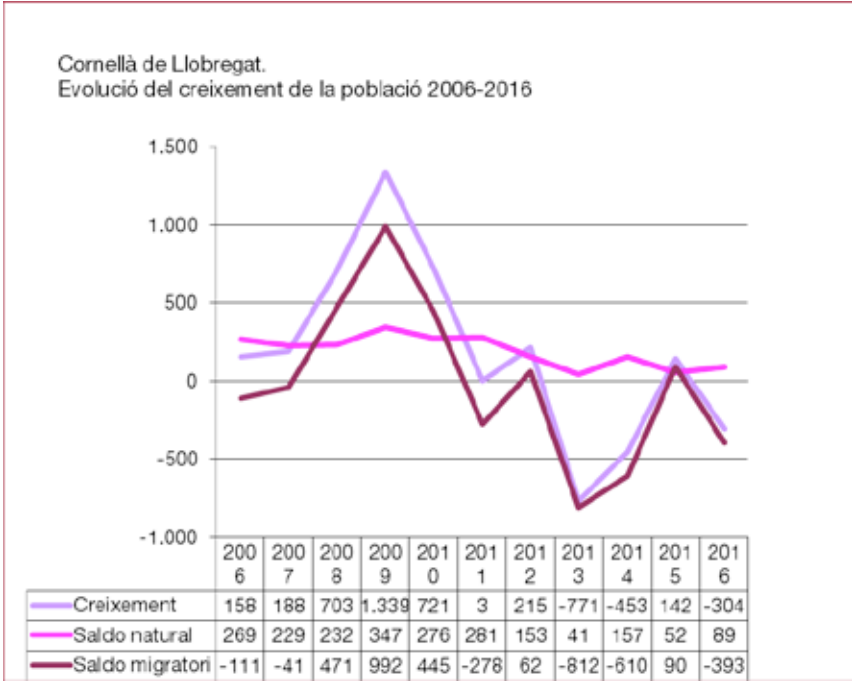
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Taula 2.3. Cornellà de Llobregat. Creixement de la població 2006-2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Població	84.289	84.477	85.180	86.519	87.240	87.243	87.458	86.687	86.234	86.376	86.072
Creixement	158	188	703	1.339	721	3	215	-771	-453	142	-304
Naixements	903	897	920	989	940	906	829	728	833	765	761
Defuncions	634	668	688	642	664	625	676	687	676	713	672
Saldo natural	269	229	232	347	276	281	153	41	157	52	89
Saldo migratori	-111	-41	471	992	445	-278	62	-812	-610	90	-393

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.3. Cornellà de Llobregat. Creixement de la població 2006-2016

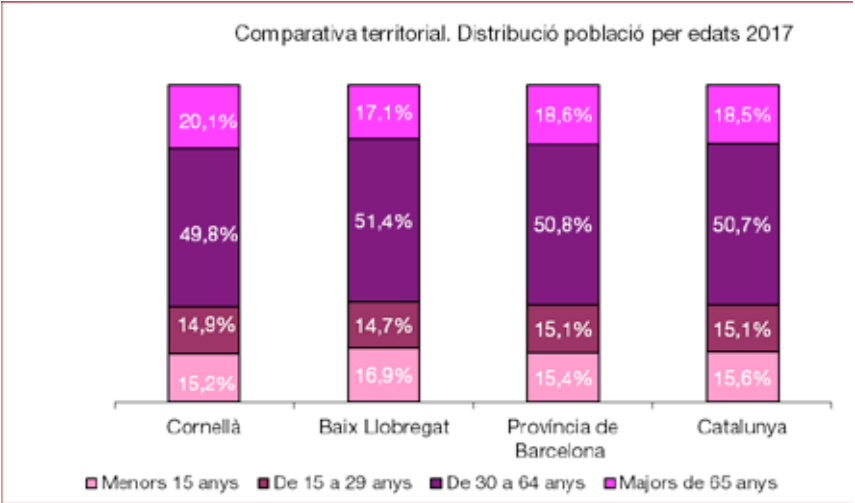
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Taula 2.4. Municipi, comarca, província de Barcelona i Catalunya. Distribució de la població per edats. Valors absoluts i percentatge 2001, 2012 i 2017

Trams edat	Àmbit territorial	2007		2012		2017	
<15 anys	Cornellà	11.998	14,2%	13.491	15,4%	13.153	15,2%
	Baix Llobregat	122.764	15,9%	137.648	17,1%	137.233	16,9%
	Província de Barcelona	768.512	14,4%	859.475	15,5%	861.426	15,4%
	Catalunya	1.046.915	14,5%	1.183.272	15,6%	1.179.741	15,6%
entre 15 i 29 anys	Cornellà	15.631	18,5%	13.698	15,7%	12.917	14,9%
	Baix Llobregat	147.813	19,2%	126.310	15,7%	119.343	14,7%
	Província de Barcelona	1.010.975	19,0%	887.021	16,0%	841.966	15,1%
	Catalunya	1.378.831	19,1%	1.220.319	16,1%	1.142.486	15,1%
entre 30 i 64 anys	Cornellà	42.489	50,3%	44.185	50,5%	43.119	49,8%
	Baix Llobregat	398.450	51,6%	422.209	52,3%	418.461	51,4%
	Província de Barcelona	2.678.394	50,2%	2.853.208	51,4%	2.833.575	50,8%
	Catalunya	3.601.134	49,9%	3.879.796	51,2%	3.834.329	50,7%
> 65 anys	Cornellà	14.359	17,0%	16.084	18,4%	17.421	20,1%
	Baix Llobregat	102.489	13,3%	120.632	15,0%	138.959	17,1%
	Província de Barcelona	874.632	16,4%	952.346	17,2%	1.039.070	18,6%
	Catalunya	1.183.628	16,4%	1.287.521	17,0%	1.399.274	18,5%
Total	Cornellà	84.477	100%	87.458	100%	86.610	100%
	Baix Llobregat	771.516	100%	806.799	100%	813.996	100%
	Província de Barcelona	5.332.513	100%	5.552.050	100%	5.576.037	100%
	Catalunya	7.210.508	100%	7.570.908	100%	7.555.830	100%

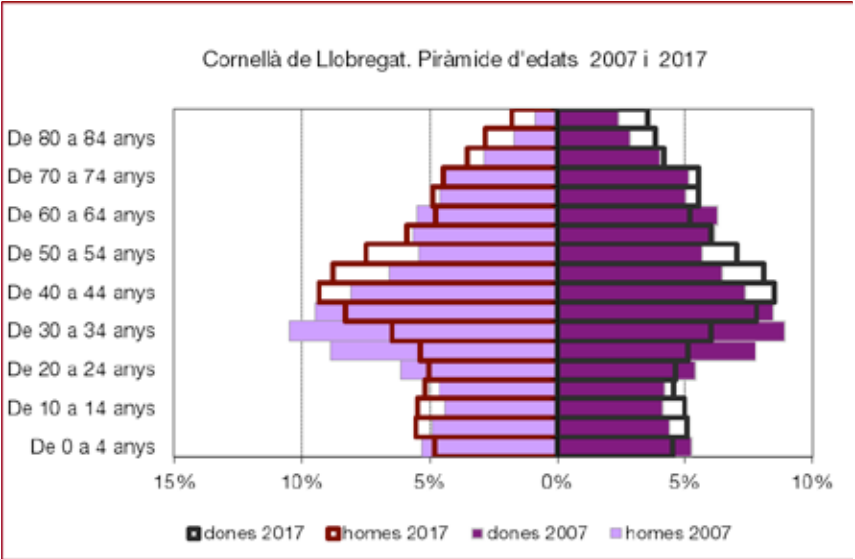
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.4. Comparativa territorial. Distribució de la població per edats 2017

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.5. Cornellà de Llobregat. Piràmide d'edats. Comparativa 2007 i 2017

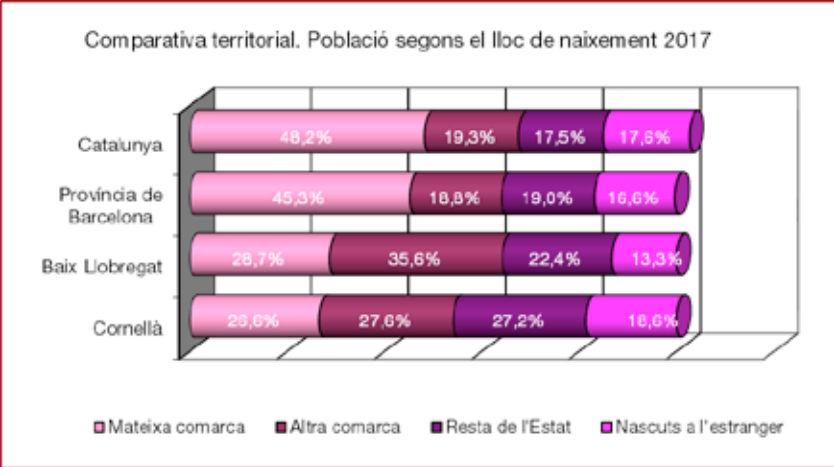
Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Taula 2.5. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2017

	Mateixa comarca	Altra comarca	Resta de l'Estat	Nascuts a l'estranger	Total Població
Cornellà	23.051	23.872	23.567	16.120	86.610
Baix Llobregat	233.454	289.767	182.594	108.181	813.996
Província de Barcelona	2.526.656	1.047.186	1.062.151	923.051	5.576.037
Catalunya	3.640.588	1.459.294	1.325.004	1.330.944	7.555.830

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 2.6. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2017

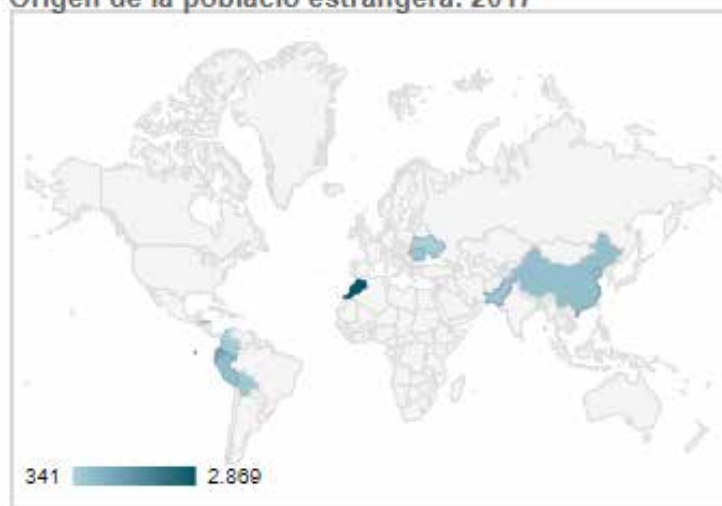

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Taula 2.6. Cornellà de Llobregat. Origen de la població estrangera. Taxa d'estrangeria 2017

Població estrangera 2017	11.635	
Variació anual	2,5%	
Variació 2013-2017	-16,1%	
Edat mitjana	32,58	
Taxa d'estrangeria	13,4%	
5 principals nacionalitats	5.934	Taxa respecte a les 5 nacionalitats
Marroc	2.869	48,3%
Equador	1093	18,4%
Perú	697	11,7%
Xina	683	11,5%
Romania	592	10,0%

Origen de la població estrangera. 2017

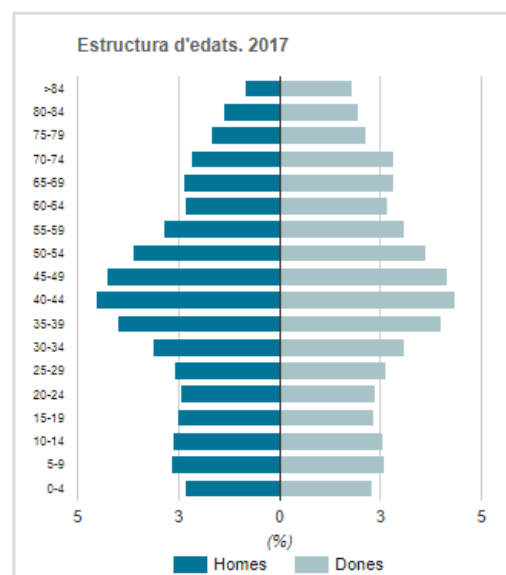
Font: Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona
http://www.diba.cat/hg2/informes/sintesi_municipal_1.asp

Cornellà de Llobregat. Annex de població. Demografia 2017

Demografia 2017

Població total	86.610
Variació anual	0,63%
Variació 2013-2017	-0,09%
Habitants per km ²	12.391
Homes	42.023
Dones	44.587
Percentatge de joves	16,20%
Percentatge d'adults	63,69%
Percentatge pob. gran	20,11%
Índex d'envelliment	124,20
Edat mitjana	43,04
Índex de dependència global	57,01
Índex de recanvi	102,83
Població estacional	82.826
Població resident a l'estranger	1.473

Naixements	761
Índex Sintètic de Fecunditat	1,34
Defuncions	672
Taxa bruta de mortalitat	7,78

Font: Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona
http://www.diba.cat/hg2/informes/sintesi_municipal_1.asp

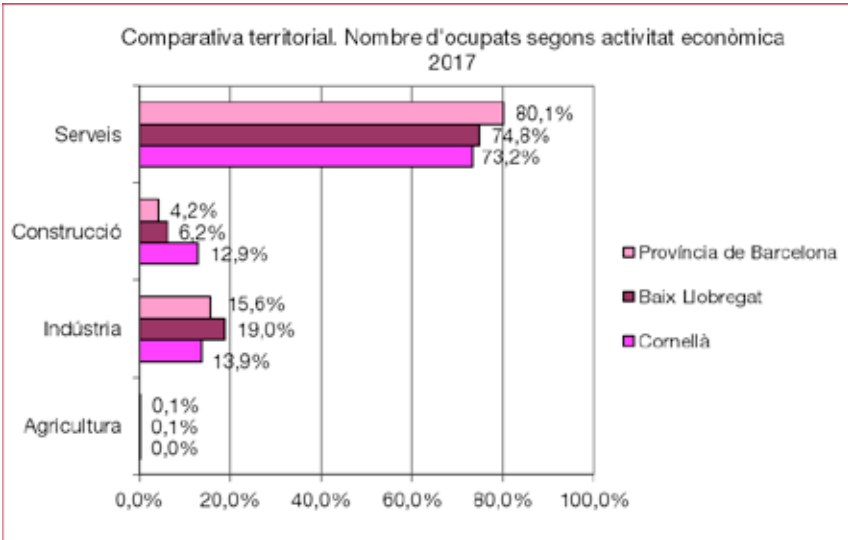
3. Dades socioeconòmiques

Taula 3.1. Cornellà de Llobregat. Evolució del nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2015, 2016 i 2017

Cornellà	2015		2016		2017	
Agricultura	14	0,0%	12	0,0%	15	0,0%
Indústria	4.512	14,3%	4.777	14,8%	4.709	13,9%
Construcció	3.447	10,9%	3.771	11,7%	4.401	12,9%
Serveis	23.561	74,7%	23.695	73,5%	24.865	73,2%
Total ocupats	31.534	100%	32.255	100%	33.990	100%

Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona

Gràfic 3.1. Comparativa territorial. Nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2017

Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona

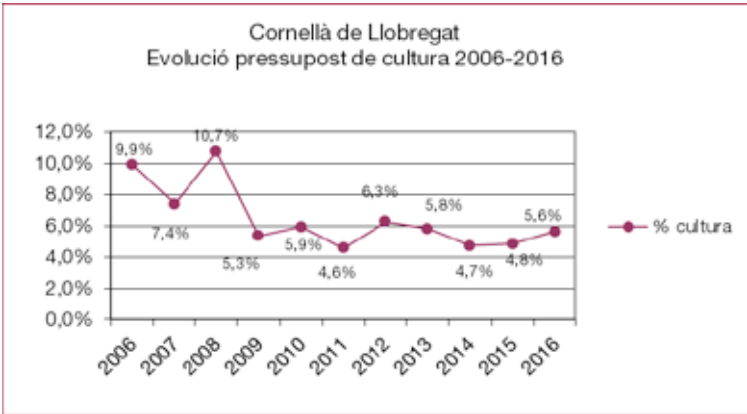
4. Pressupostos

Taula 4.1. Cornellà. Pressupost municipal de cultura sobre el total de l'Ajuntament 2006-2016

Cornellà	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	% cultura
2006	6.857.685,5 €	69.013.989,9 €	9,9%
2007	4.767.288,0 €	64.485.930,3 €	7,4%
2008	8.960.145,5 €	83.406.196,3 €	10,7%
2009	5.033.328,8 €	94.257.921,4 €	5,3%
2010	5.284.567,8 €	89.037.766,4 €	5,9%
2011	4.019.828,5 €	88.172.228,8 €	4,6%
2012	4.717.150,4 €	75.294.869,3 €	6,3%
2013	4.645.795,9 €	79.960.238,5 €	5,8%
2014	4.093.798,0 €	86.916.484,4 €	4,7%
2015	4.149.631,8 €	85.800.725,6 €	4,8%
2016	4.429.618,2 €	78.852.874,1 €	5,6%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Gràfic 4.1. Cornellà de Llobregat. Evolució del pressupost de cultura 2006-2016

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

DADES CULTURALS

5. Associacionisme

Taula 5.1. Nombre d'entitats. Comparativa territorial

2018	Entitats	Entitats culturals	% Entitats culturals/Entitats
Cornellà	483	204	42,2%
Baix Llobregat	5.068	2.307	45,5%
Província Barcelona	48.146	22.035	45,8%

Font: elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya
Actualització: 27 novembre 2018
http://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/index.html

Taula 5.2. Nombre d'entitats. Comparativa territorial per cada 1.000 habitants

2018	Entitats	Entitats 1000 h.	Entitats culturals	Entitats culturals 1000 h.
Cornellà	483	5,58	204	2,36
Baix Llobregat	5.068	6,23	2.307	2,83
Província Barcelona	48.146	8,63	22.035	3,95

Nota: els càlculs de la taula s'han fet tenint en compte les dades de població 2017

Font: elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya
Actualització: 27 novembre 2018
http://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/index.html

6. Biblioteques – Dades de lectura pública

Taula 6.1. Biblioteca Central. Dades de referència i contrast amb els estàndards del Mapa de Lectura Pública 2014

Biblioteques	Estàndards Municipi ¹	Biblioteca Central ²	Marta Mata ²	Sant Ildefons ²
Superfície de programa (m²) ³	3.562	2.400	1.415	1.660
Personal	14-17	12	7	7
Fons documental (lliure accés)	174.916	55.318	26.888	29.174

Font: Mapa de Lectura Pública de Catalunya, Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona
Actualització 2014

¹ Els estàndards indicats defineixen els requeriments generals mínims segons el nombre d'habitants i les característiques del municipi.

² Dades 2017 facilitades per la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

³ Als estàndards s'identifica la superfície com a *superfície de programa*. Es considera superfície de programa l'espai net i aprofitable de cada àrea d'activitat, sense tenir en compte els espais de circulació ni qualsevol altra consideració arquitectònica.

Biblioteca Central

Carrer Mossèn Andreu, 15
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 933 760 111
a/e b.cornella.c@diba.cat
Director/a: Mario Aguilera Gimenez

Taula 6.2. Biblioteca Central. Indicadors de la lectura pública 2016-2017

DADES DE FONDS	2016	2017
Fons documental	65.849	66.199
DADES DELS USUARIS		
Població atesa per la biblioteca	86.072	86.610
Usuaris amb carnet biblioteca	27.484	27.068
% usuaris inscrits sobre població atesa	32,0%	31,0%
DADES DE SERVEI		
Dies de servei	281	277
Hores de servei	1.774	1.741
Visites	113.075	106.660
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	20.481	18.426
Préstecs	10.350	8.529

MITJANES PER DIA DE SERVEI

Visites	404	385
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	73	67
Préstecs	37	31

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-central>

Taula 6.3. Biblioteca Central. Activitats 2016-2017

Biblioteca Central	2016	2017
Exposicions	38	54
Activitats amb inscripció (sessions)	132	94
Activitats amb inscripció (sessions)	80	91
Visites escolars	17	42

Biblioteca Marta Mata

Carrer Rubió i Ors, 184
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 934 800 602
a/e: b.cornella.mmg@diba.cat
Director/a: Anna Salvà Hortal
Data d'inauguració: 10/01/2009

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-marta-mata>

Taula 6.2. Biblioteca Marta Mata. Indicadors de la lectura pública 2016-2017

DADES DE FONTS	2016	2017
Fons documental	30.288	30.564
DADES DELS USUARIS		
Població atesa per la biblioteca	21.166	21.166
Usuaris amb carnet biblioteca	9.772	10.319
% usuaris inscrits sobre població atesa	49,0%	49,0%

DADES DE SERVEI

Dies de servei	279	279
Hores de servei	1.491	1.501
Visites	70.638	68.649
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	13.093	13.296
Préstecs	6.212	5.822

MITJANES PER DIA DE SERVEI

Visites	253	246
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	47	48
Préstecs	22	21

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-marta-mata>

Taula 6.3. Biblioteca Marta Mata. Activitats 2016-2017

Marta Mata	2016	2017
Exposicions	30	33
Activitats amb inscripció (sessions)	31	24
Activitats sense inscripció (sessions)	38	72
Visites escolars	17	42

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-marta-mata>

Biblioteca Sant Ildefons

Plaça Carles Navales, s/n
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 934 711 242
a/e: b.cornella.si@diba.cat
Director/a: Nati Calvo Buil
Data d'inauguració: 16/03/13

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-sant-ildefons>

Taula 6.2. Biblioteca Sant Ildefons. Indicadors de la lectura pública 2016-2017

DADES DE FONTS	2016	2017
Fons documental	32.076	34.303
DADES DELS USUARIS		
Població atesa per la biblioteca	31.046	31.046
Usuaris amb carnet biblioteca	2.755	3.186
% usuaris inscrits sobre població atesa	9,0%	10,0%
DADES DE SERVEI		
Dies de servei	281	280
Hores de servei	1.492	1.505
Visites	72.417	71.369
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	9.138	8.611
Préstecs	6.966	6.441
MITJANES PER DIA DE SERVEI		
Visites	258	255
Ús del servei públic d'accés a Internet o d'ofimàtica (en usuaris acumulats)	33	31
Préstecs	25	23

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-sant-ildefons>

Taula 6.3. Biblioteca Sant Ildefons. Activitats 2016-2017

Sant Ildefons	2016	2017
Exposicions	51	42
Activitats amb inscripció (sessions)	98	137
Activitats sense inscripció (sessions)	48	110
Visites escolars	65	39

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques, Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona
<http://bibliotecavirtual.diba.cat/cornella-de-llobregat-biblioteca-sant-ildefons>

7. Dades de l'Oficina de Difusió Artística (ODA)

Taula 7.1. Circuit d'Espectacles de l'Oficina de Difusió Artística 2015-2016

	Funcions		Assistents	
	2016	2017	2016	2017
Cornellà	10	15	2.098	3.394
Mitjana municipis tram de població ¹	54	57	19.058	19.327
Mitjana total municipis que han participat al Circuit ²	160	177	37.397	39.301

¹11 han estat els municipis que han participat per tram de població (de 50.000 a 100.000 hab) en ambdós exercicis

² total de municipis de la província de Barcelona que han participat l'any: **2016:** 78 municipis i en **2017:** 87

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

	Funcions/1000 hab		Assistents/ 1000 hab	
	2016	2017	2016	2017
Cornellà	0,12	0,17	24	39
Mitjana municipis tram de població ¹	0,80	0,80	266	269
Mitjana total municipis que han participat al Circuit ²	0,60	0,70	149	150

¹11 han estat els municipis que han participat per tram de població (de 50.000 a 100.000 hab) en ambdós exercicis

² total de municipis de la província de Barcelona que han participat l'any: **2016:** 78 municipis i en **2017:** 87

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

El programa Anem al teatre ofereix dues modalitats diferents d'organització o gestió:

Modalitat 1- A les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Garraf, el Maresme i Osona el programa és organitzat directament per la Diputació de Barcelona i els ajuntaments i gestionat per empreses especialitzades. Els ajuntaments participen al programa mitjançant un protocol d'adhesió que es renova cada 4 anys.

Modalitat 2- A la resta del territori la Diputació atorga subvencions als ajuntaments que organitzen programes amb criteris i objectius similars a l'Anem al teatre.

Cornellà de Llobregat participa del **Programa de Subvencions**, gestionada per l'Ajuntament de Cornellà

		2015-2016	2016-2017
Municipis que participen	Baix Llobregat ¹	5	4
	Província Barcelona	59	60
Centres docents	Cornellà	21	24
	Baix Llobregat	25	14
	Província Barcelona	508	513
Funcions	Cornellà	48	46
	Baix Llobregat	28	14
	Província Barcelona	953	970
Espectadors	Cornellà	8.044	7.371
	Baix Llobregat	4.661	3.031
	Província Barcelona	171.584	171.797

¹ L'entitat Gestora del Baix Llobregat és Fundació la Xarxa

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

8. Dades de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC)

8.1. Béns de patrimoni inventariats a Cornellà de Llobregat.

No hi ha dades sobre els bens patrimonials de Cornellà.

8.2. Xarxa de Museus Locals

Cornellà de Llobregat compta amb el Museu Palau Mercader i les altres seus a la Xarxa de Museus a la Xarxa de Museus Locals:

Museu Palau Mercader

Ctra. de l'Hospitalet s/n (Parc de Can Mercader)
08940 CORNELLA DE LLOBREGAT
933770025
museumercader@aj-cornella.cat
<http://cornella.cat/ca/MuseuPalauMercader>

El Museu Palau Mercader es troba al bell mig del parc urbà del mateix nom, a la casa senyorial que fou residència dels comtes de Bell-lloc.

El Palau va ser construït entre l'any 1865 i 1867 per encàrrec de Joaquim de Mercader i Belloch, com a torre d'esbarjo. L'any 1899, amb motiu d'un daltabaix econòmic que obligà la família a vendre la seva residència de Barcelona, un palauet al Passeig de Gràcia, van traslladar la seva residència oficial a Cornellà. En aquest moment, el palau de Cornellà va ser rehabilitat per tal de poder acollir alguns conjunts de mobiliari neo-àrab, així com les col·leccions del seu Museu d'Antiguitats i del Gabinet d'Història Natural. El Museu Palau Mercader il·lustra així, la decadència d'una família aristocràtica catalana entre mitjans del segle XIX i primera meitat del segle XX, i proporciona un exemple il·lustratiu de les formes de vida i els gustos de les classes benestants catalanes, entre 1864 i 1953.

Instal·lacions

Accessible per a persones amb mobilitat reduïda.
Auditori/Sala d'actes.
Aula-taller.
Jardins públics.
Sala d'exposicions temporals.

Serveis

Activitats culturals: visites guiades, tallers, música
Lloguer de sales.
Serveis pedagògics i educatius.

Altres seus:

Museu Palau Mercader. Restes Arqueològiques entorn de l'Església de Santa Maria de Cornellà

Plaça dels Enamorats i Plaça de l'Església
08940 CORNELLA DE LLOBREGAT
934745135
museumercader@aj-cornella.cat

Amb les obres de remodelació que es van portar a terme a l'entorn de l'església de Santa Maria l'any 2009, es van descobrir diverses restes arqueològiques que van ser objecte d'excavació i estudi, en la campanya de més abast territorial i temporal que s'ha realitzat, fins al moment, a Cornellà.

Aquestes excavacions van fer sortir a la llum diverses restes constructives, enterraments, restes ceràmiques i sitges, que indiquen que a la zona de l'església de Santa Maria hi hauria hagut, en època romana, una primera construcció de tipus vil·la, destinada a la producció agrícola i habitatge dels seus propietaris. Aquesta vil·la romana seria l'origen del primer nucli estable de població de Cornellà, que es mantindria habitat de forma continua fins enllaçar amb l'època medieval.

Les conclusions d'aquestes excavacions van permetre confirmar algunes de les hipòtesis formulades ja el 1928, arran de les troballes de diverses restes, en el marc de les obres d'ampliació de l'edifici consistorial.

Instal·lacions

Accessible per a persones amb mobilitat reduïda.

Serveis

Activitats culturals: visites guiades, tallers, música

Museu Palau Mercader. Torre de la Miranda

Av. Salvador Allende, s/n
08940 CORNELLA DE LLOBREGAT
933770025
museumercader@aj-cornella.cat

Aquesta emblemàtica torre del patrimoni cornellanenc, va ser construïda l'any 1900, per Jaume Gustà i Bondia (Barcelona 1853-1932), en el marc de les obres de reforma del Palau Mercader i la construcció d'altres dependències dins de la finca, com la casa dels masovers, la caseta de màquines o la porteria. Jaume Gustà era mestre d'obres el 1872 i arquitecte titulat el 1879. Quan Arnaldo de Mercader li van encarregar les obres de remodelació a la finca de Cornellà, ja havia participat a l'Exposició Universal de Barcelona, de 1888 i havia construït l'antiga Tinença d'Alcaldia d'Hostafranchs, avui seu del Districte de Sants-Montjuïc, al carrer Creu Coberta, 104-106.

La Torre marcava el límit de la finca per la seva part superior i s'erigia en un magnífic mirador sobre la plana deltaica.

Les darreres recerques permeten suposar, a més, que Arnaldo hi devia instal·lar un observatori meteorològic, almenys durant els primers anys de la seva construcció. I sabem que durant la Guerra Civil Espanyola va quedar integrada dins la xarxa del Servei Meteorològic de Catalunya. Pla general agrícola, Generalitat de Catalunya, 1937.

L'edifici és d'estil neo-mudèjar i planta hexagonal, coronada amb mirador i merlets, i il·luminada per 35 finestres. A l'interior, una escala adossada als murs puja en espiral seguint el perímetre hexagonal i dona accés a tres replans i al mirador.

Durant molts anys va ser un element singular que sobresortia a l'horitzó cornellanenc. I amb la construcció del barri de Sant Ildefons, el teló de fons dels pisos la superen en alçada. Actualment s'obre per a activitats concretes, i els infants de la ciutat la coneixen bé, quan van a veure en Bernat, l'ajudant del Mag Maginet.

Serveis

Activitats culturals: visites guiades, tallers, música

Museu Palau Mercader. Castell de Cornellà

C. Jacint Verdaguer, s/n
08940 CORNELLA DE LLOBREGAT
934743135
museumercader@aj-cornella.cat
<http://www.cornella.cat/ca/HistoriaDelCastellDeCornella>

El castell de Cornellà és un dels edificis emblemàtics de la ciutat. Es tracta d'un gran casal gòtic, construït probablement a cavall dels segles XIII i XIV, i reformat en diverses èpoques. Està estratègicament situat al capdamunt d'un petit turó des del qual hom té una bona visió de l'entorn, amb el riu Llobregat en el seu tram final, la població veïna de Sant Boi a l'altra ribera del riu i, antigament, les principals vies d'accés a Cornellà.

En la documentació dels segles XI-XII es parla d'una torre defensiva 'in locum Cornelianus', sense especificar la ubicació.

L'estructura que es conserva avui té el seu origen a finals del segle XIII, principi del XIV, com a centre d'una gran propietat, de la que possiblement foren els primers titulars la família Cornellà, coneguda també amb el cognom de Castellvell.

En les dues campanyes d'excavacions arqueològiques realitzades al Castell, el 1995 i el 1998, es van trobar diverses restes ceràmiques d'època ibèrica, romana, medieval i moderna, algunes de les quals es poden veure en una petita exposició permanent al vestíbul de l'edifici.

També van quedar al descobert les estructures d'un trull i una sitja del segle XVIII.

Actualment el Castell és la seu de l'Arxiu Històric de Cornellà i acull els Departaments de Patrimoni Cultural, Mediació Ciutadana, la Fundació Utopia i l'associació l'Avenç de Cornellà. Així mateix és una espai d'alta intensitat de vida cultural, amb les exposicions temporals a la Sala d'Art, concerts al pati, presentacions de llibres, conferències, etc.

Instal·lacions

Accessible per a persones amb mobilitat reduïda. Sala d'exposicions temporals.

Serveis

Activitats culturals: visites guiades, tallers, música

Arxiu d'imatges.

Arxiu històric.

Servei de consulta i documentació.

Serveis pedagògics i educatius.

Font: Diputació de Barcelona. Web Xarxa de Museus
http://museuslocals.diba.cat/xarxa/directori?form%5Bparaulaclau%5D=&form%5Bmunicipis%5D%5B%5D=08073&form%5Bcerca%5D=&form%5Bordre%5D=&form%5B_token%5D=e6d3615336ecaadb989427a1859f7a5bbff1c971

8.3. Xarxa d'Arxius Locals

Cornellà de Llobregat se integra a la Xarxa d'Arxius a través de la Central de Serveis Tècnics de la qual l'objectiu és impulsar i coordinar la compartició i potenciació de recursos i serveis en matèria d'arxius municipals adreçada a aquells municipis que disposin d'Arxiu Municipal que pertanyi al Sistema d'Arxius de Catalunya.

La Central de Serveis Tècnics proposa cercar una fórmula de cooperació consistent en compartir serveis entre els diferents arxius municipals de la província de Barcelona que disposen d'un responsable tècnic.

Les línies de treball són les següents:

- Assessorament
- Col·laboració en el tractament arxivístic
- Restauració
- Digitalització
- Compres conjunts de material
- Préstec de material
- Grups de treball
- Formació
- Publicacions
- Difusió

Font: Oficina de Patrimoni Cultural, Diputació de Barcelona
<https://www.diba.cat/web/opc/xam-directori>

Arxiu Històric Municipal de Cornellà de Llobregat (AHCL) ·

Castell de Cornellà
c/ Mossèn Jacint Verdaguer, s/núm.
08940 Cornellà de Llobregat
Telèfon: 93 474 51 35
Fax: 93 377 82 63
informacio@aj-cornella.cat

La documentació adquirida sobre el castell de Cornellà (s. XVI - XIX) i el fons patrimonial de can Mercader, amb pergamins des del segle XI. S'ha de destacar que l'Arxiu Municipal de Cornellà comparteix instal·lacions amb la Fundació Utopia d'Estudis Socials, centre de documentació sobre el món obrer i els moviments d'oposició al franquisme (1936-2000) creat per Joan N. García-Nieto.

Com a fons patrimonial, l'Arxiu Històric Municipal compta amb el fons documental de la família **Mercader-Belloc** (s. XI-XX). Aquest fons està integrat per 1.440 pergamins i 12 lligalls de paper.

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. Per aconseguir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments als quals aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència, assessorament, recursos econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals.

En el marc de l'assistència i la cooperació, l'Àrea de Cultura, Educació i Esports té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals. El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) és el servei encarregat de l'assessorament cultural als ajuntaments a l'hora d'establir, a mig i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural, socials i econòmics en el territori.

Els **plans d'acció cultural (PAC)** són instruments per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. És un procés liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana. Durant tot el procés es treballen els eixos de les actuacions futures en matèria d'acció cultural local. Així, les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers..

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura,
Educació i Esports

Gerència de Serveis de Cultura
Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
Montalegre, 7. 08001 Barcelona
Tel 934 022 565 · Fax 934 022 577
o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat/cerc